

مرسوم رقم (77) لسنة 2025
بالتصديق على اتفاقية شراكة تجارية واقتصادية بين
حكومة دولة قطر وحكومة جمهورية تركيا

أمير دولة قطر،

نحن تميم بن حمد آل ثاني

بعد الاطلاع على الدستور،

وعلى وثيقة التصديق الصادرة في الرابع عشر من شهر جمادى الآخرة عام 1446 هجرية، الموافق للخامس عشر من شهر ديسمبر عام 2024 ميلادية،
وعلى اقتراح رئيس مجلس الوزراء ووزير الخارجية،
وعلى مشروع المرسوم المقدم من مجلس الوزراء،
رسمنا بما هو آت:

مادة (1)

صُودق على اتفاقية شراكة تجارية واقتصادية بين حكومة دولة قطر وحكومة جمهورية تركيا، الموقعة بمدينة اسطنبول بتاريخ 2018/11/26، المرفق نصها بهذا المرسوم، وتكون لها قوة القانون، وفقاً للمادة (68) من الدستور.

مادة (2)

على جميع الجهات المختصة، كل فيما يخصه، تنفيذ هذا المرسوم. ويُعمل به من تاريخ صدوره. ويُنشر في الجريدة الرسمية.

تميم بن حمد آل ثاني
أمير دولة قطر

صدر في الديوان الأميري بتاريخ: 1447/02/26 هـ
الموافق: 2025/08/20 م

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

KATAR DEVLETİ HÜKÜMETİ
İLE
TÜRKIYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
TİCARET VE EKONOMİK ORTAKLIK ANLAŞMASI

وزارة العدل
Ministry of Justice
دولة قطر • State of Qatar

DİBACE

Katar Devleti Hükümeti ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti (bundan sonra sırasıyla “Katar” veya “Türkiye” ve beraberce “Taraflar” olarak adlandırılacaktır);

Körfez İşbirliği Konseyi Üye Devletleri (bundan sonra “KİK” olarak adlandırılacaktır) ile Türkiye arasında 30 Mayıs 2005 tarihinde Bahreyn’de imzalanmış Ekonomik İşbirliği Çerçeve Anlaşmasında ve Katar Devleti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında 11 Mart 1985 tarihinde imzalanan Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasında tespit edilen amaçları göz önünde bulundurarak;

Katar ve Türkiye arasındaki dostluğun tarihi bağlarını ve paylaştıkları ortak değerleri göz önüne alarak;

Tarafların bu bağları daha güçlendirme ve eşitlik, mütekabiliyet, ortaklık ve ortak kalkınmaya dayalı sıkı ve uzun süreli ilişkiler tesis etme isteğini dikkate alarak;

Dünya Ticaret Örgütünde (DTÖ) vücut bulmuş çok taraflı Ticaret sisteminin geliştirilmesi ve güçlendirilmesinin önemini ve tarafların DTÖ’den kaynaklanan hak ve yükümlülükleriyle uyum içerisinde serbest ticarete olan bağlılıklarını tekrar teyit ederek;

Her iki tarafın uluslararası yükümlülüklerinin yanısıra, Katar’ın KİK ile Gümrük Birliği ve Ortak Pazar çerçevesindeki ve Türkiye’nin Avrupa Birliği (bundan böyle “AB” olarak adlandırılacaktır) ile gümrük birliği çerçevesindeki yükümlülükleri ile uyum içinde, işbirliği için sağlam bir temel oluşturmaya kararlı olarak;

Elektronik Ticaret ve aynı zamanda bu anlaşma kapsamında olmayan alanlar da dâhil olmak üzere, ortak çıkar alanlarındaki karşılıklı işbirliklerini çeşitlendirmek ve yaymak dâhil olmak üzere ticaretlerinin uyumlu gelişmesini teşvik etmek amaçlı faaliyetleri gerçekleştirmek konusundaki isteklerini beyan ederek;

Elektronik ticaretin ekonomik büyüme için önemini ve ikili ticaretteki etkin kullanımının ve geliştirilmesinin teşvikine duyulan ihtiyacı kabul ederek;

Aralarındaki kalkınmışlık düzeyi ve kapasiteleri arasındaki farklılıkları kabul ederek;

AŞAĞIDA YER ALAN ŞEKİLDE ANLAŞMIŞLARDIR:

FASIL I GENEL HÜKÜMLER

MADDE I.1

Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Tesisi

İşbu Anlaşmanın tarafları, bu Anlaşmada öngörüldüğü üzere ve Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması (GATT) 1994'ün XXIV. Maddesi'ne ve Hizmet Ticareti Genel Anlaşması'nın (GATS) V. Maddesine uygun olarak, bir Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşması tesis etmişlerdir.

MADDE I.2

Amaçlar

Bu Anlaşmanın amaçları,

- (a) Taraflar arasındaki ekonomik işbirliğini artırmak ve iyileştirmek ve halklarının hayat standartlarını yükseltmek;
- (b) Taraflar arasındaki ekonomik ilişkilerin uyumlu bir şekilde gelişmesi vasıtasıyla ikili ticaretin büyümesini teşvik etmek;
- (c) Bu Anlaşmanın kapsamına giren eşya ve hizmet ticaretindeki engellerin ve kısıtlamaların ortadan kaldırılması;
- (d) Ticaretteki engellerin ortadan kaldırılması yoluyla dünya ticaretinin uyumlu gelişmesine ve artışına katkıda bulunmak;
- (e) Taraflar arasında elektronik ticareti teşvik etmek ve mümkün olduğunda kolaylaştırmak ve bunun kullanımı için bir güven ve emniyet ortamı yaratmak;
- (e) Taraflar arasındaki ticarete adil rekabet şartları temin etmektir.

MADDE I.3

Diğer Anlaşmalara Tabi Ticari İlişkiler

1. Taraflar bu anlaşmada öngörülen hak ve yükümlülükler hâle gelmeksizin üçüncü ülkelerle gümrük birlikleri, ortak pazarlar, serbest ticaret alanları veya diğer düzenlemeleri tesis etme veya devam ettirme haklarını saklı tutarlar.

2. Herhangi bir taraf, bu anlaşmada öngörülen hakların ve yükümlülüklerin etkilenmesi durumunda, bu Anlaşma çerçevesinde kurulmuş olan Ortak Komite bünyesinde gümrük birliklerini, ortak pazarları veya serbest ticaret alanlarını tesis eden veya düzenleyen anlaşmalar hakkında ve gerekli olduğu durumda ilgili Tarafın üçüncü ülkelerle olan ticaret politikaları ile bağlantılı önemli konularda danışmalar yapılmasını talep edebilir.

MADDE I.4

Fikri Mülkiyet Hakları

1. Tarafların fikri mülkiyet hakları ile bağlantılı, birbirlerine karşı olan hakları ve yükümlülükleri Dünya Ticaret Örgütü Kuruluş Anlaşmasının Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Anlaşmasına (Bundan böyle "TRIPS" olarak adlandırılacaktır) ve tarafların her ikisinin de âkit taraf oldukları diğer çok taraflı fikri mülkiyet hakları anlaşmalarına tabi olacaktır.

2. Bu Anlaşmanın amacı doğrultusunda "fikri mülkiyet" bilgisayar programlarındaki ve derlenmiş verilerdeki telif hakkı dahil olmak üzere telif hakkını, aynı zamanda bağlantılı hakları, eşya ve hizmetler için ticari markaları, coğrafi işaretleri, endüstriyel tasarımları, patentleri, bitki çeşitlerini, entegre devrelerin topografyalarını ve aynı zamanda Dünya Ticaret Örgütü Kuruluş Anlaşmasının Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Anlaşmasının 39. Maddesinin anlamı dahilinde ifşa edilmemiş bilgileri kapsamaktadır.

3. Taraflar, bu maddenin hükümlerine, TRIPS Anlaşmasına ve tarafların her ikisinin de âkit taraf oldukları diğer çok taraflı fikri mülkiyet hakları anlaşmaları uyarınca, fikri mülkiyet haklarının ihlaline, sahteciliğe ve korsanlığa karşı mevcut hakların icrası için önlemler dahil olmak üzere, fikri mülkiyet haklarına yeterli, etkin ve ayrımcı olmayan koruma sağlayacaklardır.

4. Taraflar, taraflardan herhangi birisinin talebi üzerine ticareti bozucu hususların önlenmesi veya düzeltilmesi amacıyla Ortak Komitede bu Maddenin gözden geçirilmesi konusunda mutabıktırlar. Fikri mülkiyet hakkı alanında ticaret şartlarını etkileyen problemler ortaya çıkarsa, Ortak Komitede bir Tarafın talebi üzerine karşılıklı olarak tatmin edici çözümlere ulaşılması amacıyla acilen danışmalar gerçekleştirilecektir.

MADDE I.5

Şeffaflık

1. Taraflar, işbu Anlaşma'nın işleyişini etkileyebilecek kanunlarını, yönetmeliklerini, yargı kararlarını, genel uygulamaya ilişkin idari kararlarını ve ilgili uluslararası anlaşmalarını, acil durumlar haricinde, en geç yürürlüğe giriş tarihine kadar yayımlayacak veya başka bir şekilde derhal kamuya açık hale getirecektir.

2. Taraflar 1. Fıkra'da atıf yapılan konularda talep üzerine birbirlerine ivedilikle bilgi sağlayacaklardır.

3. İşbu Anlaşmadaki hiçbir hüküm, Tarafların kanunları uygulamasını engelleyecek veya başka bir suretle kamu çıkarına aykırı olacak ya da belirli kamu veya özel teşebbüslerin meşru ticari çıkarlarına hanel getirecek gizli bilgileri ifşa etmesini gerektirmez.

MADDE I.6

Bölgesel Hususlar ve Katılım

1. Taraflar KİK içindeki bölgesel entegrasyonun önemini farkındadırlar ve Türkiye ve KİK arasındaki işbirliğinin daha da geliştirilmesi için işbirliğini deruhte ederler.

2. KİK üyesi herhangi bir devlet veya KİK'e katılan herhangi bir devlet, Ortak Komitenin söz konusu ülkenin katılımını taraflarca mutabık kalınacak usul ve şartlar dâhilinde onaylamaya karar vermesi koşuluyla bu anlaşmaya katılabilir.

3. Bu Anlaşma ilgili Devletin bu Anlaşmaya katılımını temin eden tadilatın yürürlüğe girmesi üzerine üye olan Devlete uygulanacaktır.

4. Bu Maddenin 3. Fıkrasında atıf yapılan tadilatın yürürlüğe girmesi Madde VII.6'nın (Tadilat) hükümlerine uygun olarak gerçekleşecektir.

FASIL II EŞYA TİCARETİ

MADDE II.1 Gümrük Vergisi

İşbu Anlaşma'nın amacı doğrultusunda, gümrük vergisi, eşyanın ithalatında veya bununla bağlantılı olarak uygulanan her türlü ilave vergi veya ilave harç da dâhil olmak üzere, söz konusu ithalatta veya bununla bağlantılı olarak uygulanan her türlü vergi veya her türlü harcı kapsar; ancak şunları kapsamaz:

- (a) işbu Anlaşma'nın Ulusal Muameleye ilişkin II.5. Maddesi ile uyumlu bir şekilde konulan iç vergiler veya iç vergilere eşdeğer diğer harçlar;
- (b) işbu Anlaşma'nın Ücretler ve Diğer Harçlara ilişkin II.6. Maddesi ile uyumlu bir şekilde konulan, konsolosluk harçları dâhil, ücretler veya diğer harçlar;
- (c) işbu Anlaşma'nın Genel Korunma Önlemlerine ilişkin II.11. Maddesi ile uyumlu bir şekilde konulan korunma vergileri veya resimler;
- (d) işbu Anlaşma'nın Dampinge Karşı ve Telafi Edici Önlemlere ilişkin II.12. Maddesi ile uyumlu bir şekilde konulan dampinge karşı vergiler veya telafi edici önlemler.

MADDE II.2 Eşyanın Tasnifi ve Kıymeti

1. Taraflar arasındaki ticarete eşyanın tasnifi, Armonize Eşya Tanımlaması ve Kodlama Sistemine (bundan böyle "Armonize Sistem" veya "AS" olarak adlandırılacaktır) uygun olarak her bir Tarafın kendi tarife cetvelinde belirtilen tasnif olacaktır.

2. Taraflardan biri, yeni tarife ayrımlarının tarife ayırımından önceki tarife satırıyla aynı eşyayı kapsamayı şartıyla, yeni tarife ayırımında uygulanan tercihli koşulların işbu Anlaşma gereğince uygulananlardan daha az tercihli olmaması kaydıyla, yeni tarife ayırımı uygulayabilir.

3. Taraflar arasında ticarete konu eşyanın gümrük kıymetinin belirlenmesi amacıyla, GATT 1994'ün VII. Maddesi ve GATT 1994'ün VII. Maddesi'nin Uygulanmasına İlişkin DTÖ Anlaşması hükümleri, olabilecek değişiklikler ile birlikte, *mutatis mutandis* olarak uygulanacaktır.

MADDE II.3

İhracat Üzerindeki Gümrük Vergileri

Taraflardan birinin bu vergileri gerekli görmesi halinde ihracat üzerinde yeni vergi uygulayabilir veya mevcutlarını devam ettirebilir. Bu tür vergiler ayırım yapılmaksızın ve ürünün varış noktasına bağlı olmaksızın uygulanacaktır. Taraflar uygulanan bütün gümrük vergileri hakkında Ortak Komiteye bilgi vereceklerdir.

MADDE II.4

İthalat ve İhracat Üzerindeki Miktar Kısıtlamaları

Tarafların ithalatta ve ihracattaki miktar kısıtlamalarına dair hak ve yükümlülükleri, bu Anlaşmanın kapsamına (olabilecek değişikliklerle birlikte, *mutatis mutandis* olarak) dâhil edilen ve bunun bir parçası haline gelen, GATT 1994'ün XI. Maddesi ve bunun yorumlayıcı notlarına tabidir.

MADDE II.5

Ulusal Muamele

Taraflardan her biri diğer tarafın mallarına, GATT 1994'ün III. Maddesi ve bu maddenin yorumlayıcı notları uyarınca ulusal muamele sağlayacaktır. Bu amaç doğrultusunda GATT 1994'ün III. Maddesi ve yorumlayıcı notları *mutatis mutandis* olarak işbu Anlaşma kapsamına dâhil edilmiş ve işbu Anlaşma'nın bir parçası haline getirilmiştir.

MADDE II.6 Ücretler ve Diğer Harçlar

1. Her bir Taraf, GATT 1994'ün VIII. Maddesi ve yorumlayıcı notları uyarınca, ithalattan veya ihracattan alınan ya da bunlarla ilgili olarak her ne özellikte olursa olsun uygulanan tüm ücret ve harçların (Madde II.1 (Gümrük Vergisi) kapsamında gümrük vergisi tanımından hariç tutulan gümrük vergileri ve diğer vergiler ve harçlar hariç olmak üzere), verilen hizmetin yaklaşık maliyeti ile sınırlı tutarda olmasını ve yerli eşyaya dolaylı koruma sağlamamasını veya ithalat ya da ihracatta mali amaçla uygulanan vergi niteliğinde olmamasını teminat altına alacaktır.

MADDE II.7 Sağlık ve Bitki Sağlığı Önlemleri

1. Tarafların sağlık ve bitki sağlığı önlemleri ile ilgili birbirlerine karşı hakları ve yükümlülükleri DTÖ Sağlık ve Bitki Sağlığı Önlemlerinin Uygulanmasına İlişkin Anlaşmaya tabidir.
2. Taraflar sağlık ve bitki sağlığı konularındaki mevzuatlarını keyfi veya haksız ayırım oluşturacak şekilde veya aralarındaki ticarete gizli kısıtlama getirecek şekilde uygulamayacaklardır.

MADDE II.8 Teknik Düzenlemeler

1. Teknik düzenlemeler ve ilgili önlemlere ilişkin olarak Tarafların birbirlerine karşı hak ve yükümlülükleri, DTÖ Ticarete Teknik Engeller Anlaşması'na tabi olacaktır.
2. Taraflar, kendi sistemlerinin karşılıklı olarak anlaşılmasının artırılması ve kendi pazarlarına erişimin kolaylaştırılması amacıyla, teknik düzenlemeler, standartlar ve uygunluk değerlendirmesi alanındaki işbirliklerini güçlendireceklerdir.

MADDE II.9

Menşe Kuralları ve İdari İşbirliđi

1. Bu anlaşma kapsamı eşyaya taraflar arasında uygulanacak menşе kuralları ve idari işbirliğinin ilgili usulleri Ek I'de tespit edilmiştir.
2. Katar veya KİK'in Avrupa Birliđi ile 1. fıkrada atıf yapılan, Ek I'de tespit edilmiş olanlardan farklı menşе kuralları içeren bir anlaşma akdetmeleri durumunda, taraflar gecikmeksizin belirtilen Ek'te yer alan menşе kurallarına özdeş kuralların kabul edilmesine yönelik tadilat süreci başlatacaklardır.
3. Türkiye ve KİK'in, 1. fıkrada atıf yapılan, Ek I'de tespit edilmiş olanlardan farklı menşе kuralları içeren bir anlaşma akdetmeleri durumunda, taraflar gecikmeksizin belirtilen Ek'te yer alan menşе kurallarına özdeş kuralların kabul edilmesine yönelik tadilat süreci başlatacaklardır.

MADDE II.10

İç Vergilendirme

Bu Anlaşmadaki hiç bir şey taraflardan birisinin âkit taraf olduđu herhangi bir vergi anlaşmasındaki hakları ve yükümlülüklerini etkilemeyecektir. Bu anlaşma ve herhangi bir vergi anlaşması arasında uyuşmazlık olması durumunda, vergi anlaşması uyuşmazlık ölçüsünde tatbikat önceliđine sahiptir.

MADDE II.11

Genel Korunma Önlemleri

1. Tarafların korunma önlemleri uygulamaya ilişkin hak ve yükümlülükleri, GATT 1994'ün XIX. Maddesi ve DTÖ Korunma Önlemleri Anlaşması'na tabi olacaktır.
2. İşbu Anlaşma, 1. Fıkra'da atıfta bulunulan korunma önlemlerinin uygulanmasına ilişkin olarak Taraflara herhangi bir ilave hak veya yükümlülük getirmeyecektir.

MADDE II.12

Dampinge Karşı ve Telafi Edici Önlemler

1. Tarafların dampinge karşı ve telafi edici önlemlere ilişkin olarak birbirlerine karşı hak ve yükümlülükleri, GATT 1994'ün VI. Maddesi ve XVI. Maddesi, GATT 1994'ün VI. Maddesi'nin Uygulanmasına İlişkin DTÖ Anlaşması ile Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Önlemlere İlişkin DTÖ Anlaşması'na tabi olacaktır.
2. İşbu Anlaşma, 1. Fıkra'da atıfta bulunulan dampinge karşı ve telafi edici önlemlerin uygulanması ile ilgili olarak, Taraflara herhangi bir ilave hak veya yükümlülük getirmeyecektir.

MADDE II.13

Gümrük Vergilerinin İndirilmesi veya Sıfırlanması

1. İşbu Anlaşma ile, eşyaların her biri için tesis edilen indirimlerin ya da sıfırlamaların tatbik edileceği temel vergi, 1 Ocak 2017 tarihinde fiilen uygulanmakta En Çok Gözetilen Ulus (bundan böyle "MFN" olarak adlandırılacaktır) gümrük vergileridir.
2. Bu Anlaşmada başka şekilde öngörülmedi ise, her bir taraf diğer taraf menşeli ürünlerdeki gümrük vergilerini Ek II'de belirtilen İndirim Takvimine uygun olarak indirecek veya sıfırlayacaktır.
3. Bu Anlaşmada başka şekilde öngörülmedi ise, taraflardan hiç biri, bu Anlaşma kapsamı diğer taraf menşeli ürünlerdeki gümrük vergisini artırmayacak veya yeni gümrük vergisini yürürlüğe koymayacaktır.
4. Bir tarafın, herhangi bir zamanda uygulanmakta olan MFN gümrük vergisini düşürmesi durumunda, bu verginin Ek II'de belirtilen İndirim Takvimine uygun olarak hesaplanan vergiden düşük olması halinde, düşük olan yeni vergi uygulanacaktır.
5. Ortak Komite taraflardan birisinin talebi üzerine Ek II'de belirtilen İndirim Takviminde tespit edilenler haricinde kalan eşyanın tamamındaki gümrük vergilerini indirmek veya sıfırlamak amacıyla toplanacaktır. Taraflar Ortak

Komitenin bu kararını Madde VII.6'ya (Tadilat) uygun şekilde yürürlüğe koyacaklardır.

6. Katar'dan Türkiye'ye ithal edilen eşya, ATR¹ sertifikasını sadece, Türkiye-AB Gümrük Birliği bağlamında ödenebilir herhangi bir gümrük vergisi veya eş etkili kesintinin Türkiye'de tahsil edilmiş olması halinde, alabilir.

FASIL III HİZMET TİCARETİ

MADDE III.1 Kapsam ve İçerik

1. Bu Fasılların tarafların hizmet ticaretini etkileyen önlemlerine uygulanır.
2. Bu Fasıllar hava taşımacılığı hizmetleri açısından, GATS'ın Hava Taşımacılığı Hizmetleri Eki'nin 3. Fıkrasında belirtilenler hariç olmak üzere, hava trafiği haklarının kullanılmasını etkileyen önlemlere veya hava trafiği haklarının kullanılması ile doğrudan ilgili hizmetlere uygulanmayacaktır.
3. III.4 (En Çok Gözetilen Ulus Muamelesi), III.5 (Pazara Giriş) ve III.6 (Ulusal Muamele) Maddeleri, ticari geri satış amacı olmayan veya ticari satış için hizmetlerin arzında kullanılma amacıyla değil, kamu kurumları tarafından kamu amaçları için satın alınan hizmetlerin teminine ilişkin kanunlara, düzenlemelere veya gerekliliklere uygulanmayacaktır.
4. Bu Fasıllar deniz taşımacılığı hizmetlerindeki kabotaja uygulanmayacaktır.
5. Bu Fasıllar kamu destekli krediler, teminatlar ve sigorta dâhil olmak üzere bir tarafça temin edilen sübvansiyonlara veya hibelere uygulanmayacaktır.
6. Taraflar meşru kamu politikası amaçlarına ulaşmak amacıyla yetkilerini kullanmak ve bu Anlaşmanın hükümlerine uygun düzenleme yapmak ve yeni düzenlemeleri yürürlüğe koymak haklarını saklı tutar.

¹ ATR sertifikası Avrupa Birliği ve Türkiye arasında ihracat ve ithalata konu malların tercihli vergiler için yeterlilik kazanmasına imkân tanımaktadır.

MADDE III.2

GATS Hükümlerinin Anlaşma Kapsamına Dâhil Edilmesi

Bu Faslın bir hükmü GATS'ın bir hükmünün bu anlaşmaya dâhil edildiğini ve bu anlaşmanın parçası haline getirildiğini belirttiğinde, GATS hükümlerinde kullanılan terimler aşağıdaki manada anlaşılacaktır:

- (a) “Üye” Taraf anlamında;
- (b) “Liste”, Madde III.14'te (Özel Taahhüt Listeleri) atıfta bulunulan ve Ek III kapsamı liste anlamında; ve
- (c) “özel taahhüt” Madde III.14'te (Özel Taahhüt Listeleri) atıfta bulunulan Listede yer alan özel taahhüt anlamındadır.

MADDE III.3

Tanımlar

Bu Faslın amacı doğrultusunda ve Madde III.2'ye (GATS Hükümlerinin Anlaşma Kapsamına Dâhil Edilmesi) atıfla:

- (a) GATS'ın 1. Maddesinin müteakip tanımları, *mutatis mutandis* olarak bu Anlaşmaya dâhil edilmiş ve bu Anlaşmanın parçası haline getirilmiştir:
 - (i) “hizmet ticareti”;
 - (ii) “hizmetler”; ve
 - (iii) “kamu yetkisinin kullanılması yoluyla sunulan bir hizmet”;
- (b) “Taraflarca alınan önlemler” aşağıdakiler tarafından alınan önlemler anlamındadır:
 - (i) merkezi, bölgesel veya yerel idare veya makamların; ve
 - (ii) merkezi, bölgesel veya yerel idare veya makamlar tarafından yetki verilen devlet idaresinin dışındaki organlar;

(c) “hizmet sunucusu” bir hizmeti sunan veya sunmak isteyen herhangi bir kişi²;

(d) “diğer Tarafın hizmeti”

(i) diğer Tarafın sınırlarından veya sınırları içinde sunulan; deniz taşımacılığı durumunda, o Tarafın kanunlarına göre tescili yapılmış taşıtlarla sunulan veya diğer Tarafın bir ferdi tarafından bir taşıtın kısmen ya da tamamen işletilmesi ve/veya kullanılması yoluyla sunulan,

(ii) ticari varlık ya da gerçek kişilerin varlığı yoluyla hizmet sunumunda bulunulması durumunda, diğer Tarafın bir hizmet sunucusu tarafından sunulan hizmetleri ifade eder;

(e) “Bir Tarafın gerçek kişisi” Tarafların ilgili mevzuatları uyarınca Taraflardan herhangi birisinin vatandaşı olan gerçek kişi anlamındadır;

(f) “Diğer Tarafın tüzel kişisi”

(i) Diğer Tarafın kanunları çerçevesinde kurulmuş veya başka şekilde teşkilatlanmış ve

(A) ya o Tarafın ya da

(B) herhangi bir DTÖ üyesinin topraklarında esaslı iş faaliyetlerinde bulunan ve o Tarafın gerçek kişileri veya (i)(A) altbendindeki şartları taşıyan diğer Tarafın tüzel kişileri tarafından sahip olunan veya kontrol edilen; veya

(ii) ticari varlık yoluyla hizmet sunumu durumunda; o Tarafın gerçek kişileri veya o Tarafın (f)(i) altbendindeki şartları karşılayan, kamu mülkiyetindeki teşebbüsler dâhil olmak üzere, tüzel kişilerince sahip olunan veya kontrol edilen tüzel kişi anlamına gelir;

(g) GATS’ın XXVIII Maddesinin aşağıda belirtilen tanımları bu Anlaşmaya dâhil edilmiş ve bu Anlaşmanın parçası haline getirilmiştir:

2 Hizmetin doğrudan doğruya bir tüzel kişi tarafından değil, fakat şube veya temsilcilik bürosu gibi diğer ticari varlık türleri yoluyla sunulduğu durumlarda, hizmet sunucusu (tüzel kişilik) bu varlık sayesinde Anlaşmayla hizmet sunucularına sağlanan muameleden yararlanacaktır. Böyle bir muamele, hizmeti sunan ticari varlığa da uygulanacak ve hizmetin sunulduğu sınırlar dışında yerleşik olan hizmet sunucusunun diğer bölümlerine de uygulamaya gerek olmayacaktır.

- (i) “önlem”;
- (ii) “hizmet sunumu”;
- (iii) “Üyeler tarafından hizmet ticaretini etkileyen önlemler”;
- (iv) “ticari varlık”;
- (v) bir hizmetin “sektörü”;
- (vi) “bir hizmetin tekel konumundaki sunucusu”;
- (vii) “hizmet tüketicisi”;
- (viii) “kişi”;
- (ix) “tüzel kişi”;
- (x) “sahipliğinde”, “kontrolünde” ve “bağlı”;
- (xi) “dolaysız vergiler”;

(h) “GATS” 1994 tarihli Hizmet Ticareti Genel Anlaşması anlamındadır;

(i) GATS’ın Hava Taşımacılığı Hakkındaki Eki’nin 6. Fıkrası bu Anlaşmaya dahil edilmiş ve *mutatis mutandis* olarak bu Anlaşmanın parçası haline getirilmiştir.

MADDE III.4

En Çok Gözetilen Ulus Muamelesi

1. Taraflardan birisi, GATS’ın VII. Maddesine uygun olarak alınan önlemlere hanel gelmeksizin ve Ek-IV’te yer alan MFN İstisnaları Listesi hariç olmak üzere, anlaşmaya taraf olmayan bir ülkenin benzer hizmetlerine ve hizmet sağlayıcılarına sağladığı muameleden daha az elverişli olmayan muameleyi diğer Tarafa derhal ve koşulsuz olarak sağlayacaktır.

2. Taraflardan birisince akdedilen ve GATS’ın V. Maddesi veya V Mükerrer Maddesi çerçevesinde bildiri yapılan, bir ekonomik entegrasyon

anlaşmasından kaynaklanan muamele 1. Fıkradaki yükümlülük haricinde tutulacaktır.

3. Eğer Taraflardan birisi 2. Fıkroda atıfta bulunulan türde bir anlaşmaya taraf olursa diğer Tarafın talebine bağlı olarak diğer Tarafın, söz konusu Anlaşmadaki imtiyazları müzakere etmesi için mümkün olan çabayı gösterecektir.

4. Tarafların komşu ülkelere tanıdıkları avantajlar açısından yükümlülükleri GATS'ın II. Maddesi 3. Fıkrasına tabidir.

MADDE III.5 Pazara Giriş

Pazara giriş konusundaki taahhütler GATS'ın bu anlaşmaya dâhil edilen ve bu anlaşmanın parçası haline getirilen XVI. Maddesine tabidir.

MADDE III.6 Ulusal Muamele

Ulusal muamele konusundaki taahhütler GATS'ın bu anlaşmaya dâhil edilen ve bu anlaşmanın parçası haline getirilen XVII. Maddesine tabidir.

MADDE III.7 İlave Taahhütler

İlave taahhütler konusundaki taahhütler GATS'ın bu anlaşmaya dâhil edilen ve bu anlaşmanın parçası haline getirilen XVIII. Maddesine tabidir.

MADDE III.8 Ulusal Düzenleme

1. Tarafların iç düzenlemeler konusundaki hakları ve yükümlülükleri GATS'ın bu anlaşmaya dâhil edilen ve bu anlaşmanın parçası haline getirilen VI. Maddesinin 1'den 3'e kadar olan Fıkralarına tabidir.

2. Ortak Komite, yeterlilik koşulları ve usulleri, teknik standartlar ve ruhsat verme koşulları ve usullerinin ilgili önlemlerin hizmet ticaretinin önünde gereksiz engel oluşturmamasını sağlamak amacıyla, gerekli kuralları geliştirecektir. Bu kurallar, diğer hususların yanı sıra, bu gibi koşul ve usullerin aşağıdaki özelliklere sahip olmasını amaçlamalıdır:

(a) yetkinlik ve hizmet sunabilme kabiliyeti gibi, nesnel ve şeffaf kriterlere dayanmasını;

(b) hizmetin kalitesini korumak için gerekenden daha zahmetli olmamasını; ve

(c) ruhsat verme işlemleri ile ilgili ise, hizmet arzına yönelik bir kısıtlama oluşturmamasını.

3. (a) Bir Tarafın özel taahhütler üstlendiği sektörlerde 2. Fıkra uyarınca bu sektörlerde geliştirilen kuralların yürürlüğe girişine kadar, Taraflar 2. Fıkranın (a), (b) veya (c) Bentlerinde belirlenen kriterlere uygun olmayacak şekilde, söz konusu özel taahhütleri hükümsüz kılacak veya zedeleyecek ruhsat verme ve yeterlilik koşulları ile teknik standartlar uygulamayacaklardır.

(b) Bir Tarafın (a) bendindeki yükümlülüğe uygun davranıp davranmadığının belirlenmesinde, söz konusu Tarafça uygulanan, üyeliği her iki Tarafın ilgili kurumlarına açık ilgili uluslararası kuruluşların uluslararası standartları göz önüne alınacaktır.

4. Tarafların her biri diğer Tarafın meslek sahiplerinin yeterliliklerini tasdik etmek amacıyla uygun usulleri temin edecektir.

MADDE III.9

Tanım

1. Bir Taraf, hizmet sunucularının izin, ruhsat veya belge verilmesi için gerekli olan standart ya da kriterleri yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla diğer Tarafıta edinilen eğitim ya da deneyimi, karşılanan gereklilikleri ya da verilen ruhsat veya belgeleri tanıyabilir.

2. Taraflar erken sonuqlara ulařmak amacıyla kendi yetkili kuruluřlarını mesleki yeterliliklerin, ruhsatların veya tescil usullerinin tanınması hakkında müzakerelere girmek konusunda cesaretlendireceklerdir.

3. Bu Maddenin 2. Fıkrası uyarınca uzlařılan herhangi bir düzenleme bu Anlařma ile uyumlu olacaktır.

MADDE III.10 **Gerçek Kiřilerin Dolařımı**

1. Tarafların hizmet sunucusu gerçek kiřilerin hareketliliğine iliřkin hakları ve yükümlölükleri, bu Anlařmaya dâhil edilen ve bu Anlařmanın parçası haline getirilen GATS'ın "Hizmet Sunumunda Bulunan Gerçek Kiřilerin Hareketliliği Hakkındaki Ek"ine tabidir.

2. Taraflar, Anlařmanın VI.2. Maddesine (Ortak Komitenin İřlevleri) uygun olarak yapılacak, gelecekteki gözden geçirmelerde bir Tarafın hizmet sunucusu gerçek kiřilerinin hareketliliği hakkındaki bir Ek'in derç edilmesini deęerlendireceklerdir.

3. Ortak Komite gözden geçirmenin sonuqlarını Anlařmanın VII.6 Maddesine (Tadilat) uygun olarak kabul edecektir.

MADDE III.11 **řeffaflık ve Gizli Bilgilerin İřşası**

Tarafların řeffaflığa dair hakları ve yükümlölükleri bu Anlařmaya dâhil edilen ve bu Anlařmanın parçası haline getirilen GATS'ın III. Maddesinin 1. ve 2. Fıkraları ile Mükerrer III. Maddesine tabidir.

MADDE III.12 **Tekeller ve Münhasır Hizmet Saęlayıcıları**

Tarafların tekeller ve münhasır hizmet saęlayıcılarına dair hakları ve yükümlölükleri bu Anlařmaya dahil edilen ve bu Anlařmanın parçası haline getirilen GATS'ın VIII. Maddesinin 1., 2. ve 5. Fıkralarına tabidir.

MADDE III.13 Mesleki Uygulamalar

Tarafların mesleki uygulamalara dair hakları ve yükümlülükleri bu Anlaşmaya dâhil edilen ve bu Anlaşmanın parçası haline getirilen GATS'ın IX. Maddesine tabidir.

MADDE III.14 Özel Taahhüt Listeleri

1. Tarafların her biri III.5 (Pazara Giriş), III.6 (Ulusal Muamele) ve III.7 (İlave Taahhütler) Maddeleri çerçevesinde üstlendikleri özel taahhütleri bir listede belirtecektir. Söz konusu özel taahhütlerin üstlenildiği sektörler bakımından her bir listede, GATS'ın XX. Maddesinin 1. Fıkrasının (a)'dan (e)'ye kadar olan bentlerinde sayılmış unsurlar belirtilecektir.

2. Hem III.5 (Pazara Giriş) hem de III.6 (Ulusal Muamele) Maddelerine aykırı önlemler GATS'ın XX. Maddesinin 2. Fıkrasında öngörüldüğü şekilde işleme tabi tutulacaktır.

3. Tarafların Özel Taahhüt Listeleri Ek III'te tespit edilmiştir.

4. Taraflardan hiç biri, diğer Tarafın hizmetlerine veya hizmet sunucularına, 1. Fıkraya uygun olarak üstlenilmiş özel taahhütlere sağlanan muameleden daha fazla ayrımcı muamele önlemlerini alamaz.

MADDE III.15 Listelerin Tadilatı

Taraflar, bir Tarafın yazılı talebi üzerine, talep eden Tarafın Özel Taahhüt Listesindeki bir özel taahhüdün tadil edilmesi veya geri çekilmesi konusunu değerlendirmek üzere danışmalarda bulunacaklardır. Danışmalar, danışma talebinde bulunan tarafın talebinden sonraki üç ay içerisinde yapılacaktır. Taraflar, danışmalarda, bu tür danışmaların yapılması öncesindeki Özel Taahhüt Listesinde ticarete tanınan iki taraflı avantajlı taahhütlerin genel seviyesinin bundan daha az elverişli olmamasını hedefleyeceklerdir. Listelerin tadilatı Anlaşmanın VI.2 (Ortak Komitenin İşlevleri) ve VII.6 (Tadilat) maddelerinde tespit edilmiş usullere tabidir.

MADDE III.16 Gözden Geçirme

Taraflar, özellikle kendiliğinden gerçekleşen herhangi bir liberalizasyonu ve DTÖ bünyesinde sürmekte olan çalışmaları dikkate alarak, Ortak Komite'de, asgari her iki senede bir veya mutabakat sağlanırsa daha sıklıkla, özellikle, 10 yıl içerisinde geriye kalan ayrımcılığın önemli ölçüde ortadan kaldırılmasına yönelik olmak üzere, aralarındaki hizmet ticaretinin daha da liberalleştirilmesi amacıyla, kendi Özel Taahhüt Listelerini ve MFN İstisnaları Listelerini gözden geçireceklerdir. Bu tür gözden geçirmelerin ilki en geç bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesini müteakip iki sene içinde yapılacaktır.

MADDE III.17 Faydaların Reddi

1. Bir Taraf, ön bildirim ve danışmaya tabi olmak şartıyla, diğer Tarafın hizmet sunucusuna, şayet hizmet sunucusu bu Anlaşmaya taraf olmayanın kişilerinin sahipliğinde veya kontrolünde bir tüzel kişilik ise ve reddeden Taraf,

(a) taraf olmayan bir ülke ile diplomatik ilişkilere sahip değilse veya

(b) söz konusu tüzel kişinin bu Anlaşmaya taraf olmayanla veya bu Anlaşmaya taraf olmayanın bir kişisi ile gerçekleştireceği işlemleri yasaklayan veya bu Faslın faydaları tüzel kişiye tanındığında ihlal edilecek veya etkisiz kılınacak önlemler aldığı veya sürdürdüğü hallerde,

bu Faslın faydalarını sağlamayı reddedebilir.

2. Bir Taraf, ön bildirim ve danışmaya tabi olmak şartıyla, bu Faslın faydalarını

(a) hizmetin bu Anlaşmaya taraf olmayan ülkenin sınırlarından veya sınırları içinde sunulduğunu tespit ederse, bu hizmetin sunumuna;

(b) Deniz taşımacılığı hizmeti arzıyla ilgili olarak, hizmetin aşağıdaki şekillerde sunulduğunu saptarsa:

(i) Taraf olmayan bir ülkenin kanunları çerçevesinde tescil edilmiş bir araçla gerçekleştirilmesi ve

(ii) Taraf olmayan bir ülkenin bir ferdi tarafından taşıtın tamamen veya kısmen işletilmesi ve/veya kullanılması durumunda;

(c) Taraf, diğer Tarafın hizmet sunucusunun, bu Anlaşmaya taraf olmayan ülkenin veya reddeden Tarafın kişilerinin sahipliğinde veya kontrolünde olduğunu ve hizmet sunucusunun bir Tarafın topraklarında esaslı ticari faaliyette bulunmadığını tespit ederse, söz konusu hizmet sunucusu için

reddedebilir.

MADDE III.18 Ekler

Belirtilen Ekler bu Fasla dâhildir:

- Ek III (Özel Taahhüt Listeleri);
- Ek IV (MFN İstisnaları Listesi);
- Ek V (Mali Hizmetler);
- Ek VI (Telekomünikasyon Hizmetleri).

FASIL IV Elektronik Ticaret

MADDE IV.1 Tanımlar

İşbu Faslın amaçları bakımından:

“*dijital ürünler*” ticari satış veya dağıtım için dijital olarak şifrelenen ve üretilen ve elektronik olarak aktarılan bilgisayar programları, metin, video,

resimler, ses kayıtları ve diğer ürünler anlamındadır. Daha fazla belirlilik için, dijital ürünler, para dâhil, sayısallaştırılmış mali araçların sunumlarını kapsamaz;

“*elektronik imza doğrulama*” elektronik haberleşme veya işlem gerçekleştiren bir tarafın kimlik bilgilerinin doğrulanması ve/veya bir elektronik haberleşmenin doğruluğunu temin etmek üzere gerçekleştirilen süreç veya doğrulama eylemi anlamındadır;

“*elektronik teknolojiler*” Tarafların elektronik bir belgeyi kullanan kişileri arasında etkileşimi temin eden yazılımın ve donanımın bir kombinasyonu anlamındadır;

“*elektronik aktarım veya elektronik olarak aktarılmış*” fotonik yollar dâhil, bütün elektromanyetik araçlar ile yapılan aktarımlar anlamındadır;

“*kişisel bilgi*” kimliği açık olan bir kişi hakkında bilgi veya o bilgi veya o bilgi ile birleştirilen başka bir bilgiyle birlikte kişinin kimliğinin makul bir şekilde tespit edilebildiği bilgi dâhil olmak üzere her türlü veri anlamındadır;

“*bilgi*” her bir Taraf’ın ulusal mevzuatında tanımlandığı şekilde anlaşılacaktır;

“*ticarete ilişkin idari belgeler*” mal ithalatı veya ihracatı ile bağlantılı olarak ithalatçı veya ihracatçı tarafından doldurulması gereken, bir Taraf’ın yayınladığı veya kontrol ettiği formlar anlamına gelir;

“*istenmeyen ticari elektronik mesaj*” alıcının rızası dışında veya açıkça reddine karşın, internet iletim hizmeti sağlayıcısı ve her bir Taraf’ın iç kanun ve düzenlemelerinin müsaade ettiği ölçüde diğer telekomünikasyon hizmetleri kullanılarak, ticari veya pazarlama amaçlarıyla bir elektronik adrese yollanan elektronik mesaj anlamına gelir.

MADDE IV.2

Kapsam

1. İşbu Fasıll, elektronik araçlarla ticareti etkileyen bir Tarafça benimsenen veya sürdürülen önlemlere uygulanacaktır.

2. İşbu Fasıldaki hiç bir husus Tarafların meşru politika hedeflerine uygun düzenleme yapmak veya yeni düzenlemeleri yürürlüğe koymak hakkını sınırlandırıcı bir şekilde yorumlanmayacaktır.

MADDE IV.3 Genel Hükümler

1. Taraflar, elektronik ticaretin artan kullanımının özellikle işletmeler ve tüketiciler için sağladığı ekonomik büyüme fırsatı, güvenli bir çevre oluşturulması ihtiyacını ve elektronik ticaretin kullanımında güvenin önemini kabul ederler.

2. Taraflar, elektronik ticaretin ticaret fırsatlarını artırabileceğini ve ekonomik büyümeye katkıda bulunabileceğini kabul ederler ve maliyetlerin azaltılması ve ticaretin kolaylaştırılması için elektronik teknolojilerin ticarete kullanılmasının teşvikinin önemine vurgu yaparlar.

MADDE IV.4 Gümrük Vergileri

1. Her bir Taraf, Elektronik Ticaret Çalışma Programı (WT/MIN(13)/32-WT/L/907) ile ilgili 7 Aralık 2013 tarihli DTÖ Bakanlar Kararı'nın 5'inci fıkrasına uygun olacak şekilde, Taraflar arasında elektronik yollarla aktarılan iletiye gümrük vergisi uygulamayacaktır.

2. Her bir Taraf, 1. fıkrada atıf yapılan uygulamasını, Elektronik Ticaret Hakkında Çalışma Programı ile ilgili daha sonraki DTÖ Bakanlar Kararlarına uygun olacak şekilde tanzim etme hakkını muhafaza eder.

3. Daha fazla belirlilik için, vergi veya harcın işbu Anlaşma ile tutarlı bir şekilde uygulanması koşuluyla, 1. Fıkra, bir Tarafı elektronik yollarla aktarılan bir iletiye, dâhili bir vergi veya başka dâhili harcı uygulamaktan alıkoymayacaktır.

MADDE IV.5 Dijital Ürönlere Ayrımcı Olmayan Muamele

1. Hiçbir Taraf, dięer Taraf ülkesinde oluşturulan, üretilen, yayımlanan, sözleşmesi yapılan, ısmarlanan veya ticari koşullarda ilk defa mevcut hale getirilen veya dięer Taraf'ın bir kişinin eser sahibi, icracı sanatçısı, yapımcısı, geliştiricisi veya sahibi olduęu dijital ürünlerine, dięer benzer dijital ürönlere³ kıyasla daha az avantajlı olacak şekilde muamele edemez.
2. Taraflar işbu Maddenin, devlet destekli krediler, garantiler ve sigorta dâhil, bir Tarafça sağlanan teşviklere veya hibelere uygulanmayacağını kabul eder.
3. İşbu Madde yayıncılığı etkileyen herhangi bir önleme uygulanmaz.

MADDE IV.6 Elektronik İmza Doğrulama ve Sertifikasyon Hizmetleri

1. Hiçbir Taraf elektronik imza doğrulamak için:
 - a) bir elektronik işlemin taraflarının, söz konusu elektronik işlem için uygun elektronik kimlik doğrulama yöntemlerini müştereken belirlemelerini yasaklayan;
 - b) tarafları elektronik işlemlerinin imza doğrulama bakımından bütün hukuki gereklilikler ile uyumlu olduğunu adli veya idari makamlar önünde göstermekten alıkoyan,

mevzuatı benimseyemez veya sürdüremez.

2. 1. Fıkradan bağımsız olarak bir Taraf, elektronik işlemler veya bu işlemlerle önemli derecede ilgili olan elektronik haberleşmelerin belirli bir kategorisi için, doğrulama yönteminin belirli performans standartlarını karşılaması veya meşru politika hedeflerine hizmet etmesi koşuluyla o

³ Daha fazla belirlilik için, işbu fıkranın amaçları doğrultusunda Taraf olmayan bir ülkenin dijital bir ürünü "benzer dijital ürün" olduğu ölçüde, "dięer benzer dijital ürün" şeklinde tanımlanacaktır.

٢٠٢٥
٢٥
٢٠٢٥

Taraf'ın yasaları ve düzenlemeleri uyarınca akredite edilen veya tanınan bir sertifikasyon hizmetleri sağlayıcısı tarafından düzenlenen özel bir elektronik sertifikaya dayanması koşulunu getirebilir.

3. Her bir Taraf, elektronik imza doğrulama ve sertifikasyon hizmetleriyle ilgili mevzuatına uygun olarak, diğer Taraf'ın mevzuatına göre akreditasyon veya tanıma sağlamış sertifikasyon hizmet sağlayıcılarının akreditasyon veya tanıma usullerini kolaylaştırmak için çaba gösterecektir.

MADDE IV.7

Kişisel Bilgilerin Korunması

1. Taraflar, elektronik ticarete ilişkin tüketici güveninin artırılmasına katkıda bulunan elektronik ticaret kullanıcılarının kişisel bilgilerinin korunmasının, ekonomik ve sosyal faydalarını kabul eder.

2. Her bir Taraf, elektronik ticaret kullanıcılarının kişisel bilgisini uygun bulunduğu yöntemle koruyacaktır. Elektronik ticaret kullanıcılarının kişisel bilgileri kullanıcıların rızası olmaksızın diğer Tararla paylaşamaz.

3. Her bir Taraf,

(a) elektronik ticaret kullanıcılarının kişisel bilgilerinin korunması için bir iç yasal çerçeve benimsemeye ya da sürdürmeye; ve

(b) kişisel bilgilerin korunmasındaki tecrübeleri hakkında bilgi paylaşmaya;

çaba gösterecektir.

MADDE IV.8

Kâğıtsız Ticaret

1. Taraflar;

(a) ticarete ilişkin idari belgeleri elektronik biçimde kamuya açık hale getirmeye; ve

(b) elektronik olarak ibraz edilen ticarete ilişkin idari belgeleri, söz konusu belgelerin kâğıt hali ile eşdeğer kabul etmeye

çaba göstereceklerdir.

MADDE IV.9 Elektronik Ticarete İşbirliği

1. Taraflar elektronik ticaret alanındaki kanunlar ve yönetmeliklere dair, özellikle tüketicinin korunması, tüketici güveninin geliştirilmesi ve kişisel bilgilerin korunması konularında, bilgi değişiminde ve tecrübe paylaşımında bulunacaklardır.

2. Taraflar elektronik ticaret kapsamında ortaya çıkabilecek, *diğer hususların yanı sıra*, aşağıda sıralanan, düzenleyici konularda diyalog içinde olacaktır:

- (a) kamuya arz edilen elektronik imza doğrulama sertifikalarının tanınması ve sınır ötesi sertifikasyon hizmetlerinin kolaylaştırılması;
- (b) tüketicilerin elektronik ticarete cayma hakkı;
- (c) aracı hizmet sunucularının bilginin aktarımı veya depolanmasına ilişkin yükümlülükleri;
- (d) istenmeyen ticari elektronik mesajlara yönelik muamele; ve
- (e) elektronik ticaretin gelişimine ilişkin diğer her türlü husus.

3. Taraflar arasında gerçekleştirilecek diyalog Taraflar'ın bu konulardaki ilgili mevzuatı ile söz konusu mevzuatın uygulanmasına ilişkin bilgi alışverişini de içerecektir.

MADDE IV.10

Tüketicinin Çevrimiçi Korunması

1. Taraflar, tüketicilerin elektronik ticaret ile iştirak ettiklerinde hileli ve aldatıcı ticari uygulamalardan korunması için şeffaf ve etkili tedbirler almanın ve sürdürmenin yanı sıra tüketici güveninin geliştirilmesine vesile olan önlemlerin önemini kabul ederler.
2. Bu amaçla her bir Taraf, elektronik ticaretle iştirak eden tüketicilere zarar veren hileli ve aldatıcı ticari uygulamaları yasaklamak üzere kendi iç kanunlarında tüketicinin korunmasına dair hükümler benimseyecek veya sürdürecektir.
3. Taraflar, tüketici refahı ve güveninin artırılması amacıyla sınır ötesi elektronik ticaretle ilgili faaliyetlerde kendi tüketici koruma kurumlarının veya ilgili diğer kurumlarının arasında işbirliğini geliştirmeye çaba göstereceklerdir.
4. Her bir Taraf'ın tüketici koruma kurumu, müşterek kaygıların bulunduğu durumlarda, elektronik ticaretteki hileli ve aldatıcı ticari uygulamaların önlenmesi veya durdurulması amacıyla tüketici koruma kanunlarının uygulanması konusunda diğer Taraf'ın ilgili kurumu ile işbirliği yapmaya çaba gösterecektir.
5. Bu amaçla Taraflar, elektronik ticaretle iştirak eden tüketicilerin korunması ve elektronik ticarete dair diğer konulardaki ulusal yaklaşımları hakkında bilgi değişimi ve tecrübe paylaşımında bulunacaklardır.

MADDE IV.11

İstenmeyen Ticari Elektronik Mesajlar

1. Her bir Taraf istenmeyen ticari elektronik mesajlar hakkında:
 - (a) istenmeyen ticari elektronik mesajların sağlayıcılarının alıcıların bu tür mesajları durdurma imkânlarını kolaylaştıracak;
 - (b) her bir Taraf'ın kanunlarında ve yönetmeliklerinde belirtildiği şekilde, alıcıların ticari elektronik mesajları almalarında rızalarını gerektirecek; veya

(c) istenmeyen ticari elektronik mesajların asgari hale getirilmesini başka bir şekilde temin edecek

önlemleri benimseyecek veya sürdürecektir.

2. Her bir Taraf, 1. fıkra hükümleri çerçevesindeki önlemlerine uymayan istenmeyen ticari elektronik mesajların sağlayıcıları aleyhine başvuru hakkını temin edecektir.

MADDE IV.12

Hizmetlerin Elektronik Sunumu

1. Taraflar, elektronik olarak ifa edilen veya teslim edilen bir hizmetin sunumunu etkileyen önlemlerin, Ek III'te (Özel Taahhüt Listeleri) yer verilen herhangi bir istisna veya kısıtlama ve sınırlamaya tabi olmak kaydıyla, 3. Fasal (Hizmet Ticareti) hükümleri kapsamındaki yükümlülüklerle tabi olduğunu teyit eder.

FASIL V

ANLAŞMAZLIKLARIN HALLİ

MADDE V.1

Amaç ve Kapsam

1. Bu Faslın amacı, taraflara, bu Anlaşmadan kaynaklanan herhangi bir ihtilafın karşılıklı uzlaşmayla varılan çözümlere veya tahkim ile çözümlenmesine ulaşmayı hedefleyen bir anlaşmazlıkların halli mekanizması sağlamaktır.

2. Bu Anlaşma ve DTÖ Anlaşması çerçevesinde ortaya çıkan anlaşmazlıklar, şikâyetçi tarafın takdirine bağlı olarak bu forumlardan birisinde çözüme ulaştırılabilir. Bu şekilde seçilecek forum diğerinin hariç tutulması sonucunu oluşturur.

3. Bu maddenin amacı çerçevesindeki DTÖ Anlaşması veya bu Anlaşma çerçevesindeki anlaşmazlıkların halli işlemleri, taraflardan birinin panel oluşturulması talebi üzerine başlatılmış sayılacaktır.

4. Taraflardan biri, hem bu Anlaşma hem de DTÖ Anlaşması çerçevesinde ortaya çıkan bir mesele dolayısıyla anlaşmazlıkların halli sürecini başlatacak olursa diğer tarafa bu niyetini asgari otuz gün önceden bildirecektir.

MADDE V.2

İyi Niyet Girişimleri, Uzlaştırma veya Arabuluculuk

1. İlgili taraflar bu yönde anlaşılırsa, iyi niyet girişimleri, uzlaştırma veya arabuluculuk gönüllü olarak gerçekleştirilir. Bu girişimler herhangi bir zamanda başlayabilir veya sonlandırılabilirler.

2. İyi niyet girişimlerini, uzlaştırmayı ve arabuluculuğu ilgilendiren bütün işlemler ve bunlarda ifşa edilen bütün bilgiler gizli olacak, bağlayıcı olmayacak ve tarafların diğer süreçlerdeki haklarına hanel getirmeyecektir.

MADDE V.3

Danışmalar

1. Taraflar bu Anlaşmanın yorumlanması ve uygulanmasında her zaman mutabık olmaya çabalayacaklar ve Anlaşmanın işleyişini etkileyebilecek herhangi meselenin tatminkâr şekilde çözülmesine ulaşmak için işbirliğinde ve danışmalar vasıtasıyla her girişimde bulunacaklardır.

2. Taraflardan biri, talebin yapıldığı tarafça uygulanan bir önlemin anlaşmaya aykırı olduğunu değerlendirdiğinde diğer tarafla danışmaları yazılı olarak talep edebilir. Danışmalar Ortak Komitede gerçekleşecektir.

3. Taraflar başkaca şekilde mutabık kalmazlar ise, danışmalar savunan tarafın bölgesinde gerçekleşecektir.

4. Taraflar danışmalara danışma talebinin alınmasından sonra 30 gün içinde iyi niyetle başlayacaktır. Danışmalara, bozulabilir tarım ürünleri de dâhil olmak üzere, acil meselelerde, danışma talebinin alınmasından sonra 15 gün içinde iyi niyetle başlanacaktır.

5. Danışmalar her iki tarafın da danışmalara devam etmek konusunda mutabık olmamaları halinde, danışma talebinden itibaren 60 gün içinde, acil konularda ise 30 gün içinde tamamlanmış farz edileceklerdir.

6. Danışmalara müdahil olan taraflar bahse konu önlemin bu Anlaşmanın işlemlerini nasıl etkileyebileceğinin tam olarak incelenbilmesine imkân verecek yeterli bilgileri temin edeceklerdir.

7. Danışmalar esnasındaki işlemler ve ifşa edilen tüm bilgiler gizli kalacaktır. Taraflar, danışmalar sürecinde mübadele edilen herhangi bir gizli veya sahibine özel bilgiye, bilgiyi temin eden tarafın gösterdiği aynı muameleyi temin edeceklerdir.

8. Danışmalar ilgili taraftarların herhangi bir müteakip işlemdeki haklarına hanel gelmeksizin olacaktır.

MADDE V.4

Tahkim Panelinin Kurulması

1. Şayet mesele Ortak Komite içinde Madde V.3'e göre çözümlenmedi ise, şikâyetçi tarafça şikâyete konu tarafa muhatap yazılı bir talep vasıtasıyla tahkime başvuru konusu edilebilir.

2. Şikâyetçi taraf talebinde bu Anlaşmayı ihlal ettiğini değerlendirdiği önlemi belirtecek ve şikâyetin yasal dayanağının kısa bir özetini temin edecektir.

MADDE V.5

Tahkim Paneli

1. Tahkim paneli üç üyeden oluşacaktır.

2. İhtilafı panele taşıyan taraf Madde V.4'e göre yazılı talebinde tahkim panelinin bir üyesini görevlendirecektir.

3. İkinci Fıkırada atıf yapılan talebin alınmasından 15 gün içinde şikâyet edilen taraf tahkim panelinin bir üyesini görevlendirecektir.

4. İhtilafın tarafları ikinci üyenin görevlendirilmesinden 30 gün içinde üçüncü üyenin görevlendirilmesi üstünde anlaşacaklardır. Bu şekilde atanan üye tahkim paneline başkanlık edecektir.

5. Eđer 2. Fıkrada atıfta bulunulan bildirimın alınması tarihinden sonraki 45 gün içinde her üç üye de görevlendirilmemiş ise, gerekli görevlendirmeler ihtilafla ilgili tarafların herhangi birisince yapılan başvuruya istinaden Daimi Tahkim Mahkemesi Genel Sekreterliđi (PCA) tarafından, ilave 30 gün içinde yapılacaktır. Eđer PCA'nın Genel Sekreteri bu fıkra çerçevesinde eylemde bulunmaya muktedir deđilse veya bu Anlaşmanın Taraflarından birisinin vatandaşı ise görevlendirme veya atama, söz konusu kişilerin taraflardan birinin vatandaşı olmaması kaydıyla, PCA'nın Genel Sekreter Yardımcısı tarafından veya kıdem bakımından bir sonraki görevlisi tarafından yapılacaktır.

6. Tahkim panelinin başkanı taraflardan herhangi birisinin vatandaşı olmayacak, alışılmış ikametgâhı taraflardan her hangi birisinin bölgesinde olmayacak, taraflardan herhangi birisince önceden istihdam edilmiş veya istihdam ediliyor olma durumu olmayacak veya mahkemedeki dava ile daha önce hangi sıfatla olursa olsun meşgul olmamış olacaktır.

7. Mevcut şartlar, herhangi bir tahkim paneli üyesinin bu faslın veya Ek VII'de tespit edilmiş Usul Kuralları Modeline uygun olup olmadığı konusunda meşru şüpheler oluşmasına meydan veriyorsa, bu üyenin reddi istenebilir. Eđer diđer taraf ret konusu ile mutabık deđilse veya ret edilen tahkim kurulu üyesi çekilmiyorsa, ret konusundaki karar PCA Genel Sekreteri tarafından 5. Fıkroda belirtilen prosedüre uygun olarak alınacaktır.

8. Bir tahkim kurulu üyesi duruşmalara katılamaz ise, vefat ederse, istifa eder veya görevden alınırsa söz konusu tahkim kurulu üyesinin görevlendirilmesinde takip edilen seçim prosedürüne uygun olarak 15 gün içinde yedeđi seçilecektir ve halef olan tahkim kurulu üyesi bu ilk üyenin bütün yetkilerine ve görevlerine sahip olacaktır. Böyle bir durumda, tahkim paneli işlemleri bu süreçte askıya alınacaktır.

9. Tahkim Panelinin kuruluş tarihi başkanın görevlendirildiđi tarih olacaktır.

MADDE V.6

Tahkim Panelinin Prosedürleri

1. İhtilafın tarafları başka şekilde anlaşmadılar ise tahkim panelinin duruşmaları bu Fasııl ve Ek VII'de tespit edilmiş Usul Kuralları Modeline uygun olarak sürdürülecektir.

2. Birinci fıkraya bakılmaksızın tahkim panellerinin tamamı için duruşma prosedürleri şunları teminat altına alacaktır:

(a) İhtilafın tarafları tahkim paneli önünde asgari bir dinleme hakkı ve aynı zamanda açılış ve karşı tarafın iddiasının yanlışlığını kanıtlama amaçlı yazılı görüş sunma hakkına sahip olacaklardır.

(b) Taraflar tahkim paneli tarafından yapılan bütün oturumlara davet edileceklerdir,

(c) Tahkim paneline yapılan görüş bildirimleri ve yorumlar taraflar için erişilebilir olacaktır.

(d) Tarafların her ikisi yazılı olarak mutabık ise oturumlar kamuya açık yapılacaktır.

3. Taraflar başka şekilde mutabık kalmazlarsa işlemler, dinlemeler ve görüşmeler, başlangıç raporu ve bütün yazılı görüşler ve aynı zamanda kamunun erişimine açık olmayan, tahkim esnasında ifşa edilen tüm bilgiler gizli kalacaktır.

4. İhtilafa taraf olanlar tahkim panelinin kuruluşu için talebin alınmasından 20 gün içinde başka şekilde anlaşmadılar ise iş tanımı şu şekilde olacaktır:

“Madde V.4'e göre tahkim panelinin kurulması için olan talepte atıfta bulunulan meseleyi bu Anlaşmanın ilgili hükümlerinin ışığında incelemek ve hukuk ile olgusal gerçekler hakkındaki bulguları sebeplerle tespit ile şayet olacaksa ihtilafın çözümü ve kararın uygulanması için tavsiyelerde bulunmak”

5. Tahkim paneli, kararını bu anlaşma hükümlerinin uluslararası kamu hukukunun yorumlanma kurallarına uygun bir şekilde tatbik ve tefsir edilmesi

esasında verecektir. Kararlar bu Anlaşmanın hükümlerinde öngörülen hakları ve yükümlülükleri artıramazlar veya azaltamazlar.

6. Eğer oybirliğine ulaşmak mümkün değil ise tahkim panelinin kararları üye çokluğuyla alınacaktır. Herhangi bir üye üzerinde oybirliğiyle mutabakat bulunmayan meselelerde farklı görüşler sunabilir. Hiç bir tahkim paneli hangi üyelerin çoğunluk veya azınlık görüşüyle bağlantılı olduğunu ifşa edemez.

7. Üyelerin ücretleri dâhil, tahkim panelinin masrafları ihtilafın taraflarınca eşit şekilde paylaşılacaktır.

MADDE V.7

Panel İşlemlerinin Askıya Alınması, Feshedilmesi ve Bitmesi

1. Tarafların uzlaşması durumunda tahkim paneli çalışmasını ve işlemlerini herhangi bir zamanda 12 ayı geçmeyecek bir süre için askıya alabilir. Tahkim panelinin çalışması ve işlemleri 12 aydan daha fazla askıya alındı ise, aksi yönde karar verilmedikçe, panelin ihtilafı değerlendirme konusundaki yetkisi zaman aşımına uğrayacaktır.

2. Bir şikâyetçi taraf şikâyetini nihai rapor düzenlenmeden önce herhangi bir zamanda geri çekebilir. Bu şekilde yapılan fesih onun ilerideki bir zamanda aynı mesele hakkında yeni bir şikâyette bulunması hakkına hâlel getirmez.

3. Taraflar herhangi bir zamanda, bir anlaşmazlıkta karşılıklı çözüm için mutabakata varabilirler veya bu Anlaşma çerçevesinde kurulan bir tahkim panelinin işlemlerini bitirmeye karar verebilirler.

4. Bir tahkim paneli işlemlerinin herhangi bir kademesinde taraflara anlaşmazlığı dostane şekilde çözmelerini önerebilir ve bir çözüm önerebilir.

MADDE V.8

Ön Rapor

1. Tahkim paneli sunuşların ve sözlü gerekçelerin değerlendirilmesini müteakip, tahkim panelinin kurulması tarihinden sonraki 90 günde ihtilafın taraflarına bir ön rapor sunacaktır. Ön rapor maddi ve hukuki bulguları gerekçeleriyle beraber içerecektir.

2. Bozulabilir tarım ürünleri de dâhil olmak üzere, acil vakalarda tahkim paneli tahkim panelinin kurulmasından sonraki 60 gün içinde kararını bildirmek için her türlü çabayı gösterecektir.
3. Tahkim paneli 1. ve 2. fıkralarda belirtilen mühlet şartının karşılanamayacağını değerlendirirse Başkan taraflara gecikme sebepleri ve gereken ilave süreyi belirterek yazılı bildirimde bulunacaktır.
4. Taraflardan biri raporun sunulmasından sonraki 14 gün içinde tahkim paneline ön rapor hakkında yazılı yorumlarını sunabilir. Tahkim paneli taraflardan birinin talebi üzerine yazılı yorumlarda açıklanan konular hakkında taraflarla ilave olarak toplanacaktır.
5. Nihai panel raporundaki bulgular ara gözden geçirme aşamasında ileri sürülmüş savların değerlendirmesini içerecektir.

MADDE V.9 **Nihai Rapor**

1. Tahkim Paneli ihtilafın taraflarına, oybirliğiyle mutabakata varılamayan farklı görüşler dâhil olmak üzere, Madde V.8'de atıfta bulunulan konuları kapsayan nihai raporunu, ön raporun sunumundan 30 gün içinde veya Madde V.8'in 4. fıkrası çerçevesinde ilave dinleme talep edilmiş olması durumunda ön raporun sunumundan 45 gün içinde sunacaktır.
2. İhtilafın tarafları başka şekilde kararlaştırmazlarsa nihai rapor kendilerine sunulduktan 15 gün sonra yayınlanacaktır.

MADDE V.10 **Nihai Panel Raporunun Uygulanması**

1. Tahkim panelinin kararı nihaidir ve düzenlendiği ve ihtilafın taraflarına bildirildiği tarihten itibaren bağlayıcıdır. Bu anlaşmayı ihlal halinde bulunan taraf acilen nihai raporun kararına uyacaktır. Eğer hemen uyum temin etmek uygulanabilir değil ise, ihtilafın tarafları bu yönde uygulama yapılması için makul bir süre üzerinde uzlaşmaya çabalayacaklardır. İhtilafa taraf olanların her biri, bu tür uzlaşmanın olmaması durumunda 30 gün içinde esas tahkim panelinden, vakanın özel şartları ışığında, uyum için makul uzunlukta bir

sürenin belirlenmesini talep edebilir. Tahkim panelinin kararı bu talepten sonra 30 gün içinde verilmelidir.

2. Şikâyet edilen taraf diğer tarafa panel kararlarını uygulamak amacıyla alınan önlem hakkında bilgi vermekle birlikte, bu önlemin uygulamayı nasıl güvence altına aldığını izah eden ve diğer tarafın bu önlemi değerlendirmesine yetecek nitelikte bir tanımını sunacaktır.

3. İhtilaf taraflarının birinin talebi üzerine ve tazminatın talep edilebilmesi veya 4. ve 5. fıkralara uygun olarak faydaların askıya alınmasının uygulanabilmesi öncesinde, esas tahkim paneli kararlara uymak için alınmış herhangi bir önlemin mevcudiyeti veya uygunluğu hakkında karar verecektir. Tahkim paneli kararı, talep tarihinden sonraki 90 gün içinde verilecektir.

4. Bu anlaşmayı ihlal ettiği tespit edilen taraf 1. Fıkraya uygun olarak makul bir zaman süresinin bitiminden sonra tahkim panelinin nihai raporunun kararını veya tahkim panelinin 3. Fıkraya göre olan herhangi bir müteakip kararını tam manasıyla uygulamayı başaramaz ise, şikâyette bulunan tarafça bu şekilde talep edilmesi halinde, karşılıklı olarak kabul edilebilir bir tazminatta uzlaşabilmek için danışmalara başlayacaktır. Bu tür bir uzlaşmaya danışmalar için talebin yapılması tarihinden sonraki 20 gün içinde varılmamış ise şikâyette bulunan taraf, bu anlaşmayı ihlal ettiği tespit edilen önlem tarafından etkilenenlere eşdeğer, bu anlaşma çerçevesinde verilmiş faydaların uygulanmasını askıya almak hakkına sahip olacaktır.

5. Şikâyetçi taraf askıya alınacak faydaların değerlendirilmesinde önce tahkim panelinin bu anlaşmayı ihlal ettiğini tespit ettiği önlem tarafından etkilendiği şekliyle aynı sektörde veya sektörlerdeki faydaları askıya almayı deneyecektir. Aynı sektörde veya sektörlerdeki faydaların askıya alınmasının uygulanabilir veya etkili olmadığını değerlendiren şikâyetçi taraf kararını gerekçelendiren sebepleri belirterek diğer bir sektördeki faydaları askıya alabilir.

6. Şikâyetçi taraf diğer tarafa askıya almanın yürürlüğe gireceği tarihten 60 günden az olmamak üzere, hangi faydaları askıya almaya niyetli olduğunu bildirecektir. İhtilafa taraf olanların herhangi biri bildiriminden sonraki 15 gün içinde esas tahkim panelinden şikâyetçi tarafın askıya almaya niyetlendiği faydaların bu anlaşmayı ihlal ettiği tespit edilen önlem tarafından etkilenenlere eşdeğer olup olmadığı ve önerilen askıya alma işleminin 4. ve 5. Fıkralara uygun olup olmadığı konusunda karar vermesini talep edebilir.

Tahkim panelinin kararı bu talepten sonraki 45 gün içinde verilecektir. Tahkim paneli kararını verene kadar faydalar askıya alınmayacaktır.

7. Faydaların askıya alınması geçici bir süre için olacaktır ve sadece bu anlaşmayı ihlal eden önlemin Anlaşmayla uyumlu hale gelmesi için geri çekilene veya değiştirilene kadar veya tarafların anlaşmazlık üzerinde bir mutabakata varmasına kadar uygulanacaktır. Şikâyetçi olunan taraf, diğer tarafa uyumlu hale gelmek için aldığı önlemleri bildirecektir.

8. Esas tahkim paneli, taraflardan birinin talebi üzerine faydaların askıya alınması sonrasında uygulamaya konulan herhangi bir uygulama önleminin karara uygunluğu hakkında bir karar verecek ve bu kararın ışığında faydaların askıya alınmasının sonlandırılması veya tadil edilmesi hakkında karar verecektir. Tahkim panelinin kararı bu talepten sonraki 45 gün içinde verilecektir. Bu süre zarfında faydalar askıya alınmayacaktır.

MADDE V.11 **Diğer Hükümler**

1. Bu fasılda bahsedilen herhangi bir zaman süresi, ilgili tarafların karşılıklı anlaşması ile her zaman değiştirilebilir.
2. Madde V.10'un 1, 3, 6 ve 8. fıkralarında atıf yapılan tahkim paneli mümkün olduğu durumlarda nihai raporu düzenleyen panelistlerden oluşacaktır. Esas tahkim panelinin bir üyesi müsait değilse Madde V.5'te tespit edilen prosedürler yedek hakemin seçimi için uygulanacaktır.

FASIL VI **KURUMSAL HÜKÜMLER**

MADDE VI.1 **Ortak Komitenin Kuruluşu**

1. Taraflardan her birinin kıdemli memurları tarafından temsil edileceği bir Ortak Komite iş bu Anlaşma ile kurulmuştur.
2. Ortak Komite bu anlaşmanın idaresinden sorumlu olacak ve onun hükümlerinin tam olarak uygulanmasını temin edecektir.

3. Ortak Komite her iki senede bir veya taraflardan birinin talebi üzerine 30 gün içinde toplanır.

4. Ortak Komite kendi çalışma esaslarını kabul edecektir.

MADDE VI.2 Ortak Komitenin İşlevleri

1. Bu Anlaşmanın etkin uygulanması için Ortak Komitenin aşağıdaki işlevleri olacaktır:

- (a) Bu Anlaşmanın genel olarak işleyişini gözden geçirmek;
- (b) Görevlerinin ifası için gerekli gördüğü alt komiteler kurmak ve bu alt komitelerin çalışmasını denetlemek;
- (c) Alt komiteler tarafından raporlanan meseleler dahil olmak üzere, bu Anlaşmanın işleyişi ve uygulanması ile ilgili özel meseleleri gözden geçirmek, değerlendirmek ve gerekli hallerde bunlar hakkında karar vermek;
- (d) Gerekli olduğu durumlarda, bu Anlaşma çerçevesinde çıkan ihtilaflardan sakınmak ve bu ihtilafların kolaylaştırılarak çözümü;
- (e) Gerekli olduğu durumlarda bu Anlaşmanın yorumlanması;
- (f) Taraflar arasındaki ticaret engellerin daha fazla oranda kaldırılması ve ticari ilişkinin daha da geliştirilmesi olasılığının gözden geçirilmesi;
- (g) Taraflar arasında ticaretin daha da serbestleştirilmesinin değerlendirilmesi ve
- (h) Taraflar arasındaki ticaretin gelişmesi ve bu Anlaşmanın hedeflerinin ilerletilmesi yollarının araştırılması.

2. Ortak Komite bu Anlaşmanın tadilatına dair kararlar dâhil olmak üzere, bu Anlaşma ile ilgili meselelerde kararlar alabilir. Ortak Komite aynı zamanda bu Anlaşma ile ilgili meselelere tavsiyelerde bulunabilir. Ortak Komite kararlarını ve tavsiyelerini oybirliği ile alacak ve yapacaktır.

3. Bu Anlaşmanın herhangi bir tadilatı hakkında Ortak Komite tarafından alınmış kararlar, her bir tarafın Madde VII.6'ya (Tadilat) uygun ilgili iç onay prosedürlerinin tamamlanmasına tabidir.

FASIL VII İSTİSNALAR VE NİHAİ HÜKÜMLER

MADDE VII.1 Genel İstisnalar ve Güvenlik İstisnaları

1. Bu Anlaşmadaki hiç bir şey tarafları GATT 1994'ün XX., XXI. ve GATS'ın XIV. ve mükerrer XIV. maddelerine uygun eylemlerde bulunmak ve önlemleri yürürlüğe koymaktan alıkoymayacaktır.
2. Ortak Komite 1. Fıkra çerçevesinde alınan önlemlerden ve bunların sonlandırılmasından mümkün olan en kapsamlı ölçüde haberdar edilecektir.
3. Taraflar GATT 1994'ün XX(b) ve GATS'ın XIV(b) maddelerinde atıfta bulunulan önlemlerin insan, hayvan veya bitki hayatını veya sağlığını korumak için gerekli çevresel önlemleri kapsadığını ve GATT 1994'ün XX(g) Maddesinin canlı ve cansız, tükenebilir doğal kaynakların korunması ile ilgili önlemlere uygulanabilir olduğunu anlamaktadırlar.

MADDE VII.2 Ödemeler ve Transferler

1. Madde VII.3'te (Ödemeler Dengesi İstisnaları) öngörülen durumların haricinde, bir taraf diğer tarafla olan cari işlemler için uluslararası transferlere ve ödemelere kısıtlamalar uygulamayacaktır.
2. İşbu Anlaşmada yer alan hiçbir husus, tarafların Madde VII.3'te (Ödemeler Dengesi İstisnaları) belirtilen koşullar veya Uluslararası Para Fonu'nun (bundan sonra IMF olarak anılacak) talebi haricinde, sermaye işlemlerine, söz konusu işlemlerle ilgili özel taahhütleriyle tutarsız kısıtlamalar getirmemesi koşuluyla, IMF Anlaşmasıyla uyum içinde olan kambiyo eylemlerinin kullanımı da dâhil olmak üzere, tarafların IMF Anlaşması Maddeleri kapsamındaki hak ve yükümlülüklerini etkilemeyecektir.

MADDE VII.3 Ödemeler Dengesi İstisnaları

1. Taraflar ödemeler dengesi amaçları için kısıtlayıcı önlemlerin uygulanmasından sakınma için çaba sarf edeceklerdir.
2. Taraflardan birisinin ciddi ödemeler dengesi zorlukları içinde veya bunun tehdidi altında bulunması durumunda, ilgili taraf ödemeler ve transferler dâhil olmak üzere, eşya ve hizmet ticaretinde kısıtlayıcı önlemleri alabilir veya sürdürebilir.
3. Tarafların bu tür kısıtlamalara dair hakları ve yükümlülükleri GATS'ın XII. Maddesinin 1'den 3'e kadar olan fıkraları, GATT 1994'ün XII. Maddesi ve GATT 1994'ün Ödemeler Dengesi Hükümleri Hakkında Mutabakatına tabidir. Bu tür kısıtlamaları yürürlüğe koyan veya sürdüren taraf bunlar hakkında Ortak Komiteye derhal bildirimde bulunacaktır.

MADDE VII.4 Diğer Hükümler

1. Taraflar, uygulanması esnasında kazanılan tecrübenin ışığında belirli sektörler veya faaliyetlerde anlaşmalar yapmak suretiyle, kendi mevzuatlarına uygun olarak genişletme ve ilaveler yapmak amacıyla bu Anlaşmanın kapsamını genişletmek konusunda karşılıklı olarak mutabakata varabilirler.
2. Başka şekilde anlaşmaya varılmadıkça, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra en geç iki sene içerisinde, taraflar kamu alımları konusunda istikşafi müzakerelere başlayacaklardır.
3. Taraflar ikili ekonomik ilişkilerin ahenkli bir şekilde geliştirilmesi vasıtasıyla ikili ticaretin teşviki ve artırılması amacıyla, eşya ticaretini kolaylaştırıcı önlemleri temin etmek hususunda anlaşmışlardır.

MADDE VII.5 Ekler, Lahikalar, Protokoller, Notlar ve Dipnotlar

Bu Anlaşmanın Ekleri, Lahikaları, Protokolleri, Notları ve Dipnotları bu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını oluşturmaktadırlar.

MADDE VII.6

Tadilat

1. Taraflar bu Anlaşmanın değiştirilmesi konusunda yazılı şekilde anlaşabilirler.
2. Herhangi bir değişiklik Madde VII.7'nin hükümleri çerçevesinde yürürlüğe girecektir.
3. Herhangi bir değişiklik tarafların ilgili iç onay süreçlerinin tamamlanmasına bağlı olarak bu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını oluşturacaktır.

MADDE VII.7

Yürürlüğe Giriş

1. Taraflar bu Anlaşmayı kendi iç onay süreçlerine uygun olarak onaylayacaklardır.
2. Bu Anlaşma veya herhangi bir değişikliği, tarafların anlaşmanın yürürlüğe girmesi için tamamlanması gereken bütün ulusal veya yasal gerekliliklerinin tamamlandığı konusunda, birbirlerini bilgilendirdikleri yazılı bildirim diplomatik kanallardan alınması tarihini takip eden ikinci ayın birinci günü yürürlüğe girecektir.

MADDE VII.8

Yürürlük Süresi ve Fesih

1. Bu Anlaşma süresiz olarak geçerli olacaktır.
2. Taraflardan herhangi biri bu Anlaşmayı feshetme niyeti hakkındaki yazılı bir Notayı diplomatik kanallardan diğer tarafa verebilir. Fesih diğer tarafa yapılan bildirim alındığı tarihten 12 ay sonra geçerli olacaktır.

BUNU TASDİKEN, aşağıda imzası mevcut, hükümetleri tarafından görevlendirilmiş tam yetkililer bu Anlaşmayı imzalamışlardır.

Ankara'da, 2018 yılı Eylül ayının dördüncü gününde, her biri eşit derecede sahih olmak üzere, Türkçe, Arapça ve İngilizce olarak iki orijinal metin halinde düzenlenmiştir. Yorum farklılığı bulunması durumunda İngilizce metin geçerlidir.

Katar Devleti Hükümeti
Adına

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
Adına

وزارة العدل
Ministry of Justice
دولة قطر • State of Qatar

**KATAR DEVLETİ HÜKÜMETİ VE TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDAKİ
TİCARET VE EKONOMİK ORTAKLIK ANLAŞMASININ
VIII SAYILI EKİ**

**VII.4.3. MADDENİN UYGULANMASINA İLİŞKİN
PROTOKOL**

1. Taraflar, Katar Devleti Hükümeti ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının (bundan sonra TEOA olarak anılacaktır) VII.4.3. Maddesini göz önünde bulundurarak, bu Protokol'ün 1. Lahika'sında listelenen, diğer Taraf menşeli eşyanın ithalatında tüm gümrük vergilerini serbestleştireceklerdir.
2. Bu Protokol, menşe kuralları da dahil olmak üzere, TEOA'nın kuralları ve hükümleriyle yönetilecektir.
3. Türkiye'den Katar'a ithal edilen eşyanın diğer KİK ülkelerine serbest dolaşım için gümrük geçiş belgesi alabilmesi, ancak KİK Gümrük Birliği bağlamında ödenmesi gereken herhangi bir gümrük vergisine veya harca eşit etkide bir verginin veya harcın Katar'da alınmasıyla mümkün olacaktır.
4. Taraflar birbirlerinin menşeyini kazanmış ürünlerin ithalatına ilişkin herhangi bir konsolosluk işlemi şartı koşmayacaktır.
5. Bu Protokol tamamıyla TEOA'nın müttemmim bir cüzünü oluşturacaktır. Taraflara verilen haklar ve yüklenen yükümlülükler TEOA'ya dahil edilmiş ve TEOA'nın bir parçası haline getirilmiştir.
6. Taraflar bu Protokol'de yer alan bilgilerin gizliliğini muhafaza edecek ve diğer Tarafın önceden yazılı izni olmaksızın yayınlamayacak veya üçüncü bir tarafa beyan edemeyecektir. Bununla birlikte, Taraflar Protokol'ü uygulamak için gereken ikincil mevzuatın yayınlanması gerektiğini kabul ederler.
7. Taraflardan her biri bu Protokol'ün uygulanmasının sona erdirilmesine veya askıya alınmasına ilişkin niyetini diğer Tarafa yazılı olarak bildirebilir. Diplomatik yollarla iletilen sona erdirme veya askıya alma bildirisinin tarihinden sonraki üçüncü ayın son gününde sona erme veya askıya alma yürürlüğe girer.
8. Bu Protokol, TEOA'nın yürürlüğe girdiği tarihte yürürlüğe girecek ve TEOA yürürlükte kaldığı sürece yürürlükte kalacaktır.

BUNU TASDİKEN, aşağıda imzası mevcut, hükümetleri tarafından görevlendirilmiş tam yetkililer bu Anlaşmayı imzalamışlardır.

İstanbul'da 2018 yılı Kasım ayının yirmi altıncı gününde, her biri eşit derecede sahih olmak üzere, Türkçe, Arapça ve İngilizce olarak iki orijinal metin halinde düzenlenmiştir. Yorum farklılığı bulunması durumunda İngilizce metin geçerlidir.

**Katar Devleti Hükümeti
Adına**

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
Adına**

وزارة العدل
Ministry of Justice
دولة قطر • State of Qatar

اتفاقية شراكة تجارية واقتصادية

بين

حكومة دولة قطر

و

حكومة جمهورية تركيا

وزارة العدل
Ministry of Justice
دولة قطر • State of Qatar

تمهيد

حكومة دولة قطر وحكومة جمهورية تركيا (يُشار إليهما فيما يلي باسم "الطرفان" أو "قطر" أو "تركيا" حيثما كان ذلك ملائماً)،

إذ تأخذان في الاعتبار الأهداف المحددة في الاتفاقية الإطارية للتعاون الاقتصادي بين تركيا وبين الدول الأعضاء بمجلس التعاون الخليجي (يُشار إليها فيما يلي باسم دول مجلس التعاون الخليجي) المُوقَّعة في البحرين في 30 مايو 2005 وفي اتفاقية التعاون الاقتصادي والتقني المُبرمة بين حكومة دولة قطر وحكومة جمهورية تركيا في 11 مارس 1985،

وإذ تراعيان الروابط التاريخية للصدّاقة بين قطر وتركيا، والقيم المشتركة التي تتقاسمانها،

وإذ تأخذان في الاعتبار رغبة الطرفين في زيادة تعزيز هذه الروابط وتوطيد علاقات وثيقة ودائمة قائمة على المساواة والمعاملة بالمثل والشراكة والتنمية المشتركة،

وإذ تؤكدان من جديد على أهمية تعزيز النظام التجاري المتعدد الأطراف المتجسّد في منظمة التجارة العالمية وتوطيده، وتأخذان في الاعتبار التزامات الطرفين في التجارة الحرة، امتثالاً للحقوق والالتزامات الناشئة عن منظمة التجارة العالمية،

وإذ تعقدان العزم على توفير أساس سليم للتعاون وفقاً لالتزامات قطر بموجب الاتحاد الجمركي والسوق المشتركة مع دول مجلس التعاون الخليجي، و التزامات تركيا بمقتضى عضويتها في الاتحاد الجمركي مع الاتحاد الأوروبي (المُشار إليه فيما يلي باسم "الاتحاد الأوروبي") مع الالتزامات الدولية لكل من الطرفين،

وإذ تعلنان عن الاستعداد للاضطلاع بأنشطة تهدف إلى تعزيز التنمية المتسقة لتجارتهما، بما في ذلك عن طريق التجارة الإلكترونية، وكذلك توسيع وتنويع تعاونهما المتبادل في المجالات ذات الاهتمام المشترك، بما في ذلك المجالات التي لا تتناولها هذه الاتفاقية،

وإذ تدركان أهمية التجارة الإلكترونية بالنسبة للنمو الاقتصادي والحاجة إلى تعزيز التنمية واستخدامها الفعّال في التجارة الثنائية،

وإذ تأخذان في الاعتبار الفوارق في مستويات التنمية وإمكاناتها بين الدولتين،

قد اتفقتا على ما يلي:

الفصل الأول أحكام عامة

المادة 1 من الفصل الأول إبرام اتفاقية الشراكة الاقتصادية والتجارية

يُبرم الطرفان اتفاقية شراكة تجارية واقتصادية طبقاً لما تنص عليه أحكام هذه الاتفاقية وبما يتطابق مع المادة الرابعة والعشرين من اتفاقية الجات لعام 1994 والمادة الخامسة من الاتفاقية العامة للتجارة في الخدمات (الجاتس).

المادة 2 من الفصل الأول الأهداف

تتمثل أهداف هذه الاتفاقية فيما يلي:

- (أ) زيادة التعاون الاقتصادي بين الطرفين وتعزيزه ورفع مستوى المعيشة لشعبي البلدين.
- (ب) زيادة توسيع التجارة المتبادلة من خلال التنمية المتسقة للروابط الاقتصادية بين الطرفين.
- (ج) العمل على إزالة المعوقات والقيود على التجارة في السلع والتجارة في الخدمات، التي تقع ضمن نطاق هذه الاتفاقية.
- (د) المساهمة في التنمية المتسقة وتوسيع التجارة العالمية وذلك من خلال التخلص من الحواجز التي تُعيق التجارة.
- (هـ) تشجيع التجارة الإلكترونية، وتسهيلها حيثما أمكن ذلك، بين الطرفين وتهيئة بيئة من المصادقية والثقة عند استخدامها.
- (و) توفير الظروف العادلة للمنافسة في التجارة بين الطرفين.

المادة 3 من الفصل الأول العلاقات التجارية التي تحكمها اتفاقيات أخرى

1. يحتفظ الطرفان، وبدون الإخلال بحقوقهما والتزاماتهما التي تنص عليها هذه الاتفاقية، بحق استبقاء اتحادات جمركية أو أسواق مشتركة أو مناطق تجارة حرة أو ترتيبات أخرى أو إقامة أي منها مع دول أخرى.
2. في حال تأثر الحقوق والالتزامات المنصوص عليها في هذه الاتفاقية، يجوز لأي من الطرفين أن يطلب إجراء مداوات داخل اللجنة المشتركة التي تم تشكيلها بموجب هذه الاتفاقية فيما يتعلق

بالاتفاقيات التي تُنشئ الاتحادات الجمركية أو الأسواق المشتركة أو مناطق التجارة الحرة أو تعديلها، وعند الاقتضاء، قضايا رئيسية أخرى تتعلق بالسياسات التجارية لكل من الطرفين مع دول أخرى.

المادة 4 من الفصل الأول حقوق الملكية الفكرية

1. تحكم اتفاقية منظمة التجارة العالمية المتعلقة بالجوانب التجارية لحقوق الملكية الفكرية (المُشار إليها فيما يلي باسم "اتفاقية تريبس (TRIPS)") حقوق الطرفين والتزاماتهما فيما يتعلق ببعضهما البعض ذات الصلة بحقوق الملكية الفكرية وأي اتفاقيات أخرى متعددة الأطراف بشأن الملكية الفكرية التي يكون الطرفان متعاقدين معها.

2. لأغراض العمل بهذه الاتفاقية، تشمل "الملكية الفكرية" بشكل خاص حق النشر والتأليف بما في ذلك حق النشر والتأليف لبرامج الكمبيوتر ومجموعات البيانات، وكذلك حقوق الجوار، والعلامات التجارية للسلع والخدمات، والمؤشرات الجغرافية، والتصاميم الصناعية، وبراءات الاختراع، والأصناف النباتية، والرسم أو الوصف الدقيق للدوائر المتكاملة، وأيضًا المعلومات التي لم يتم الإفصاح عنها ضمن مفهوم "المادة 39" لاتفاقية منظمة التجارة الدولية ذات الصلة بالجوانب التجارية لحقوق الملكية الفكرية (المُشار إليها فيما يلي باسم "اتفاقية تريبس (TRIPS)").

3. يضمن طرفا هذه الاتفاقية حماية ملائمة وفعالة وغير تمييزية لحقوق الملكية الفكرية، بما في ذلك إجراءات إنفاذ هذه الحقوق ضد انتهاكها وتزويرها وقرصنتها، طبقًا لأحكام هذه المادة، واتفاقية تريبس (TRIPS) وأي اتفاقية متعددة الأطراف أخرى يكون الطرفان متعاقدين فيها.

4. يوافق الطرفان، بناء على طلب أي طرف منهما، على مراجعة هذه المادة في اللجنة المشتركة بهدف تجنب أوجه الخلل التجارية أو تصحيحها وإجراء تحسين لمستوى الحماية. وإذا حدثت مشكلات في مجال حماية الملكية الفكرية تؤثر على ظروف التجارة، تُجرى مداوالات عاجلة في اللجنة المشتركة بناء على طلب أحد الطرفين، بهدف التوصل إلى حلول مرضية للطرفين.

المادة 5 من الفصل الأول الشفافية

1. ينشر الطرفان أو يُتّيحان بطريقة أخرى للجمهور على وجه السرعة وباستثناء حالات الطوارئ، في موعد أقصاه وقت بدء السريان، القوانين واللوائح والقرارات القضائية والأحكام الإدارية المتعلقة بالتطبيق العام واتفاقيتهما الدولية التي قد تؤثر على العمل بهذه الاتفاقية.

2. يقدم الطرفان كل منهما للآخر على وجه السرعة، عند طلب ذلك، المعلومات حول المسائل المُشار إليها في الفقرة (1).

3. لا يوجد في هذه الاتفاقية ما يلزم أي طرف بتقديم معلومات سرية، من شأن الكشف عنها أن يعيق إنفاذ القانون أو يتنافى مع المصلحة العامة أو يلحق الضرر بالمصالح التجارية المشروعة لمؤسسات عامة أو خاصة بعينها.

المادة 6 من الفصل الأول الجانب الإقليمي والاتضمام

1. يدرك الطرفان أهمية التكامل الإقليمي داخل دول مجلس التعاون الخليجي ويتعهدان بمواصلة التعاون لتوطيد التعاون بين تركيا ودول مجلس التعاون الخليجي.
2. يجوز لأي دولة عضو من دول مجلس التعاون الخليجي أو أي دولة تنضم إلى دول مجلس التعاون الخليجي أن تنضم إلى هذه الاتفاقية، شريطة أن تقرر اللجنة المشتركة الموافقة على انضمامها، بشروط وأحكام يتفق عليها الطرفان.
3. تنطبق هذه الاتفاقية على الدولة المنضمة عند بدء نفاذ التعديلات التي أدخلت على هذه الاتفاقية التي تنص على انضمام تلك الدولة إلى هذه الاتفاقية.
4. ويكون بدء نفاذ التعديل المشار إليه في الفقرة (3) من هذه المادة وفقاً للمادة (7) من الفصل السابع (التعديلات).

الفصل الثاني التجارة في السلع

المادة 1 من الفصل الثاني الرسوم الجمركية

لأغراض هذه الاتفاقية، تشمل الرسوم الجمركية أي رسوم أو تكاليف من أي نوع تُفرض على استيراد السلع أو فيما يتصل به، بما في ذلك أي شكل من أشكال الضرائب أو الرسوم الإضافية المفروضة على هذا الاستيراد أو فيما يتصل به، ولكن لا تشمل أي:

(أ) الضرائب الداخلية أو التكاليف الأخرى التي تعادل الضرائب الداخلية المفروضة وفقاً للمادة (5) من الفصل الثاني المتعلقة بمبدأ المعاملة الوطنية لهذه الاتفاقية.

(ب) الرسوم أو التكاليف الأخرى المفروضة وفقاً للمادة (6) من الفصل الثاني بشأن "الرسوم والتكاليف الأخرى لهذه الاتفاقية"، بما في ذلك رسوم القنصلية.

(ج) رسوم الضمانات الوقائية أو المكوس المفروضة طبقاً للمادة (11) من الفصل الثاني بشأن "الضمانات الوقائية العامة لهذه الاتفاقية".

(د) رسوم مكافحة الإغراق أو الإجراءات التعويضية المفروضة طبقاً للمادة (12) من الفصل الثاني بشأن "تدابير مكافحة الإغراق والتدابير التعويضية" من هذه الاتفاقية.

المادة 2 من الفصل الثاني تصنيف السلع وتقييمها

1. يكون تصنيف السلع في التجارة بين الطرفين هو المنصوص عليه في تسمية التعريفات الجمركية الخاصة بكل طرف بما يتطابق مع النظام المنسق لتوصيف السلع وترميزها (المشار إليه فيما يلي باسم "النظام المنسق" أو "HS").

2. يجوز لأي طرف أن يستحدث تقسيمات جديدة في التعريفات الجمركية، شريطة ألا تكون الشروط التفضيلية المطبقة في تقسيمات التعريفات الجمركية الجديدة أقل تفضيلاً من تلك المطبقة عملاً بهذه الاتفاقية، نظراً لأن تقسيمات التعريفات الجمركية الجديدة تحتوي على نفس السلع كالخط التعريفي.

3. لأغراض تحديد القيمة الجمركية للسلع المتداولة بين الطرفين، تنطبق أحكام المادة السابعة من اتفاقية الجات لعام 1994 واتفاقية منظمة التجارة العالمية بشأن تنفيذ المادة السابعة من اتفاقية الجات لعام 1994، على النحو الذي يجوز تعديله، مع إجراء جميع التغييرات اللازمة.

المادة 3 من الفصل الثاني الرسوم الجمركية على الصادرات

يجوز لأي طرف من الطرفين استحداث رسوم على الصادرات أو استبقائها بالاقتران مع الإجراءات المحلية، بقدر ما يرى أن هذه الرسوم ضرورية. تُطبق هذه الرسوم بغض النظر عن وجهة المنتج على أساس غير تمييزي. يُبلغ الطرفان اللجنة المشتركة بجميع رسوم الصادرات المُطبقة.

المادة 4 من الفصل الثاني القيود الكمية على الواردات والصادرات

تخضع حقوق الطرفين والتزاماتهما فيما يتعلق بالقيود الكمية المفروضة على الواردات والصادرات للمادة الحادية عشرة من اتفاقية الجات لعام 1994 ومذكراتها التفسيرية، التي تُدرج في هذه الاتفاقية وتُشكل جزءاً منها، مع إجراء جميع التغييرات اللازمة.

المادة 5 من الفصل الثاني المعاملة الوطنية

يمنح كل طرف معاملة وطنية لسلع الطرف الآخر وفقاً للمادة الثالثة من اتفاقية الجات لعام 1994، بما في ذلك مذكراتها التفسيرية. تحقيقاً لهذه الغاية، تُدرج المادة الثالثة من اتفاقية الجات لعام 1994 ومذكراتها التفسيرية في هذه الاتفاقية وتُشكل جزءاً منها، مع إجراء جميع التغييرات اللازمة

المادة 6 من الفصل الثاني الرسوم والتكاليف الأخرى

1. يضمن كل طرف، وفقاً للمادة الثامنة من اتفاقية الجات لعام 1994 ومذكراتها التفسيرية، أن جميع الرسوم والتكاليف أيًا كان طابعها (بخلاف الرسوم الجمركية وغيرها من الرسوم والتكاليف المستثناة من تعريف الرسوم الجمركية بموجب المادة (1) من الفصل الثاني (الرسوم الجمركية) المفروضة على الاستيراد أو التصدير أو فيما يتعلق بهما، محدودة من حيث المبلغ بالتكلفة التقريبية للخدمات المقدمة ولا تمثل حماية غير مباشرة للسلع المحلية أو الضرائب على الواردات أو الصادرات لأغراض مالية.

المادة 7 من الفصل الثاني تدابير الصحة والصحة النباتية

1. تحكم اتفاقية منظمة التجارة العالمية بشأن تطبيق تدابير الصحة والصحة النباتية حقوق الطرفين والتزاماتهما بالنسبة لبعضهما البعض فيما يتصل بتدابير الصحة والصحة النباتية.
2. لا يجوز أن يُطبق الطرفان تدابيرهما الخاصة بالصحة والصحة النباتية بطريقة تعسفية أو تمييزية غير مبررة أو بقيود غير معلنة على التجارة بينهما.

المادة 8 من الفصل الثاني اللوائح الفنية

1. تحكم اتفاقية منظمة التجارة العالمية الخاصة بالعوائق الفنية أمام التجارة حقوق الطرفين والتزاماتهما بالنسبة لبعضهما البعض فيما يتصل باللوائح الفنية.
2. يعزز الطرفان تعاونهما في مجال اللوائح الفنية والموصفات القياسية وتقييم المطابقة، بهدف زيادة

الفهم المتبادل للأنظمة المتبعة لدى كل منهما وتسهيل الدخول لأسواقهما.

المادة 9 من الفصل الثاني قواعد المنشأ والتعاون الإداري

1. ينص الملحق الأول على قواعد المنشأ المطبقة بين الطرفين على السلع المشمولة بموجب هذه الاتفاقية وأساليب التعاون الإداري ذات الصلة.
2. وفي حال إبرام قطر أو دول مجلس التعاون الخليجي والاتحاد الأوروبي اتفاقية تتضمن قواعد منشأ مختلفة عن تلك المنصوص عليها في الملحق الأول والمُشار إليه في الفقرة (1)، يبادر الطرفان، دون إبطاء، إلى البدء في عملية تعديل من أجل إقرار قواعد المنشأ المتطابقة الواردة في ذلك الملحق.
3. وفي حال إبرام تركيا ودول مجلس التعاون الخليجي اتفاقية تتضمن قواعد منشأ مختلفة عن تلك المنصوص عليها في الملحق الأول والمُشار إليه في الفقرة (1)، يبادر الطرفان، دون إبطاء، إلى البدء في عملية تعديل من أجل اعتماد قواعد المنشأ المتطابقة الواردة في ذلك الملحق.

المادة 10 من الفصل الثاني الضرائب الداخلية

ليس في هذه الاتفاقية ما يؤثر على حقوق أي طرف والتزاماته بموجب أي اتفاقية ضريبية يكون الطرفان طرفاً فيها. في حال وجود أي تعارض بين هذه الاتفاقية وأي اتفاقية ضريبية من هذا القبيل، تسري الاتفاقية الضريبية وذلك إلى مدى هذا التعارض.

المادة 11 من الفصل الثاني الضمانات الوقائية العامة

1. تحكم المادة التاسعة عشرة من اتفاقية الجات لعام 1994 واتفاقية منظمة التجارة العالمية الخاصة بالضمانات الوقائية حقوق الطرفين والتزاماتهما لتطبيق الضمانات الوقائية.
2. لا تمنح هذه الاتفاقية أي حقوق أو التزامات إضافية للطرفين فيما يتعلق بتطبيق الضمانات الوقائية المشار إليها في الفقرة 1.

المادة 12 من الفصل الثاني تدابير مكافحة الإغراق والتدابير التعويضية

1. تحكم المادة السادسة والمادة السادسة عشرة من اتفاقية الجات لعام 1994 واتفاقية منظمة التجارة العالمية بشأن تنفيذ المادة السادسة من اتفاقية الجات لعام 1994 واتفاقية منظمة التجارة العالمية بشأن الدعم والتدابير التعويضية حقوق الطرفين والتزاماتهما فيما يتعلق بتدابير مكافحة الإغراق والتدابير التعويضية.

2. لا تمنح هذه الاتفاقية أي حقوق أو التزامات إضافية للطرفين فيما يتعلق بتطبيق تدابير مكافحة الإغراق والتدابير التعويضية المشار إليها في الفقرة 1.

المادة 13 من الفصل الثاني تخفيض الرسوم الجمركية أو إلغاؤها

1. بالنسبة لكل سلعة، يكون الرسم الأساسي الذي سَتطبق عليه التخفيضات أو الإلغاءات المنصوص عليها في هذه الاتفاقية وفقاً للرسم الجمركي للدولة الأكثر رعاية (التي يُشار إليها فيما يلي باسم "الدولة الأكثر رعاية") الذي كان ساريًا في تاريخ 1 يناير 2017.

2. ما لم يُنص على خلاف ذلك في هذه الاتفاقية، يقوم كل طرف بتخفيض الرسوم الجمركية على السلع الأصلية للطرف الآخر أو إلغاؤها وفقاً لجدول التعريفات الجمركية المنصوص عليه في الملحق الثاني.

3. ما لم يُنص على خلاف ذلك في هذه الاتفاقية، لا يجوز لأي من الطرفين زيادة أي رسوم جمركية حالية أو إقرار أي رسوم جمركية على سلعة لها صفة المنشأ للطرف الآخر مشمولة بهذه الاتفاقية.

4. إذا خفض أحد الطرفين، في أي وقت، الرسم الجمركي للدولة الأكثر رعاية (يُشار إليها باسم "الدولة الأكثر رعاية") المطبق بعد بدء نفاذ هذه الاتفاقية، يُطبق الرسم الجمركي ما دام أقل من الرسم الجمركي المحسوب طبقاً لجدول التعريفات الجمركية للطرف في الملحق الثاني.

5. بناء على طلب أي من الطرفين، تجتمع اللجنة المشتركة بهدف تخفيض الرسوم الجمركية أو إلغاؤها على جميع السلع المتبقية بخلاف تلك المنصوص عليها في جداول التعريفات الجمركية الخاصة بها في الملحق الثاني. يقوم كل طرف بتنفيذ قرار اللجنة المشتركة وفقاً للمادة (6) من الفصل السابع (التعديلات)

6. لا يمكن أن تحصل السلع المستوردة من قطر إلى تركيا إلا على شهادة¹ ATR في حال أن فُرِضت في تركيا أي رسوم جمركية أو تكاليف ذات تأثير مماثل واجبة السداد ضمن إطار الاتحاد الجمركي بين تركيا والاتحاد الأوروبي.

¹ تُمكن شهادة ATR (Admission Temporaire Roulette – Temporary Import Roulette) باللغة الإنجليزية السلع من التأهل لتفضيلات التعريفات الجمركية والصادرات بين الاتحاد الأوروبي وتركيا.

الفصل الثالث
التجارة في الخدمات

المادة 1 من الفصل الثالث
النطاق والشمول

1. يُطبق هذا الفصل على التدابير التي يتخذها الطرفان التي تؤثر على التجارة في الخدمات.
2. فيما يتعلق بخدمات النقل الجوي، لا ينطبق هذا الفصل على التدابير التي تؤثر على حقوق الحركة الجوية أو التدابير التي تؤثر على الخدمات المتصلة مباشرة بممارسة حقوق الحركة الجوية، باستثناء ما تنص عليه الفقرة (3) من الملحق المتعلق بخدمات النقل الجوي من اتفاقية الجاتس.
3. لا تنطبق المواد (4) و(5) و(6) من الفصل الثالث على القوانين أو اللوائح أو المتطلبات التي تحكم شراء الوكالات الحكومية للخدمات لأغراض حكومية وليس بغرض إعادة بيعها تجاريًا أو بغرض استخدامها في توريد خدمات للبيع التجاري.
4. لا ينطبق هذا الفصل على الملاحة الساحلية في خدمات النقل البحري.
5. لا ينطبق هذا الفصل على الدعم أو المنح التي يقدمها طرف، بما في ذلك القروض المدعومة من الحكومة والضمانات والتأمين.
6. يحتفظ كل طرف بالحق في ممارسة صلاحياته والتنظيم واستحداث لوائح جديدة تتفق مع أحكام هذه الاتفاقية من أجل تحقيق أهداف السياسة العامة المشروعة.

المادة 2 من الفصل الثالث
تضمين أحكام من اتفاقية الجاتس

حيثما ينص حكم من هذا الفصل على إدراج حكم من اتفاقية الجاتس في هذه الاتفاقية ويُشكّل جزءًا منها، تعني المصطلحات في اتفاقية الجاتس ما يلي:

(أ) "عضو" يعني طرفًا.

(ب) "الجدول" يعني جدولًا مشارًا إليه في المادة (14) من الفصل الثالث (جداول الالتزامات المحددة) والوارد في الملحق الثالث.

(ج) "التزام محدد" يعني التزامًا محددًا في جدول مُشار إليه في المادة (14) من الفصل الثالث.

المادة 3 من الفصل الثالث التعريفات

لأغراض هذا الفصل، ومع الرجوع إلى المادة (2) من الفصل الثالث:

(أ) التعريفات التالية للمادة الأولى من اتفاقية الجاتس، مع إجراء جميع التغييرات اللازمة، مضمنة في هذه الاتفاقية وتشكّل جزءًا منها:

(1) "التجارة في الخدمات"

(2) "الخدمات"

(3) و"الخدمات بغرض استخدامها لأغراض حكومية"

(ب) "التدابير المتخذة من الأطراف" تعني التدابير المتخذة من خلال:

(1) الحكومات والسلطات المركزية أو الإقليمية أو المحلية

(2) الهيئات غير الحكومية في ممارسة السلطات التي تفوضها إليها الحكومات أو السلطات المركزية أو الإقليمية أو المحلية.

(ج) "مُورّد الخدمة" يعني أي شخص يقوم بتوريد خدمة أو يسعى لتوريدها.²

(د) "الخدمة المقدمة من الطرف الآخر" تعني الخدمة التي يتم توريدها،

(1) من أو في إقليم ذلك الطرف الآخر، أو في حالة النقل البحري، من قِبَل باخرة مسجلة بموجب قوانين ذلك الطرف الآخر، أو من قِبَل شخص ينتمي لذلك الطرف الآخر الذي يقوم بتوريد الخدمة من خلال تشغيل باخرة و/أو استخدامها بشكل كلي أو جزئي أو

(2) في حالة توريد الخدمة من خلال التواجد التجاري أو من خلال تواجد أشخاص طبيعيين بواسطة مُورّد خدمة ينتمي لذلك الطرف الآخر.

² في حال عدم توريد الخدمة مباشرة من قِبَل شخص اعتباري ولكن من خلال أشكال أخرى من التواجد التجاري مثل الفروع أو مكاتب التمثيل، فإن مُورّد الخدمة (أي الشخص الاعتباري)، مع ذلك، يُمنح من خلال هذا التواجد المعاملة المقدمة لمُورّدي الخدمات بموجب هذه الاتفاقية. تمتد هذه المعاملة إلى التواجد الذي يتم من خلاله توريد الخدمة ولا يلزم توسيع نطاقها لتشمل أي أجزاء أخرى للمُورّد تقع خارج الإقليم الذي يتم فيه توريد الخدمة.

(هـ) "شخص طبيعي ينتمي لطرف" يعني شخصًا طبيعيًا يكون من مواطني أي من الطرفين وفقًا لتشريعته.

(و) "الشخص الاعتباري للطرف الآخر" يعني الشخص الاعتباري إما:

(1) أي كيان تم تكوينه أو خلافًا لذلك تنظيمه طبقًا للقانون الساري لدى الطرف الآخر، ويضطلع في عمليات مزاوله نشاط الأعمال الأساسية لكل من

(أ) ذلك الطرف، أو

(ب) أي عضو من أعضاء منظمة التجارة العالمية ويملكه أو يتحكم فيه أشخاص طبيعيون ينتمون لذلك للطرف الآخر أو أشخاص اعتباريون يستوفون جميع شروط الفقرة الفرعية (1)(أ)، أو

(2) في حالة توريد خدمة من خلال تواجد تجاري، يملكه أو يتحكم فيه أشخاص طبيعيون ينتمون لذلك الطرف الآخر، أو أشخاص اعتباريون، بما في ذلك الكيانات المملوكة للدولة، التي تستوفي شروط الفقرة الفرعية (و)(1)،

(ز) التعريفات التالية للمادة الثامنة والعشرين من اتفاقية الجاتس، مضمنة في هذه الاتفاقية وتُشكل جزءًا منها:

(1) "تدبير"

(2) "توريد خدمة"

(3) "تدابير يتخذها الأعضاء تؤثر على التجارة في الخدمات"

(4) "التواجد التجاري"

(5) "قطاع" خدمة

(6) "احتكار مُورّد خدمة"

(7) "مستهلك الخدمة"

(8) "شخص"

(9) "شخص اعتباري"

(10) "مملوك"، و"مُتحمك به"، و"شركة تابعة"

(11) "ضرائب مباشرة"

(ح) "جاتس" يعني "الاتفاقية العامة بشأن التجارة في الخدمات لعام 1994"

(ط) تعريفات الفقرة (6) من ملحق اتفاقية الجاتس بشأن خدمات النقل الجوي، مضمنة في هذه الاتفاقية وتشكّل جزءًا منها، مع إجراء جميع التغييرات اللازمة.

المادة 4 من الفصل الثالث
معاملة الدولة الأكثر رعاية

1. مع عدم الإخلال بالتدابير المتخذة وفقًا للمادة السابعة من اتفاقية جاتس، باستثناء ما هو منصوص عليه في قائمة إعفاءات الدولة الأكثر رعاية الواردة في الملحق الرابع، يمنح طرف فورًا ودون قيد أو شرط، فيما يتعلق بجميع التدابير التي تؤثر على توريد الخدمات والخدمات ومُوردي الخدمات من طرف آخر معاملة لا تقل أفضلية عن المعاملة الممنوحة لخدمات مماثلة ومُوردي خدمات مماثلين ممن ليسوا طرفًا.

2. تُستثنى المعاملة الناشئة عن اتفاقية تكامل اقتصادي أبرمها أحد الطرفين وأخطر عنها بموجب المادة الخامسة أو المادة الخامسة مكرر من اتفاقية جاتس من الالتزام الوارد في الفقرة (1).

3. إذا أبرم طرف اتفاقية من النوع الذي المشار إليه في الفقرة (2)، يتعين عليه بناء على طلب من الطرف الآخر أن يتيح فرصة كافية لذلك الطرف للتفاوض بشأن المزايا الممنوحة بتلك الاتفاقية المبرمة.

4. تحكم الفقرة (3) من المادة الثانية من اتفاقية الجاتس حقوق الطرفين والتزاماتهما فيما يتعلق بالمزايا الممنوحة للبلدان المتاخمة.

المادة 5 من الفصل الثالث
الدخول إلى الأسواق

تحكم المادة السادسة عشرة من اتفاقية الجاتس، التي تُدرج في هذه الاتفاقية وتشكّل جزءًا منها، الالتزامات المتعلقة بالدخول إلى الأسواق.

المادة 6 من الفصل الثالث
المعاملة الوطنية

تحكم المادة السابعة عشرة من اتفاقية الجاتس، التي تُدرج في هذه الاتفاقية وتشكل جزءاً منها، الالتزام بمبدأ المعاملة الوطنية.

المادة 7 من الفصل الثالث التزامات إضافية

تحكم المادة الثامنة عشرة من اتفاقية الجاتس، التي تُدرج في هذه الاتفاقية وتشكل جزءاً منها، الالتزامات الإضافية.

المادة 8 من الفصل الثالث اللوائح المحلية

1. تحكم الفقرات من (1 إلى 3) من المادة السادسة من اتفاقية الجاتس، التي تُدرج في هذه الاتفاقية وتشكل جزءاً منها، حقوق الطرفين والتزاماتهما فيما يتعلق باللوائح المحلية.

2. تقوم اللجنة المشتركة بوضع أي ضوابط ضرورية بهدف ضمان ألا تُشكل التدابير المتعلقة بمتطلبات وإجراءات التأهيل والمقاييس التقنية ومتطلبات وإجراءات الترخيص عوائق لا داعي لها أمام التجارة في الخدمات. تهدف هذه الضوابط إلى ضمان أن هذه المتطلبات والإجراءات من ضمن أمور أخرى:

(أ) قائمة على معايير موضوعية وتتسم بالشفافية، مثل الكفاءة والقدرة على توريد الخدمة.

(ب) لا تُشكل عبئاً زائداً لضمان جودة الخدمة.

(ج) في حالة إجراءات الترخيص، ألا تكون في حد ذاتها قيداً على توريد الخدمة.

3. (أ) بالنسبة للقطاعات التي يكون فيها أحد الطرفين قد تعهد بالتزامات محددة، ريثما يبدأ نفاذ الضوابط التي وضعت في هذه القطاعات عملاً بالفقرة (2)، لا يُطبق الطرفان متطلبات الترخيص والتأهيل والمقاييس التقنية التي تلغي أو تنتقص من هذه الالتزامات المحددة بطريقة لا تمتثل للمعايير المبينة في الفقرات الفرعية 2 (أ) أو (ب) أو (ج).

(ب) يؤخذ في الاعتبار، عند تحديد ما إذا كان طرف ما متسقاً مع الالتزام الوارد طبقاً للفقرة الفرعية (أ) من هذه المادة، المقاييس الدولية للمنظمات الدولية ذات الصلة التي تكون عضويتها مفتوحة للمهنيين الدولية ذات الصلة بكل من الطرفين، والتي يُطبقها هذا الطرف.

4. يتعين على كل طرف أن يضع إجراءات مناسبة للتحقق من كفاءة المهنيين للطرف الآخر.

المادة 9 من الفصل الثالث

الإقرار

1. لأغراض تلبية مقاييس أو معايير التصديق أو الترخيص أو اعتماد مُوردي الخدمات، يجوز لأحد الطرفين، أن يُقر بالتعليم أو الخبرة المكتسبة أو المتطلبات المُستوفاة أو التراخيص والاعتمادات الممنوحة من الطرف الآخر.
2. يقوم الطرفان بتشجيع الهيئات المختصة ذات الصلة لخوض مفاوضات حول الإقرار بمؤهلات المهنيين أو التراخيص أو إجراءات التسجيل، بقصد تحقيق نتائج مبكرة.
3. تكون أي ترتيبات، يتم التوصل إليها وفقاً للفقرة (2) من هذه المادة، متسقة مع هذه الاتفاقية.

المادة 10 من الفصل الثالث حركة الأشخاص الطبيعيين

1. يحكم ملحق اتفاقية الجاتس بشأن حركة الأشخاص الطبيعيين الذين يقدمون الخدمات، الذي يُدرج في هذه الاتفاقية ويُشكّل جزءاً منها، حقوق والتزامات الطرفين فيما يتعلق بحركة الأشخاص الطبيعيين التابعين لطرف يقدم الخدمات.
2. وينظر الطرفان في إدراج ملحق بشأن حركة الأشخاص الطبيعيين لطرف يقدم الخدمات في المراجعات المقبلة التي تُجريها اللجنة المشتركة وفقاً للمادة (2) من الفصل السادس (مهام اللجنة المشتركة) من الاتفاقية.
3. تُقر اللجنة المشتركة نتائج المراجعات طبقاً للمادة (6) من الفصل السابع (التعديلات) من الاتفاقية.

المادة 11 من الفصل الثالث الشفافية والإفصاح عن معلومات سرية

- تحكم الفقرتان (1 و 2) من المادة الثالثة والمادة الثالثة مكرر من اتفاقية الجاتس، المُدرجة في هذه الاتفاقية وتشكّل جزءاً منها، حقوق والتزامات الطرفين فيما يتعلق بالشفافية.

المادة 12 من الفصل الثالث الاحتكار ومُورّدو الخدمات الحصريون

تحكم الفقرات من (1 و2 و5) من المادة الثامنة من اتفاقية الجاتس، التي تُدرج في هذه الاتفاقية وتشكل جزءاً منها، حقوق الطرفين والتزاماتهما فيما يتعلق بالاحتكار وموردي الخدمات الحصريين.

المادة 13 من الفصل الثالث ممارسات الأعمال

تحكم المادة التاسعة من اتفاقية الجاتس، التي تُدرج في هذه الاتفاقية وتشكل جزءاً منها، حقوق الطرفين والتزاماتهما فيما يتعلق بممارسات الأعمال.

المادة 14 من الفصل الثالث جداول الالتزامات المحددة

1. يقوم كل طرف بتحديد الالتزامات المحددة التي يتعهد بها في جدول طبقاً للمواد (5) و(6) و(7) من الفصل الثالث". فيما يتعلق بالقطاعات، حيث تم التعهد بهذه الالتزامات المحددة، يُحدد كل جدول من جداول العناصر المنصوص عليها في الفقرات الفرعية من (أ) إلى (هـ) من الفقرة (1) للمادة العشرين من اتفاقية الجاتس.

2. سيتم التعامل مع التدابير غير المتسقة مع كل من المادتين (5) والمادة (6) من الفصل الثالث على النحو المنصوص عليه في الفقرة (2) من المادة العشرين لاتفاقية الجاتس.

3. ترد جداول الالتزامات المحددة للطرفين في الملحق الثالث.

4. لا يجوز لأي من الطرفين أن يتخذ تدابير أكثر تمييزاً فيما يتعلق بالخدمات أو موردي الخدمات للطرف الآخر مقارنة بالمعاملة الممنوحة عملاً بالالتزامات المحددة المتعهد بها وفقاً للفقرة 1.

المادة 15 من الفصل الثالث تعديل الجداول

يقوم الطرفان، بناء على طلب كتابي من أحدهما، بإجراء مداولات للنظر في أي تعديل أو سحب للالتزام محدد في جدول الالتزامات المحددة للطرف الطالب. تُجرى المداولات خلال ثلاثة شهور بعد تقديم الطرف الطالب لطلبه. يهدف الطرفان في المداولات إلى ضمان الحفاظ على مستوى عام من التزامات ذات منافع تبادلية لا تقل أفضلية للتجارة عما كان منصوصاً عليه في جدول الالتزامات المحددة قبل إجراء هذه المداولات. تخضع تعديلات الجداول للإجراءات المنصوص عليها في المادة (2) من الفصل السادس (مهام اللجنة المشتركة) والمادة (6) من الفصل السابع (التعديلات) من هذه الاتفاقية.

المادة 16 من الفصل الثالث المراجعة

بهدف زيادة تحرير التجارة في الخدمات فيما بينهما، ولا سيّما القضاء على جميع أشكال التمييز المتبقية بشكل جوهري في غضون فترة عشر سنوات، يقوم الطرفان في اجتماعات اللجنة المشتركة، بمراجعة جداول الالتزامات المحددة وقوائمها الخاصة بإعفاءات الدولة الأكثر رعاية كل سنتين على الأقل، أو على نحو أكثر تكراراً إذا ما اتفق على ذلك، مع الأخذ بعين الاعتبار على وجه الخصوص أي تحرير مستقل وعمل جارٍ تحت إشراف منظمة التجارة العالمية. تُجرى هذه المراجعة الأولى في موعد أقصاه سنتان بعد دخول هذه الاتفاقية حيز النفاذ.

المادة 17 من الفصل الثالث الحرمان من المزايا

1. يجوز لأحد الطرفين أن يقوم بحرمان أحد مُورّدي الخدمات لطرف آخر من المزايا الواردة في هذا الفصل، إذا ما كان مُورّد الخدمة شخصاً اعتبارياً يملكه/أو يتحكم به أشخاص ينتمون لجهة ليست طرفاً في هذه الاتفاقية، وقد يكون الطرف القائم بالحرمان:

(أ) لا يُقيم أي علاقات دبلوماسية مع الطرف الذي لا ينتمي لطرفي هذه الاتفاقية.
(ب) يُقر أو يُطبق تدابير تتعلق بجهة أو شخص تابع لجهة لا تنتمي لطرفي هذه الاتفاقية، وتحظر هذه التدابير المعاملات مع هذا الشخص الاعتباري، أو أنه سيتم انتهاك تلك التدابير في حال منح المزايا الواردة في هذا الفصل إلى هذا الشخص الاعتباري.

2. يجوز لأحد الطرفين أن يقوم بالحرمان من المزايا الواردة في هذا الفصل، ويخضع هذا للتداول والإخطار المسبق عمّا يلي:

(أ) عن توريد الخدمة، إذا كان توريد الخدمة من إقليم طرف لا ينتمي لطرفي هذه الاتفاقية أو فيه.

(ب) في حالة توريد خدمة النقل البحري، إذا كان توريد الخدمة كما يلي:
(1) بواسطة باخرة مسجلة بموجب قوانين طرف لا ينتمي لطرفي هذه الاتفاقية.
(2) بواسطة شخص يُدير و/أو يستخدم الباخرة جميعها أو جزءاً منها ولا ينتمي لطرفي هذه الاتفاقية.

(ج) عن أحد مُورّدي الخدمة، الذين ينتمون لطرف آخر حيث يُثبت الطرف أنّ مُورّد الخدمة مملوك أو مُتحكّم به من قِبَل أشخاص لا ينتمون لطرفي هذه الاتفاقية أو للطرف الذي قام بالحرمان من المزايا، وأنه ليس لديه عمليات تجارية جوهريّة في إقليم أحد الطرفين.

المادة 18 من الفصل الثالث الملاحق

تُشكّل الملاحق التالية جزءًا من هذا الفصل:

- الملحق الثالث (جدول الالتزامات المحددة).
- الملحق الرابع (قائمة الإعفاءات للدولة الأولى بالرعاية).
- الملحق الخامس (الخدمات المالية).
- الملحق السادس (خدمات الاتصالات).

الفصل الرابع التجارة الإلكترونية

المادة 1 من الفصل الرابع التعريفات

لأغراض هذا الفصل:

"المنتجات الرقمية" هي برامج الحاسب الآلي والنصوص والفيديو والصور وتسجيلات الأصوات والمنتجات الأخرى المشفرة رقمياً والمعدة لبيعها أو توزيعها تجارياً وتم بثها إلكترونياً. للمزيد من الإيضاح، فإنّ المنتجات الرقمية لا تتضمن التمثيل الرقمي للأدوات المالية، بما في ذلك النقود.

"المصادقة الإلكترونية" تعني عملية أو إجراء التحقق من هوية طرف ما في اتصال إلكتروني أو معاملة إلكترونية و/أو ضمان سلامة الاتصالات الإلكترونية.

"التكنولوجيا الإلكترونية" تعني مجموعة من البرامج والأجهزة التي توفر التفاعل بين الأشخاص من الأطراف باستخدام مستند إلكتروني.

"البث الإلكتروني أو النقل إلكترونياً" يعني النقل باستخدام أي وسيلة كهرومغناطيسية بما في ذلك الوسائل الفوتونية.

"المعلومات الشخصية" تعني أي بيانات، بما في ذلك معلومات عن شخص تكون هويته واضحة أو يمكن التحقق منها بشكل معقول إما من تلك المعلومات أو من مزيج من تلك المعلومات وغيرها من المعلومات الأخرى.

"المعلومات" يُفهم على النحو المحدد في التشريعات الوطنية لكل طرف.

"مستندات إدارة التجارة" يعني نماذج يصدرها أحد طرفي الاتفاقية أو يتحكم بها يجب أن تكتمل من قبل مستورد أو مُصدر فيما يتعلق باستيراد السلع أو تصديرها.

"رسالة إلكترونية تجارية غير مرغوب بها" يعني رسالة إلكترونية يتم إرسالها لأغراض تجارية وتسويقية إلى عنوان إلكتروني بدون موافقة المتلقي أو في مقابل رفض صريح للمتلقي باستخدام مُورد خدمة الوصول إلى الإنترنت وإلى الحد المنصوص عليه في القوانين واللوائح المحلية لكل طرف، خدمة اتصالات سلكية ولاسلكية أخرى.

المادة 2 من الفصل الرابع النطاق

1. يُطبَّق هذا الفصل على التدابير التي يُقرها أحد الطرفين أو يطبقها والتي تؤثر على التجارة عن طريق وسائل إلكترونية.
2. لا يوجد في هذا الفصل ما يُفسر على أنه يقيد حق الطرفين في تنظيم أو استحداث لوائح جديدة لتحقيق أهداف السياسة المشروعة.

المادة 3 من الفصل الرابع أحكام عامة

1. يُدرك الطرفان النمو الاقتصادي والفرصة الممنوحة من خلال استخدام التجارة الإلكترونية المتزايد في التجارة، لا سيما للشركات والمستهلكين، وأهمية الحاجة لتهيئة بيئة من المصداقية والثقة عند استخدامها.
2. يُدرك الطرفان أن التجارة الإلكترونية قد تزيد الفرص التجارية وتُسهم في تحقيق النمو الاقتصادي، ويؤكدان على أهمية تشجيع استخدام التكنولوجيا الإلكترونية في التجارة من أجل تقليل التكاليف إلى أدنى حد ممكن وتسهيل التجارة.

المادة 4 من الفصل الرابع الرسوم الجمركية

1. لا يفرض كل طرف رسوماً جمركية على تسليم يتم نقله بالوسائل الإلكترونية بين الطرفين، توافقاً مع الفقرة (5) من القرار الوزاري لمنظمة التجارة العالمية المؤرخ 7 ديسمبر 2013 فيما يتعلق ببرنامج العمل المعني بالتجارة الإلكترونية (WT/MIN(13)/32-WT/L/907).
2. يحتفظ كل طرف بحق تعديل ممارساته المُشار إليها في الفقرة (1) طبقاً لأي قرارات وزارية أخرى لمنظمة التجارة العالمية فيما يتعلق ببرنامج العمل المعني بالتجارة الإلكترونية.

3. للمزيد من الإيضاح، لا تمنع الفقرة (1) أحد الطرفين من فرض ضريبة داخلية أو رسوم داخلية أخرى على التسليم المرسل بالوسائل الإلكترونية، شريطة أن تُفرض الضريبة أو الرسوم بما يتوافق مع هذه الاتفاقية.

المادة 5 من الفصل الرابع المعاملة غير التمييزية للمنتجات الرقمية

1. لا يجوز لأي من الطرفين أن يمنح معاملة أقل أفضلية عمّا يتعامل به مع منتجات رقمية أخرى مُماثلة، للمنتجات الرقمية التي تم تصنيعها أو إنتاجها أو نشرها أو تخزينها أو نقلها أو التعاقد عليها أو إعدادها أو جعلها متاحة بشروط تجارية لأول مرة في إقليم الطرف الآخر، أو أن المؤلف أو المؤدي أو المنتج أو المطور أو المالك، لمثل هذه المنتجات الرقمية، هو أحد الأشخاص المنتمين للطرف الآخر.³
2. يتفهم الطرفان أن هذه المادة لا تنطبق على الدعم أو المنح التي يقدمها طرف، بما في ذلك القروض المدعومة من الحكومة والضمانات والتأمين.
3. لا تنطبق هذه الفقرة على أي من التدابير التي تؤثر على البث.

المادة 6 من الفصل الرابع خدمات المصادقة الإلكترونية والتصديق الإلكتروني

1. لا يجوز لأي من الطرفين إقرار أو تطبيق تشريعات جديدة للمصادقة الإلكترونية من شأنها:
(أ) حظر الطرفين في معاملة إلكترونية من التحديد المتبادل لأساليب المصادقة الإلكترونية المناسبة لتلك المعاملة.
- (ب) منع الأطراف أمام السلطات القضائية أو الإدارية من إثبات أن معاملاتها الإلكترونية تتمثل لأي شروط قانونية فيما يتعلق بالمصادقة الإلكترونية.
2. على الرغم من الفقرة 1، يجوز لأي من الطرفين أن يطلب، بالنسبة لفئة معينة من المعاملات الإلكترونية أو الاتصالات الإلكترونية ذات الصلة الوثيقة بتلك المعاملات، أن تستوفي طريقة المصادقة مقاييس أداء بعينها أو تستند إلى شهادة إلكترونية محددة صادرة عن مُورّد خدمات التصديق المعتمدة أو المعترف بها وفقاً لقوانين الطرف ولوائح شريطة أن يخدم هذا الشرط هدفاً سياسياً مشروعاً.

³ للمزيد من الإيضاح، بقدر ما يكون المنتج الرقمي لطرف لا ينتمي لهذه الاتفاقية "منتج رقمي مماثل"، سيكون مؤهلاً "كمنتج رقمي مماثل آخر" لأغراض هذه الفقرة.

3. يسعى كل طرف، وفقاً لتشريعته المتعلقة بخدمات التصديق والمصادقة الإلكترونية، إلى تيسير إجراءات اعتماد أو الاعتراف بمُوردي خدمات التصديق الذين حصلوا بالفعل على اعتماد أو اعتراف بموجب تشريع الطرف الآخر.

المادة 7 من الفصل الرابع حماية المعلومات الشخصية

1. يدرك الطرفان المزايا الاقتصادية والاجتماعية لحماية المعلومات الشخصية لمستخدمي التجارة الإلكترونية التي تُسهم في تعزيز ثقة المستهلكين في التجارة الإلكترونية.

2. يتولى كل طرف، بالطريقة التي يراها ملائمة، حماية المعلومات الشخصية لمستخدمي التجارة الإلكترونية. لا يمكن مشاركة المعلومات الشخصية لمستخدمي التجارة الإلكترونية مع الطرف الآخر بدون موافقة المستخدمين.

3. يسعى كل طرف إلى:

(أ) إقرار أو تطبيق إطار قانوني محلي ينص على حماية المعلومات الشخصية لمستخدمي التجارة الإلكترونية.

(ب) تبادل المعلومات بشأن خبراتهم في حماية المعلومات الشخصية.

المادة 8 من الفصل الرابع التجارة غير الورقية

1. يسعى الطرفان إلى:

(أ) إتاحة مستندات إدارة التجارة للجمهور في شكل نموذج إلكتروني.

(ب) قبول مستندات إدارة التجارة المقدمة إلكترونياً كمكافئ للإصدار الورقي من هذه المستندات.

المادة 9 من الفصل الرابع التعاون في مجال التجارة الإلكترونية

1. يتبادل الطرفان المعلومات والخبرات فيما يتعلق بالقوانين واللوائح في مجال التجارة الإلكترونية، ولا سيما فيما يتعلق بحماية المستهلك، وتحسين ثقة المستهلك وحماية المعلومات الشخصية.

2. يُقيم الطرفان حوارًا بشأن المسائل التنظيمية التي تنشأ عن التجارة الإلكترونية، والذي يتناول، من ضمن أمور أخرى، المسائل التالية:

(أ) الاعتراف بشهادات المصادقة الإلكترونية الصادرة للجمهور وتسهيل خدمات التصديق عبر الحدود.

(ب) حق المستهلكين في الانسحاب من التجارة الإلكترونية.

(ج) مسؤولية مقدمي الخدمات الوسيطة فيما يتعلق بنقل المعلومات أو تخزينها.

(د) التعامل مع الرسائل الإلكترونية التجارية غير المرغوب فيها.

(هـ) أي مسائل أخرى ذات صلة بتطوير التجارة الإلكترونية.

3. يشمل الحوار تبادل المعلومات بشأن التشريعات الخاصة بكل من الطرفين حول هذه المسائل وكذلك بشأن تنفيذ هذه التشريعات.

المادة 10 من الفصل الرابع حماية المستهلكين عبر الإنترنت

1. يُدرك الطرفان أهمية تطبيق تدابير تتسم بالشفافية والفعالية وإقرارها لحماية المستهلكين من الممارسات التجارية الاحتيالية والخادعة، وكذلك التدابير التي من الممكن اتخاذها لتنمية ثقة المستهلكين عند الاشتراك في التجارة الإلكترونية.

2. تحقيقاً لهذه الغاية، يُقر كل طرف أو يُطبق في قوانينه المحلية أحكاماً تتعلق بحماية المستهلك لحظر الممارسات التجارية الاحتيالية والخادعة التي تسبب ضرراً للمستهلكين المشتركين في التجارة الإلكترونية.

3. يسعى الطرفان إلى تعزيز التعاون بين هيئتهما الوطنية المعنية بحماية المستهلكين أو الهيئات الأخرى ذات الصلة بشأن الأنشطة المتصلة بالتجارة الإلكترونية عبر الحدود من أجل تعزيز رفاه المستهلك وثقته.

4. تسعى الهيئات الوطنية المعنية بإنفاذ قوانين حماية كل طرف إلى التعاون مع الطرف الآخر في الحالات المناسبة ذات الاهتمام المشترك في إنفاذ قوانينها المتعلقة بحماية المستهلك من أجل منع أو حظر الممارسات التجارية الاحتيالية والخادعة في التجارة الإلكترونية.

5. تحقيقاً لهذه الغاية، يجب على الطرفين تبادل المعلومات والخبرات بشأن النهج الوطنية لحماية المستهلكين المشتركين في التجارة الإلكترونية وغيرها من المسائل المتعلقة بالتجارة الإلكترونية.

المادة 11 من الفصل الرابع
الرسائل الإلكترونية التجارية غير المرغوب فيها

1. يُقر كل طرف أو يُطبق تدابير تتعلق بالرسائل الإلكترونية التجارية غير المرغوب فيها التي:
 - (أ) تتطلب من مُوردي الرسائل الإلكترونية التجارية غير المرغوب فيها تيسير قدرة المتلقين على وقف هذه الرسائل.
 - (ب) تتطلب موافقة، كما هو محدد طبقاً للقوانين واللوائح الخاصة بكل طرف، المستلمين على تلقي الرسائل الإلكترونية التجارية.
 - (ج) تنص من جهة أخرى على تقليل الرسائل الإلكترونية التجارية إلى أقل حد ممكن.
2. يتيح كل طرف إمكانية الاحتكام ضد مُوردي الرسائل الإلكترونية التجارية غير المرغوب فيها الذين لا يمثلون لتدابيره المطبقة عملاً بالفقرة 1.

المادة 12 من الفصل الرابع
توريد الخدمات الإلكتروني

1. يؤكد الطرفان أن التدابير التي تؤثر على توريد الخدمة المقدمة أو التي يتم تنفيذها إلكترونياً خاضعة للالتزامات الواردة في الأحكام ذات الصلة من الفصل الثالث (التجارة في الخدمات) التي تخضع لأي استثناءات أو حدود وقيود منصوص عليها في الملحق الثالث من (جداول الالتزامات المحددة في الخدمات) التي تنطبق على هذه الالتزامات.

الفصل الخامس
تسوية النزاعات

المادة 1 من الفصل الخامس
الأهداف والنطاق

1. يهدف هذا الفصل إلى وضع آلية، يستخدمها الطرفان في تسوية النزاعات، والتي تهدف إلى التوصل، كلما أمكن ذلك، إلى حلول متفق عليها بشكل متبادل أو التسوية من خلال التحكيم، لأي نزاع ناشئ عن هذه الاتفاقية.
2. يجوز تسوية المنازعات المتعلقة بنفس المسألة الناشئة بموجب كل من هذه الاتفاقية واتفاقية منظمة التجارة العالمية في أي من المحفلين وفقاً لتقدير الطرف مقدم الشكوى. إذا حدد الطرف مقدم الشكوى أحد المحفلين، يُستبعد الآخر.

3. لأغراض هذه المادة، تُعتبر إجراءات تسوية النزاعات، وفقاً لاتفاقية منظمة التجارة العالمية أو هذه الاتفاقية، قد بدأت عند تقديم طلب من طرف لتشكيل هيئة.

4. قبل أن يبدأ طرف إجراءات تسوية النزاعات بموجب اتفاقية منظمة التجارة العالمية ضد الطرف الآخر فيما يتعلق بمسألة ناشئة في إطار كل من هذه الاتفاقية واتفاقية منظمة التجارة العالمية، يُخطر الطرف الآخر بعزمه بفترة لا تقل عن ثلاثين يوماً على الأقل.

المادة 2 من الفصل الخامس المساعي الحميدة والمصالحة والوساطة

1. المساعي الحميدة والمصالحة والوساطة، هي إجراءات يتم اتباعها طواعية إذا وافق الطرفان المتنازعان على القيام بها. ويجوز بدء هذه الإجراءات في أي وقت كما يجوز إنهاؤها في أي وقت.

2. تكون إجراءات المساعي الحميدة والمصالحة والوساطة وجميع المعلومات المُفصح عنها أثناء هذه الإجراءات سرية، بدون الإخلال بحقوق أي طرف في أي إجراءات أخرى.

المادة 3 من الفصل الخامس المداولات

1. يجب على الطرفين السعي دائماً للاتفاق على تفسير هذه الاتفاقية وتطبيقها وبذل كل جهد ممكن للتوصل من خلال التعاون والمداولات إلى قرار مُرضٍ لكل منهما فيما يتعلق بأي أمر قد يؤثر على تنفيذ هذه الاتفاقية.

2. يجوز لطرف أن يطلب كتابة إجراء مداولات مع الطرف الآخر كلما رأى أن إجراء يطبقه الطرف الذي يُقدّم إليه الطلب لا يتفق مع هذه الاتفاقية. تُجرى المداولات في اجتماعات اللجنة المشتركة.

3. تُجرى المداولات في إقليم الطرف المشكو في حقه، ما لم يتفق الطرفان على خلاف ذلك.

4. يُجري الطرفان مداولات تتسم بالنوايا الحسنة خلال 30 يوماً من تاريخ استلام طلب إجراء مداولات. وتُجرى مداولات تتسم بالنوايا الحسنة بشأن المسائل العاجلة، بما فيها المسائل المتعلقة بالمنتجات الزراعية سريعة التلف، خلال 15 يوماً من استلام طلب إجراء مداولات.

5. تُعد المداولات ختامية في غضون 60 يوماً، وتُعد ختامية بشأن المسائل العاجلة في غضون 30 يوماً، اعتباراً من تاريخ طلب إجراء مداولات، ما لم يتفق الطرفان على مواصلة المداولات.

6. يقدم الطرفان معلومات كافية للتمكين من إجراء دراسة كاملة لكيفية تأثير التدبير على تنفيذ هذه الاتفاقية.

7. تظل الإجراءات وجميع المعلومات التي يتم الإفصاح عنها أثناء المداولات سرية. يتعامل الطرفان مع أي معلومات سرية أو مسجلة الملكية يتم تبادلها أثناء المداولات بالطريقة نفسها التي يتبعها الطرف الذي يقدم المعلومات.

8. لا تُخل المداولات بحقوق الطرفين في أي إجراءات أخرى.

المادة 4 من الفصل الخامس تشكيل هيئة تحكيم

1. إذا لم تُحل المسألة عملاً بالمادة (3) من الباب الخامس، يجوز إحالتها إلى التحكيم من جانب الطرف مقدم الشكوى عن طريق طلب مكتوب موجه إلى الطرف المشكو في حقه.
2. يذكر الطرف مقدم الشكوى في طلبه التدبير الذي يُعده مخالفاً لهذه الاتفاقية ويقدم ملخصاً وجيزاً للأساس القانوني للشكوى.

المادة 5 من الفصل الخامس هيئة التحكيم

1. تتكون هيئة التحكيم من ثلاثة أعضاء.
2. في الطلب المكتوب عملاً بالمادة 4 من الفصل الخامس، يُعين الطرف الذي يُحيل النزاع إلى التحكيم عضواً واحداً في هيئة التحكيم.
3. في غضون 15 يوماً من تاريخ استلام الطلب المُشار إليه في الفقرة 2، يُعين الطرف المشكو في حقه عضواً واحداً في هيئة التحكيم.
4. يوافق الطرفان على تعيين العضو الثالث خلال 30 يوماً من تعيين العضو الثاني. يتم تعيين العضو الثالث رئيساً لهيئة التحكيم.
5. إذا لم يُعين جميع الأعضاء الثلاثة أو لم يتم التعيين في غضون 45 يوماً من تاريخ استلام الإخطار المُشار إليه في الفقرة (2)، يتعين على الأمين العام لمحكمة التحكيم الدائمة أن يقوم بالتعيينات اللازمة بناء على طلب أي طرف في غضون 30 يوماً أخرى. في حال لم يتمكن الأمين العام لمحكمة التحكيم الدائمة من العمل بموجب هذه الفقرة أو كان أحد مواطني طرف في هذه الاتفاقية، يقوم بالتعيين نائب الأمين العام لمحكمة التحكيم الدائمة، أو المسؤول التالي من حيث الرتبة، شريطة ألا يكونوا من مواطني أي طرف، للقيام بالتعيينات اللازمة.

6. لا يجوز أن يكون رئيس هيئة التحكيم أحد مواطني أي من الطرفين، وألا يكون محل إقامته المعتاد في إقليم أي من الطرفين، وألا يكون موظفًا أو موظفًا سابقًا لدى أي من الطرفين، وألا يكون قد تعامل مع هذا النزاع من قبل بأي صفة.

7. يجوز الطعن في أي محكم إذا وجدت ظروف تُثير شكوكًا مبررة فيما يتعلق بامتنال المحكم لهذا الفصل أو القواعد الإجرائية النموذجية المنصوص عليها في الملحق السابع. إذا لم يوافق الطرف الآخر على الطعن أو لم ينسحب المحكم المُقدم الطعن بحقه، يتخذ الأمين العام لمحكمة التحكيم الدائمة القرار بشأن الطعن وفقًا للإجراء المنصوص عليه في الفقرة (5).

8. إذا تعذرت المشاركة في الإجراءات على أي من المحكمين أو توفي أو انسحب أو عُزل من منصبه، فيتم تعيين من يخلفه خلال 15 يومًا بنفس الإجراءات التي تم بها تعيين المحكم الأصلي، ويكون لدى المحكم الذي حل محل المحكم الأصلي جميع سلطات المحكم الأصلي وواجباته. ويجب في هذه الحالة تأجيل إجراءات هيئة التحكيم حتى يتم تعيين هذا المحكم.

9. يكون تاريخ تشكيل هيئة التحكيم هو نفس تاريخ تعيين الرئيس.

المادة 6 من الفصل الخامس إجراءات هيئة التحكيم

1. ما لم يتفق الطرفان على خلاف ذلك، تُجرى إجراءات هيئة التحكيم وفقًا لهذا الفصل القواعد الإجرائية النموذجية على النحو المنصوص عليه في الملحق السابع.

2. على الرغم من الفقرة 1، تضمن إجراءات جميع إجراءات هيئة التحكيم ما يلي:

(أ) للطرفين الحق في عقد جلسة استماع واحدة على الأقل أمام هيئة التحكيم، فضلاً عن إتاحة الفرصة لتقديم المذكرات المكتوبة الأولية والداخضة.

(ب) يُدعى الطرفان إلى جميع جلسات الاستماع التي تعقدها هيئة التحكيم.

(ج) تكون جميع المذكرات والتعليقات المقدمة إلى هيئة التحكيم متاحة للطرفين.

(د) تكون جلسات الاستماع مفتوحة للجمهور إذا وافق الطرفان على ذلك كتابيًا.

3. ما لم يتفق الطرفان على خلاف ذلك، تظل الإجراءات والجلسات والمداومات والتقارير الأولي وجميع المذكرات الكتابية وجميع المعلومات غير المتاحة للجمهور والتي يتم الإفصاح عنها أثناء التحكيم سرية.

4. ما لم يتفق الطرفان على خلاف ذلك في غضون 20 يومًا من تاريخ استلام طلب تشكيل هيئة التحكيم، تكون الشروط المرجعية كما يلي:

"دراسة المسألة المُشار إليها في طلب تشكيل هيئة تحكيم عملاً بالمادة (4) من الفصل الخامس، في ضوء الأحكام ذات الصلة بهذه الاتفاقية، والتوصل إلى نتائج قانونية ووقائعية مشفوعة بالأسباب وبالتالي التوصيات، إن وجدت، لحل النزاع وتنفيذ الحكم."

5. تُصدر هيئة التحكيم حكمها بناء على أحكام هذه الاتفاقية، المُطبقة والمُفسرة وفقاً لقواعد تفسير القانون الدولي العام. على ألا يُضيف الحكم أو يُقلل من الحقوق والواجبات الواردة في هذه الاتفاقية.

6. تتخذ هيئة التحكيم قراراتها بأغلبية أعضائها إذا تعذر التوصل إلى توافق في الآراء. يجوز لأي عضو إبداء آراء مستقلة حول مسائل لم يتم الاتفاق عليها بالإجماع. لا يجوز لأي هيئة تحكيم أن تُفصح عن الأعضاء ذوي الصلة بآراء الأغلبية أو الأقلية.

7. يتحمل الطرفان نفقات هيئة التحكيم، بما في ذلك أتعاب أعضائها، على أساس أنصبة متساوية.

المادة 7 من الباب الخامس

التأجيل والانسحاب وإنهاء إجراءات هيئة التحكيم

1. إذا اتفق الطرفان على ذلك، يجوز أن تقوم هيئة التحكيم بتعليق عملها وإجراءاتها في أي وقت لفترة زمنية لا تزيد عن اثني عشر (12) شهراً. إذا قامت هيئة التحكيم بتعليق عملها وإجراءاتها لفترة زمنية تزيد عن اثني عشر (12) شهراً، تنقضي سلطة هيئة التحكيم ما لم يتفق الطرفان على خلاف ذلك.

2. يجوز للطرف مقدم الشكوى سحب شكواه في أي وقت قبل صدور التقرير النهائي. لا يُخل هذا الانسحاب بحقه في تقديم شكوى جديدة بشأن المسألة نفسها في وقت لاحق.

3. يجوز للطرفين، في أي وقت، التوصل إلى حل متفق عليه بصورة متبادلة للنزاع أو يقران إنهاء إجراءات هيئة التحكيم التي تم تشكيلها بموجب هذه الاتفاقية.

5. قبل أن تقوم هيئة التحكيم بإصدار التقرير النهائي، فإنّه يحق لها، في أي مرحلة من مراحل الإجراءات، أن تقترح على الطرفين أن تتم تسوية النزاع ودياً، ويحق لها اقتراح حل.

المادة 8 من الباب الخامس

التقرير الأولي

1. بعد النظر في المذكرات والحجج الشفوية، تقدم هيئة التحكيم إلى الطرفين تقريراً أولياً خلال 90 يوماً من تاريخ تشكيل هيئة التحكيم. يتضمن التقرير الأولي نتائج قانونية ووقائعية مشفوعة بالأسباب.

2. في الحالات العاجلة، بما في ذلك السلع الزراعية سريعة التلف، تبذل هيئة التحكيم قصارى جهدها لإصدار حكمها خلال 60 يومًا من تشكيل هيئة التحكيم.
3. في حال رأت هيئة التحكيم أن الموعد النهائي المُشار إليه في الفقرتين (1 و2) لا يمكن الوفاء به، يُخطر الرئيس الطرفين كتابيًا، مع بيان أسباب التأخير والوقت الإضافي اللازم.
4. ويجوز لأي طرف أن يقدم تعليقات كتابية إلى هيئة التحكيم بشأن التقرير الأولي خلال 14 يومًا من تقديم التقرير. بناء على طلب أحد الطرفين، تعقد هيئة التحكيم اجتماعًا آخر مع الطرفين بشأن المسائل المحددة في التعليقات المكتوبة.
5. يجب أن تتضمن نتائج تقرير هيئة التحكيم النهائي تقييمها للحجج في مرحلة المراجعة المؤقتة.

المادة 9 من الفصل الخامس التقرير النهائي

1. تقدم هيئة التحكيم إلى الطرفين التقرير النهائي الذي يتضمن المسائل المُشار إليها في المادة (8) من الفصل الخامس، بما في ذلك أي آراء منفصلة بشأن مسائل لم يتم الاتفاق عليها بالإجماع، خلال 30 يومًا من تقديم التقرير الأولي أو في حالة طلب جلسة استماع إضافية وفقًا للفقرة 4 من المادة (8) من الفصل الخامس، خلال 45 يومًا من تقديم التقرير الأولي.
 2. ما لم يقرر الطرفان خلاف ذلك، يُنشر التقرير النهائي بعد 15 يومًا من تقديمه إليهما.
- #### المادة 10 من الفصل الخامس تنفيذ تقرير هيئة التحكيم النهائي

1. حكم هيئة التحكيم نهائي وملزم من تاريخ إصداره وإخطار الطرفين. يمثل الطرف الذي يثبت انتهاكه لهذه الاتفاقية فورًا للحكم الوارد في التقرير النهائي. في حال تعذر الامتثال فورًا، يسعى الطرفان إلى الاتفاق على فترة زمنية معقولة للقيام بذلك. في حالة عدم وجود اتفاق من هذا القبيل خلال 30 يومًا، يجوز لأي من الطرفين أن يطلب من هيئة التحكيم الأصلية تحديد طول الفترة الزمنية المعقولة للامتثال، في ضوء الظروف الخاصة للقضية. ويجب أن يصدر حكم هيئة التحكيم خلال 30 يومًا من ذلك الطلب.

2. يُخطر الطرف المشكو بحقه الطرف مقدم الشكوى بالتدبير الذي تم إقراره لتنفيذ أحكام الهيئة، بالإضافة إلى وصف تفصيلي للكيفية التي يضمن بها التدبير التنفيذ الكافي لتمكين الطرف الآخر بتقييم التدبير.

3. بناء على طلب أحد الطرفين، وقبل التماس التعويض أو تعليق المزاياء وفقًا للفقرتين 4 و5، يجوز لهيئة التحكيم الأصلية أن تصدر حكمها بوجود أو توافق أي تدبير يُتخذ للامتثال للأحكام. يصدر حكم هيئة التحكيم خلال 90 يومًا من تاريخ ذلك الطلب.

4. إذا أخفق الطرف الذي ثبت انتهاكه لهذه الاتفاقية في التنفيذ بشكل صحيح، بعد انقضاء الفترة الزمنية المعقولة وفقاً للفقرة (1)، فإن حكم التقرير النهائي لهيئة التحكيم أو أي حكم لاحق صادر عن هيئة التحكيم وفقاً للفقرة (3) أن يدخل ذلك الطرف، إذا طلب الطرف مقدم الشكوى ذلك، في مداوات بهدف الاتفاق على تعويض مقبول من الطرفين. إذا لم يتم التوصل إلى اتفاق من هذا القبيل خلال 20 يوماً من تاريخ تقديم طلب المداوات، يحق للطرف مقدم الشكوى تعليق المزايا الممنوحة بموجب هذه الاتفاقية والتي تكافئ حجم الإضرار المتأثر بالتدبير الذي تبين أنه ينتهك هذه الاتفاقية.

5. عند تعليق المزايا، يسعى الطرف مقدم الشكوى أولاً إلى تعليق المزايا في القطاع أو القطاعات نفسها التي تأثرت بالتدبير الذي ثبت لهيئة التحكيم انتهاكه لهذه الاتفاقية. يجوز للطرف مقدم الشكوى الذي يرى أن تعليق المزايا مؤقتاً في نفس القطاع أو القطاعات أمر غير عملي أو فعال، أن يقوم بتعليق المزايا في قطاع آخر، مع بيان الأسباب التي تبرر قراره.

6. يُخطر الطرف مقدم الشكوى الطرف الآخر بالمزايا التي يعتزم تعليقها في موعد أقصاه 60 يوماً قبل التاريخ الذي يكون فيه التعليق نافذاً. في غضون 15 يوماً من ذلك الإخطار، يجوز لأي من الطرفين أن يطلب من هيئة التحكيم الأصلية أن تُصدر حكمها بشأن ما إذا كانت المزايا التي يعتزم الطرف مقدم الشكوى تعليقها تكافئ حجم الإضرار المتأثر بالتدبير الذي تبين أنه ينتهك هذه الاتفاقية، وما إذا كان التعليق المقترح وفقاً للفقرتين 4 و5. يصدر حكم هيئة التحكيم خلال 45 يوماً من ذلك الطلب. لا يجوز تعليق المزايا إلى أن تُصدر هيئة التحكيم حكمها.

7. يكون تعليق المزايا مؤقتاً ويتم تطبيقه فقط حتى سحب التدبير الذي يثبت انتهاكه أو تعديله لجعله متوافقاً مع هذه الاتفاقية، أو توصل الطرفان إلى اتفاق بشأن حل النزاع. يُخطر الطرف المشكو في حقه الطرف الآخر بالتدابير التي اتخذها لتحقيق الامتثال.

8. بناء على طلب أحد الطرفين، تُصدر هيئة التحكيم الأصلية حكمها بشأن مدى التوافق مع الحكم الصادر بشأن أي تطبيق لتدبير يتم إقراره بعد تعليق المزايا، وفي ضوء هذا الحكم، ما إذا كان يجب إنهاء تعليق المزايا أو تعديله. يصدر حكم هيئة التحكيم خلال 45 يوماً من تاريخ ذلك الطلب. خلال هذه الفترة لا يجوز تعليق المزايا.

دولة قطر • State of Qatar

المادة 11 من الفصل الخامس أحكام أخرى

1. يجوز تعديل أي فترة زمنية مذكورة في هذا الفصل بالاتفاق المتبادل بين الطرفين.

2. تكون هيئة التحكيم المُشار إليها في الفقرات 1 و3 و6 و8 من المادة 10 من الفصل الخامس، عند الإمكان، نفس أعضاء الفريق الذين أصدروا التقرير النهائي. إذا كان أحد أعضاء لجنة التحكيم الأصلية غير مُتاح تواجده، تُطبق الإجراءات الواردة في المادة 5 من الفصل الخامس من أجل اختيار مُحكم بديل.

الفصل السادس
الأحكام المؤسسية

المادة 1 من الفصل السادس
تشكيل اللجنة المشتركة

1. تُشكّل بموجب هذه الاتفاقية لجنة مشتركة يمثل فيها كل طرف كبار مسؤوليه.
2. تكون اللجنة المشتركة مسؤولة عن إدارة هذه الاتفاقية وتضمن التنفيذ السليم لأحكامها.
3. تجتمع اللجنة المشتركة مرة كل سنتين، أو في غضون 30 يومًا بناء على طلب أي من الطرفين.
4. تُقر اللجنة المشتركة نظامها الداخلي.

المادة 2 من الفصل السادس
مهام اللجنة المشتركة

1. للتنفيذ الفعال لهذه الاتفاقية، تضطلع اللجنة المشتركة بالمهام التالية:
 - (أ) مراجعة الأداء العام لهذه الاتفاقية.
 - (ب) تشكيل لجان فرعية حسبما تراه ضروريًا لإنجاز مهامها، والإشراف على عمل هذه اللجان الفرعية.
 - (ج) مراجعة ودراسة والبيت في المسائل المحددة المتعلقة بتشغيل هذه الاتفاقية وتنفيذها، حسب الاقتضاء، بما في ذلك المسائل التي تبلغ عنها اللجان الفرعية.
 - (د) تيسير، حسب الاقتضاء، تجنب المنازعات الناشئة عن هذه الاتفاقية وتسويتها.
 - (هـ) القيام، حسب الاقتضاء، بتقديم تفسيرات لهذه الاتفاقية.
 - (و) مراجعة إمكانية زيادة إزالة العقبات أمام التجارة بين الطرفين ومواصلة تطوير العلاقات التجارية.
 - (ز) دراسة زيادة تحرير التجارة بين الطرفين.

(ح) استكشاف سبل تعزيز التجارة بين الطرفين وتحقيق أهداف هذه الاتفاقية.

2. يجوز للجنة المشتركة أن تتخذ قرارات فيما يخص المسائل المتعلقة بهذه الاتفاقية، بما في ذلك القرارات المتعلقة بإقرار أي تعديل على هذه الاتفاقية. يجوز للجنة المشتركة أيضًا تقديم توصيات بشأن المسائل المتعلقة بهذه الاتفاقية. تتخذ اللجنة المشتركة قراراتها وتقدم توصياتها بتوافق الآراء.
3. تكون القرارات التي تتخذها اللجنة المشتركة بشأن أي تعديل لهذه الاتفاقية خاضعة لاستكمال إجراءات التصديق الداخلي لكل طرف وفقًا للمادة (6) من الفصل السابع (التعديلات).

الفصل السابع الاستثناءات والأحكام النهائية

المادة 1 من الفصل السابع استثناءات عامة وأمنية

1. لا يوجد في هذه الاتفاقية ما يمنع الطرفين من اتخاذ إجراءات وإقرار تدابير تتسق مع المادة العشرين والمادة الحادية والعشرين من اتفاقية الجات لعام 1994، والمادة الرابعة عشرة والمادة الرابعة عشرة مكرر من اتفاقية الجاتس.
2. تُخطر اللجنة المشتركة، إلى أقصى حد ممكن، بالتدابير المُتخذة بموجب الفقرة (1) وإنهائها.
3. يدرك الطرفان أن التدابير المُشار إليها في المادة العشرين (ب) من اتفاقية الجات لعام 1994 والمادة الرابعة عشرة (ب) من اتفاقية الجاتس تشمل التدابير البيئية اللازمة لحماية الحياة الصحية للإنسان أو الحيوان أو النبات، وأن المادة العشرين (ز) من اتفاقية الجات لعام 1994 تنطبق على التدابير المتعلقة بحفظ الموارد الطبيعية الحية وغير الحية القابلة للنفاد.

المادة 2 من الفصل السابع المدفوعات والتحويلات

1. باستثناء الظروف المنصوص عليها في المادة 3 من الفصل السابع (استثناءات ميزان المدفوعات)، لا يُطبق أي طرف قيوماً على التحويلات والمدفوعات الدولية للمعاملات الجارية مع الطرف الآخر.

2. لا يوجد في هذه الاتفاقية ما يؤثر على حقوق الطرفين والتزاماتهم بموجب مواد اتفاقية صندوق النقد الدولي (يُشار إليه فيما يلي "بصندوق النقد الدولي")، بما في ذلك إجراءات سعر الصرف المتسقة مع مواد اتفاقية صندوق النقد الدولي، شريطة ألا يفرض أحد الطرفين قيودًا على أي معاملات لرأس المال لا تتسق مع التزاماته المحددة بخصوص مثل هذه المعاملات، باستثناء ما جاء في المادة 3 من الفصل السابع (استثناءات ميزان المدفوعات)، أو عند طلب صندوق النقد الدولي.

المادة 3 من الفصل السابع استثناءات ميزان المدفوعات

1. يسعى الطرفان إلى تجنب تطبيق التدابير التقييدية لأغراض ميزان المدفوعات.
2. في حال أن كان أي من طرفي هذه الاتفاقية يواجه صعوبات حرجة لميزان المدفوعات، أو في حالة وجود تهديد يتعلق بذلك، فيجوز لأحد الأطراف أن يُقر أو يُطبق قيودًا على التجارة في السلع والخدمات بما في ذلك المدفوعات والتحويلات.
3. تخضع حقوق والتزامات الطرفين فيما يتعلق بهذه القيود للفقرات من 1 إلى 3 من المادة الثانية عشرة من اتفاقية الجاتس، والمادة الثانية عشرة من اتفاقية الجات لعام 1994، والتفاهم بشأن أحكام ميزان المدفوعات في اتفاقية الجات لعام 1994. يُخطر الطرف الذي يُقر هذه القيود أو يُطبقها اللجنة المشتركة بذلك على وجه السرعة.

المادة 4 من الفصل السابع أحكام أخرى

1. يجوز للطرفين أن يتفقا على تمديد هذه الاتفاقية بهدف توسيع نطاقها وتكملها وفقًا للتشريعات الخاصة بكل منهما، وذلك بإبرام اتفاقيات فيما يخص قطاعات أو أنشطة محددة في ضوء الخبرة المكتسبة أثناء تنفيذها.
2. ما لم يُتفق على خلاف ذلك، سيبدأ الطرفان محادثات استكشافية بشأن المشتريات الحكومية، في موعد أقصاه سنتان بعد بدء سريان هذه الاتفاقية.
3. سعيًا إلى تحقيق الهدف المتمثل في تعزيز توسع التجارة الثنائية من خلال التنمية المتسقة للعلاقات الاقتصادية الثنائية، اتفق الطرفان على اتخاذ تدابير لتسهيل التجارة في السلع.

المادة 5 من الفصل السابع الملاحق والمرفقات والبروتوكولات والملاحظات والحواشي السفلية

تُشكّل الملاحق والمرفات والبروتوكولات والملاحظات والحواشي السفلية بهذه الاتفاقية جزءاً لا يتجزأ من هذه الاتفاقية.

المادة 6 من الفصل السابع التعديلات

1. يجوز للطرفين الاتفاق كتابة على إدخال تعديلات على هذه الاتفاقية.
2. يبدأ سريان أي تعديل وفقاً لأحكام المادة (7) من الفصل السابع.
3. يشكل أي تعديل جزءاً لا يتجزأ من هذه الاتفاقية، عند الانتهاء من إجراءات التصديق الداخلي للطرفين.

المادة 7 من الفصل السابع دخول حيز التنفيذ

1. يُصدّق الطرفان على هذه الاتفاقية وفقاً لإجراءاتهما الداخلية للتصديق.
2. تدخل هذه الاتفاقية، أو أي تعديلات عليها، حيز التنفيذ في اليوم الأول من الشهر الثاني التالي لتاريخ استلام آخر إخطار كتابي من خلال القنوات الدبلوماسية، الذي يُبلغ الطرفان بموجبه بعضهما البعض بأنه قد تم استيفاء جميع المتطلبات الوطنية أو القانونية للدخول في حيز التنفيذ.

المادة 8 من الفصل السابع مدة الاتفاقية وانتهائها

1. تسري هذه الاتفاقية إلى أجل غير مسمى.
2. يجوز لأي من الطرفين توجيه إشعار كتابي من خلال القنوات الدبلوماسية للطرف الآخر عن نيته في إنهاء هذه الاتفاقية. يدخل الإنهاء حيز التنفيذ بعد 12 شهراً من تاريخ استلام الطرف الآخر الإخطار.

إثباتاً لما تقدم، قام الموقعون أدناه بالتوقيع على هذه الاتفاقية بصفتهم المفوضين حسب الأصول من قبل حكوماتهم.

حُررت في أنقرة، هذا اليوم الرابع من سبتمبر، في 2018م، من نسختين أصليتين، كل منهما باللغات التركية والعربية والإنجليزية، وجميع النصوص متساوية في الحجية. في حال وجود أي اختلاف في تفسير هذه الاتفاقية، يُعتدُّ بالنص الإنجليزي.

عن حكومة جمهورية تركيا

عن حكومة دولة قطر

وزارة العدل
Ministry of Justice
دولة قطر • State of Qatar

المرفق 8
من اتفاقية الشراكة التجارية والاقتصادية
بين حكومة دولة قطر وحكومة جمهورية تركيا

بروتوكول
بشأن تنفيذ المادة 7.4.3

1. بالنظر إلى المادة 7.4.3 من اتفاقية الشراكة التجارية والاقتصادية الموقعة بين حكومة دولة قطر وحكومة جمهورية تركيا (المشار إليها فيما يلي باسم "TEPA")، تقوم الأطراف بموجب هذا بتحرير جميع الرسوم الجمركية المفروضة على استيراد البضائع الواردة من الطرف الآخر المدرجة في الملحق الأول من هذا البروتوكول.
 2. يخضع هذا البروتوكول إلى قواعد وأحكام TEPA، بما في ذلك قواعد المنشأ.
 3. يمكن للبضائع المستوردة من جمهورية تركيا إلى دولة قطر الحصول على شهادة تخليص حرية التنقل إلى دول مجلس التعاون الخليجي الأخرى فقط في حال تم فرض رسوم جمركية أو رسوم لها تأثير مماثل تدفع في إطار الاتحاد الجمركي الخليجي داخل دولة قطر.
 4. لا يجوز للأطراف أن تطلب أي معاملات قنصلية فيما يتعلق باستيراد البضائع ذات المنشأ.
 5. يشكل هذا البروتوكول في مجمله جزءاً لا يتجزأ من TEPA. يتم دمج حقوق والتزامات الأطراف في TEPA وتشكل جزء منها.
 6. تحافظ الأطراف على سرية المعلومات الواردة في هذا البروتوكول ولا يجوز لها النشر أو الكشف لأي طرف ثالث دون موافقة خطية مسبقة من الطرف الآخر. وعلى الرغم من ذلك، يعترف الطرفان بالحاجة إلى نشر تشريع ثانوي من أجل تنفيذ البروتوكول.
 7. يجوز لأي من الطرفين تقديم إشعار خطي للطرف الآخر بنيته إنهاء أو تعليق تنفيذ هذا البروتوكول. يسري الإنهاء أو التعليق في اليوم الأخير من الشهر الثالث بعد تاريخ إشعار الإنهاء أو التعليق الذي يتم إرساله عبر القنوات الدبلوماسية.
 8. يبدأ نفاذ هذا البروتوكول في تاريخ دخول TEPA حيز النفاذ، ويبقى سارياً خلال الفترة التي تظل فيها TEPA نافذة.
- إثباتاً لما تقدم، قام الموقعون أدناه بالتوقيع على هذه الاتفاقية بصفتهم المفوضين حسب الأصول من قبل حكوماتهم.
- خُرر في اسطنبول، هذا اليوم السادس والعشرون من نوفمبر، في 2018م، من نسختين أصليتين، كل منهما باللغات التركية والعربية والإنجليزية، وجميع النصوص متساوية في الحجية. في حال وجود أي اختلاف في تفسير هذه الاتفاقية، يُعتمد بالنص الإنجليزي.

عن حكومة جمهورية تركيا

عن حكومة دولة قطر

TRADE AND ECONOMIC PARTNERSHIP AGREEMENT

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF THE STATE OF QATAR

AND

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY

وزارة العدل
Ministry of Justice
دولة قطر • State of Qatar

PREAMBLE

The Government of the State of Qatar and the Government of Republic of Turkey (hereinafter referred to as “the Parties” or “Qatar” or “Turkey” where appropriate);

CONSIDERING the objectives set out in the Framework Agreement on Economic Cooperation between the Gulf Cooperation Council (hereinafter referred to as “GCC”) Member States and Turkey signed in Bahrain on 30 May 2005 and in the Economic and Technical Cooperation Agreement between the Government of the State of Qatar and the Government of the Republic of Turkey signed on 11 March 1985;

HAVING REGARD to the historical links of friendship between Qatar and Turkey, and the common values they share;

CONSIDERING the wish of the Parties to further strengthen these links and to establish close and lasting relations based on equality, reciprocity, partnership and co-development;

REAFFIRMING the importance of promoting and strengthening the multilateral trading system embodied in the World Trade Organization (WTO), and considering the commitments of the Parties to free trade, in compliance with the rights and obligations arising out of the WTO;

RESOLVED to provide a sound basis for cooperation in conformity with Qatar’s obligations under the Customs Union and Common Market with the GCC and Turkey’s obligations under the Customs Union with the European Union (hereinafter referred to as “the EU”) along with both Parties’ international obligations;

DECLARING their readiness to undertake activities with a view to promoting harmonious development of their trade including via electronic commerce as well as to expanding and diversifying their mutual cooperation in the fields of joint interest, including fields not covered by this Agreement;

RECOGNIZING the importance of electronic commerce for economic growth and the need for promoting its development and effective utilisation in the bilateral trade;

ACKNOWLEDGING the differences in the development levels and capacities between them;

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

CHAPTER I GENERAL PROVISIONS

Article I.1

Establishment of the Trade and Economic Partnership Agreement

The Parties hereby establish a Trade and Economic Partnership Agreement as provided for in this Agreement and in conformity with Article XXIV of the GATT 1994 and Article V of General Agreement on Trade in Services (GATS).

Article I.2 Objectives

The objectives of this Agreement are to:

- (a) increase and enhance the economic co-operation between the Parties and raise the living standards of their people;
- (b) promote the expansion of bilateral trade through the harmonious development of the economic relations between the Parties;
- (c) eliminate obstacles and restrictions on trade in goods and trade in services, which fall within the ambit of this Agreement;
- (d) contribute, by the removal of barriers to trade, to the harmonious development and expansion of world trade;
- (e) encourage and where possible facilitate electronic commerce among Parties and create an environment of trust and confidence in its use;
- (e) provide fair conditions of competition in trade between the Parties.

Article I.3 Trade Relations Governed by Other Agreements

1. The Parties, without prejudice to the rights and obligations provided for in this Agreement, preserve the right to maintain or establish customs unions, common markets, free trade areas or other arrangements with third countries.
2. In case the rights and obligations provided for under this Agreement are being affected, either Party may request to hold consultations within the Joint Committee established under this Agreement concerning agreements establishing or adjusting customs unions, common markets or free trade areas and, where required, on other major issues related to the Parties' respective trade policies with third countries.

Article I.4 Intellectual Property Rights

1. The rights and obligations of the Parties with respect to each other related to intellectual property rights shall be governed by the WTO Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (hereinafter referred to as "TRIPS Agreement") and any other multilateral intellectual property agreements to which both of the Parties are contracting parties.
2. For the purpose of this Agreement, "intellectual property" comprises copyright, including copyright in computer programmes and compilations of data, as well as neighbouring rights, trademarks for goods and services, geographical indications, industrial designs, patents, plant varieties, topographies of integrated circuits, as well as undisclosed information within the meaning of Article 39 of the WTO Agreement on TRIPS.
3. The Parties shall ensure adequate, effective and non-discriminatory protection of intellectual property rights, including measures for the enforcement of such rights against infringement thereof, counterfeiting and piracy, in accordance with the provisions of this Article, the TRIPS Agreement and any other multilateral intellectual property agreements to which both of the Parties are contracting parties.

4. The Parties agree, upon request of any Party to review this Article in the Joint Committee in order to avoid or remedy trade distortions and to improve the level of protection. If problems in the area of intellectual property protection affecting trading conditions were to occur, urgent consultations shall take place in the Joint Committee at the request of a Party, with a view to reaching mutually satisfactory solutions.

Article I.5 Transparency

1. The Parties shall publish or otherwise make publicly available promptly and, except in emergency situations, at the latest by the time of their entry into force, their laws, regulations, judicial decisions, administrative rulings of general application and their respective international agreements that may affect the operation of this Agreement.

2. The Parties shall promptly provide, upon request, information to each other on matters referred to in Paragraph 1.

3. Nothing in this Agreement shall require any Party to provide confidential information, the disclosure of which would impede law enforcement or otherwise be contrary to the public interest, or which would prejudice legitimate commercial interests of particular enterprises, public or private.

Article I.6 Regional Aspect and Accession

1. The Parties recognize the importance of regional integration within the GCC and undertake to collaborate to further develop cooperation between Turkey and the GCC.

2. Any Member of GCC or any state which joins the GCC may accede to this Agreement, provided that the Joint Committee decides to approve its accession, on terms and conditions to be agreed upon by the Parties.

3. This Agreement shall apply to the acceding State upon the entry into force of the amendments to this Agreement which provide for the accession of that State to this Agreement.
4. The entry into force of the amendment referred to in paragraph 3 of this Article shall be in accordance with Article VII.6 (Amendments).

CHAPTER II TRADE IN GOODS

Article II.1 Customs Duty

For the purpose of this Agreement, a customs duty includes any duty or charge of any kind imposed on, or in connection with, the importation of a good, including any form of surtax or surcharge imposed on, or in connection with, such importation, but does not include any:

- (a) internal taxes or other charges equivalent to internal taxes imposed in accordance with Article II.5 on National Treatment of this Agreement;
- (b) fees or other charges imposed in accordance with Article II.6 on Fees and Other Charges of this Agreement, including consular fees;
- (c) safeguard duties or levies imposed in accordance with Article II.11 on General Safeguards of this Agreement;
- (d) anti-dumping duties or countervailing measures imposed in accordance with Article II.12 on Anti-dumping and Countervailing Measures of this Agreement.

Article II.2 Classification and Valuation of Goods

1. The classification of goods in trade between the Parties shall be that set out in each Party's respective tariff nomenclature in conformity with the

Harmonised Commodity Description and Coding System (hereinafter referred to as “the Harmonised System” or “HS”).

2. A Party may introduce new tariff splits, provided that the preferential conditions applied in the new tariff splits are not less preferential than those applied pursuant to this Agreement, given that the new tariff splits contain the same goods as the tariff line.

3. For the purposes of determining the customs value of goods traded between the Parties, provisions of Article VII of the GATT 1994 and the WTO Agreement on Implementation of Article VII of the GATT 1994, as may be amended, shall apply *mutatis mutandis*.

Article II.3 Customs Duties on Exports

A Party may introduce or maintain duties on exports in conjunction with domestic measures, in so far as it considers that such duties are necessary. Such duties shall be applied irrespective of the destination of the product in a non-discriminatory basis. The Parties shall inform the Joint Committee of all export duties applied.

Article II.4 Quantitative Restrictions on Imports and Exports

The rights and obligations of the Parties regarding quantitative restrictions on imports and exports are governed by Article XI of the GATT 1994 and its interpretative notes, which are incorporated into and made a part of this Agreement, *mutatis mutandis*.

Article II.5 National Treatment

Each Party shall accord national treatment to the goods of the other Party in accordance with Article III of the GATT 1994, including its interpretative notes. To this end, Article III of the GATT 1994 and its interpretative notes are incorporated into and made part of this Agreement, *mutatis mutandis*.

Article II.6
Fees and Other Charges

1. Each Party shall ensure, in accordance with Article VIII of the GATT 1994 and its interpretative notes, that all fees and charges of whatever character (other than customs duties and other duties and charges that are excluded from the definition of a customs duty under Article II.1 (Customs Duty)) imposed on, or in connection with, importation or exportation are limited in amount to the approximate cost of services rendered and do not represent an indirect protection to domestic goods or taxation of imports or exports for fiscal purposes.

Article II.7
Sanitary and Phytosanitary Measures

1. The rights and obligations of Parties with respect to each other relating to sanitary and phytosanitary measures shall be governed by the WTO Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures.
2. The Parties shall not apply their regulations in sanitary and phytosanitary matters as an arbitrary or unjustifiable discrimination or a disguised restriction on trade between them.

Article II.8
Technical Regulations

1. The rights and obligations of the Parties with respect to each other on technical regulations and related measures shall be governed by the WTO Agreement on Technical Barriers to Trade.
2. The Parties shall strengthen their co-operation in the field of technical regulations, standards and conformity assessment, with a view to increasing the mutual understanding of their respective systems and facilitating access to their respective markets.

Article II.9

Rules of Origin and Administrative Cooperation

1. The rules of origin applicable between the Parties to goods covered under this Agreement and related methods of administrative co-operation are set out in Annex I.
2. In case Qatar or the GCC and the European Union concludes an Agreement containing rules of origin different than the ones laid down in Annex I referred to in paragraph 1, the Parties shall, without delay, initiate process of amendment in order to adopt the identical rules of origin in that Annex.
3. In case Turkey and the GCC concludes an Agreement containing rules of origin different than the ones laid down in Annex I referred to in paragraph 1, the Parties shall, without delay, initiate process of amendment in order to adopt the identical rules of origin in that Annex.

Article II.10

Internal Taxation

Nothing in this Agreement shall affect the rights and obligations of a Party under any tax convention to which the Parties are party. In the event of any inconsistency between this Agreement and any such tax convention, the tax convention shall prevail to the extent of the inconsistency.

Article II.11

General Safeguards

1. The rights and obligations of the Parties to apply safeguard measures shall be governed by Article XIX of the GATT 1994 and the WTO Agreement on Safeguards.
2. This Agreement shall not confer any additional rights or obligations on the Parties with regard to the application of safeguard measures, referred to in Paragraph 1.

Article II.12
Anti-dumping and Countervailing Measures

1. The rights and obligations of the Parties with respect to each other relating to anti-dumping and countervailing measures shall be governed by Article VI and Article XVI of the GATT 1994, the WTO Agreement on Implementation of Article VI of the GATT 1994 and the WTO Agreement on Subsidies and Countervailing Measures.
2. This Agreement shall not confer any additional rights or obligations on the Parties with regard to the application of anti-dumping and countervailing measures, referred to in Paragraph 1.

Article II.13
Reduction or Elimination of Customs Duties

1. For each good, the base rate to which reductions or eliminations set out in this Agreement is to be applied shall be the Most Favoured Nation (hereinafter referred to as "MFN") customs duty that was in force on 1 January 2017.
2. Except as otherwise provided in this Agreement, each Party shall reduce or eliminate its customs duties on originating goods of the other Party in accordance with its Tariff Schedule set out in Annex II.
3. Except as otherwise provided in this Agreement, neither Party may increase any existing customs duty or adopt any customs duty on an originating good of the other Party covered by this Agreement.
4. If, at any time a Party reduces its applied MFN customs duty rate after the entry into force of this Agreement, that duty rate shall apply as long as it is lower than the customs duty rate calculated in accordance with the Party's Tariff Schedule in Annex II.
5. Upon the request of either Party the Joint Committee shall convene with a view to reducing or eliminating customs duties on all remaining goods other than those set out in their respective Tariff Schedules in Annex II. Each

Party shall give effect to such decision of the Joint Committee in accordance with Article VII.6 (Amendments).

6. Goods imported from Qatar to Turkey can only receive ATR¹ certificate if any customs duties or charges having equivalent effect which are payable within the context of Turkey-EU Customs Union, have been levied in Turkey.

CHAPTER III TRADE IN SERVICES

Article III.1 Scope and Coverage

1. This Chapter applies to measures by Parties affecting trade in services.
2. In respect of air transport services, this Chapter shall not apply to measures affecting air traffic rights or measures affecting services directly related to the exercise of air traffic rights, except as provided for in paragraph 3 of the GATS Annex on Air Transport Services.
3. Articles III.4 (Most Favoured Nation Treatment), III.5 (Market Access) and III.6 (National Treatment) shall not apply to laws, regulations or requirements governing the procurement by governmental agencies of services purchased for governmental purposes and not with a view to commercial resale or with a view to use in the supply of services for commercial sale.
4. This Chapter shall not apply to cabotage in maritime transport services.
5. This Chapter shall not apply to subsidies or grants provided by a Party, including government-supported loans, guarantees and insurance.

¹ An ATR (Admission Temporaire Roulette – Temporary Import Roulette in Eng.) certificate enables goods to qualify for tariff preferences on imports and exports between the European Union and Turkey.

6. Each Party retains the right to exercise its powers and to regulate and introduce new regulations consistent with the provisions of this Agreement in order to meet legitimate public policy objectives.

Article III.2 Incorporation of Provisions from the GATS

Wherever a provision of this Chapter provides that a provision of the GATS is incorporated into and made part of this Agreement, the meaning of the terms used in the GATS provision shall be understood as follows:

- (a) “Member” means Party;
- (b) “Schedule” means a Schedule referred to in Article III.14 (Schedules of Specific Commitments) and contained in Annex III; and
- (c) “specific commitment” means a specific commitment in a Schedule referred to in Article III.14 (Schedules of Specific Commitments).

Article III.3 Definitions

For the purpose of this Chapter, and with reference to Article III.2 (Incorporation of Provisions from the GATS):

- (a) the following definitions of Article I of the GATS are, *mutatis mutandis*, incorporated into and made part of this Agreement:
 - (i) “trade in services”;
 - (ii) “services”; and
 - (iii) “a service supplied in the exercise of governmental authority”;
- (b) “measures by Parties” means measures taken by:
 - (i) central, regional or local governments and authorities; and

(ii) non-governmental bodies in the exercise of powers delegated by central, regional or local governments or authorities;

(c) “service supplier” means any person that supplies, or seeks to supply, a service;²

(d) “service of the other Party” means a service which is supplied,

(i) from or in the territory of that other Party, or in the case of maritime transport, by a vessel registered under the laws of that other Party, or by a person of that other Party which supplies the service through the operation of a vessel and/or its use in whole or in part; or

(ii) in the case of the supply of service through commercial presence or through presence of natural persons, by a service supplier of that other Party;

(e) “natural person of a Party” means a natural person who is a national of either party according to its respective legislation;

(f) “juridical person of the other Party” means a juridical person that is either:

(i) constituted or otherwise organized under the law of that other Party, and is engaged in substantive business operations in the territory of

(A) that Party; or

(B) any Member of the WTO and is owned or controlled by natural persons of that other Party or by juridical persons that meet all the conditions of subparagraph (i)(A); or

(ii) in the case of the supply of a service through commercial presence, owned or controlled by natural persons of that other

² Where the service is not supplied directly by a juridical person but through other forms of commercial presence such as a branch or a representative office, the service supplier (i.e. the juridical person) shall, nonetheless, through such presence be accorded the treatment provided for service suppliers under the Agreement. Such treatment shall be extended to the presence through which the service is supplied and need not be extended to any other parts of the supplier located outside the territory where the service is supplied.

Party; or by juridical persons, including state owned entities, that meet the conditions of subparagraph (f)(i);

(g) the following definitions of Article XXVIII of the GATS are hereby incorporated into and made part of this Agreement:

- (i) “measure”;
- (ii) “supply of a service”;
- (iii) “measures by Members affecting trade in services”;
- (iv) “commercial presence”;
- (v) “sector” of a service;
- (vi) “monopoly supplier of a service”;
- (vii) “service consumer”;
- (viii) “person”;
- (ix) “juridical person”;
- (x) “owned”, “controlled” and “affiliated”; and
- (xi) “direct taxes”;

(h) “GATS” means the General Agreement on Trade in Services of 1994;

(i) The definitions of paragraph 6 of the GATS Annex on Air Transport Services are hereby incorporated into and made part of this Agreement, mutatis mutandis.

Article III.4 Most-Favoured-Nation Treatment

1. Without prejudice to measures taken in accordance with Article VII of the GATS, and except as provided for in its List of MFN Exemptions contained

in Annex IV, a Party shall accord immediately and unconditionally, to services and service suppliers of another Party treatment no less favourable than the treatment it accords to like services and service suppliers of any non-party.

2. Treatment arising from an economic integration agreement concluded by one of the Parties and notified under Article V or Article V bis. of the GATS shall be excluded from the obligation in paragraph 1.

3. If a Party enters into an agreement of the type referred to in paragraph 2, it shall upon request from the other Party afford adequate opportunity to that Party to negotiate the benefits granted therein.

4. The rights and obligations of the Parties in respect of advantages accorded to adjacent countries shall be governed by paragraph 3 of Article II of the GATS.

Article III.5 Market Access

Commitments on market access shall be governed by Article XVI of the GATS, which is hereby incorporated into and made part of this Agreement.

Article III.6 National Treatment

Commitments on national treatment shall be governed by Article XVII of the GATS, which is hereby incorporated into and made part of this Agreement.

Article III.7 Additional Commitments

Additional commitments shall be governed by Article XVIII of the GATS, which is hereby incorporated into and made part of this Agreement.

Article III.8 Domestic Regulation

1. The rights and obligations of the Parties in respect of domestic regulation shall be governed by paragraphs 1 to 3 of Article VI of the GATS, which are hereby incorporated into and made part of this Agreement.

2. With a view to ensuring that measures relating to qualification requirements and procedures, technical standards and licensing requirements and procedures do not constitute unnecessary barriers to trade in services, the Joint Committee shall develop any necessary disciplines. Such disciplines shall aim to ensure that such requirements and procedures are, inter alia:

(a) based on objective and transparent criteria, such as competence and the ability to supply the service;

(b) not more burdensome than necessary to ensure the quality of the service; and

(c) in the case of licensing procedures, not in themselves a restriction on the supply of the service.

3. (a) In sectors in which a Party has undertaken specific commitments, pending the entry into force of disciplines developed in these sectors pursuant to paragraph 2, the Parties shall not apply licensing and qualification requirements and technical standards that nullify or impair such specific commitments in a manner which does not comply with the criteria outlined in subparagraphs 2(a), (b) or (c).

(b) In determining whether a Party is in conformity with the obligation under subparagraph (a), account shall be taken of international standards of relevant international organizations, whose membership is open to the relevant bodies of both Parties, applied by that Party.

4. Each Party shall provide for adequate procedures to verify the competence of professionals of the other Party.

Article III.9 Recognition

1. For the purposes of the fulfilment of its standards or criteria for the authorisation, licensing or certification of services suppliers, a Party may recognise the education or experience obtained, requirements met, or licenses or certifications granted in the other Party.
2. The Parties shall encourage their relevant competent bodies to enter into negotiations on recognition of professional qualifications, licenses or registration procedures with a view to the achievement of early outcomes.
3. Any arrangement reached pursuant to paragraph 2 of this Article shall be consistent with this Agreement.

Article III.10 Movement of Natural Persons

1. The rights and obligations of the Parties in respect of the movement of natural persons of a Party supplying services shall be governed by the GATS Annex on Movement of Natural Persons Supplying Services, which is hereby incorporated into and made part of this Agreement.
2. The Parties shall consider inclusion of an Annex regarding movement of natural persons of a Party supplying services at future reviews held by the Joint Committee in accordance with Article VI.2 (Functions of the Joint Committee) of the Agreement.
3. The Joint Committee shall adopt the results of the reviews in accordance with Article VII.6 (Amendments) of the Agreement.

Article III.11 Transparency and Disclosure of Confidential Information

The rights and obligations of the Parties in respect of transparency shall be governed by paragraphs 1 and 2 of Article III and by Article III *bis* of the GATS, which are hereby incorporated into and made part of this Agreement.

Article III.12
Monopolies and Exclusive Service Suppliers

The rights and obligations of the Parties in respect of monopolies and exclusive service suppliers shall be governed by paragraphs 1, 2 and 5 of Article VIII of the GATS, which are hereby incorporated into and made part of this Agreement.

Article III.13
Business Practices

The rights and obligations of the Parties in respect of business practices shall be governed by Article IX of the GATS, which is hereby incorporated into and made part of this Agreement.

Article III.14
Schedules of Specific Commitments

1. Each Party shall set out in a schedule the specific commitments it undertakes under Articles III.5 (Market Access), III.6 (National Treatment) and III.7(Additional Commitments). With respect to sectors where such specific commitments are undertaken, each Schedule shall specify the elements set forth in subparagraphs (a) to (e) of paragraph 1 of Article XX of the GATS.
2. Measures inconsistent with both Articles III.5 (Market Access) and III.6 (National Treatment) shall be dealt with as provided for in paragraph 2 of Article XX of the GATS.
3. The Parties' Schedules of specific commitments are set out in Annex III.
4. Neither Party may adopt more discriminatory measures with regard to services or service suppliers of the other Party in comparison with treatment accorded pursuant to the specific commitments undertaken in conformity with paragraph 1.

Article III.15 Modification of Schedules

The Parties shall, upon written request by a Party, hold consultations to consider any modification or withdrawal of a specific commitment in the requesting Party's Schedule of Specific Commitments. The consultations shall be held within three months after the requesting Party made its request. In the consultations, the Parties shall aim to ensure that a general level of mutually advantageous commitments no less favourable to trade than that provided for in the Schedule of Specific Commitments prior to such consultations is maintained. Modifications of Schedules are subject to the procedures set out in Articles VI.2 (Functions of the Joint Committee) and Article VII.6 (Amendments) of the Agreement.

Article III.16 Review

With the objective of further liberalising trade in services between them, in particular eliminating substantially all remaining discrimination within a period of ten years, at the Joint Committee the Parties shall review at least every two years, or more frequently if so agreed, their Schedules of Specific Commitments and their Lists of MFN Exemptions, taking into account in particular any autonomous liberalisation and/or on-going work under the auspices of the WTO. The first of such reviews shall take place no later than two years after the entry into force of this Agreement.

Article III.17 Denial of Benefits

1. Subject to prior notification and consultation, a Party may deny the benefits of this Chapter to a service supplier of the other Party if the service supplier is a juridical person owned or controlled by persons of a non-Party, and the denying Party:

(a) does not maintain diplomatic relations with the non-Party; or

(b) adopts or maintains measures with respect to the non-Party or a person of the non-Party that prohibit transactions with the juridical person or

that would be violated or circumvented, if the benefits of this Chapter were accorded to the juridical person.

2. Subject to prior notification and consultation, a Party may deny the benefits of this Chapter:

(a) to the supply of a service, if it establishes that the service is supplied from or in the territory of a non-Party;

(b) in the case of the supply of a maritime transport service, if it establishes that the service is supplied:

(i) by a vessel registered under the laws of a non-Party, and

(ii) by a person which operates and/or uses the vessel in whole or in part but which is of a non-Party;

(c) to a service supplier of the other Party where the Party establishes that the service supplier is owned or controlled by persons of a non-Party or of the denying party and that it has no substantive business operations in the territory of a Party.

Article III.18

Annexes

The following Annexes form part of this Chapter:

- Annex III (Schedules of Specific Commitments);
- Annex IV (Lists of MFN Exemptions);
- Annex V (Financial Services);
- Annex VI (Telecommunications Services).

CHAPTER IV ELECTRONIC COMMERCE

Article IV.1 Definitions

For purposes of this Chapter:

“*digital products*” mean computer programs, text, video, images, sound recordings, and other products that are digitally encoded and produced for commercial sale or distribution, and transmitted electronically. For greater certainty, digital products do not include digitised representations of financial instruments, including money;

“*electronic authentication*” means the process or act of verifying the identity of a party to an electronic communication or transaction and/or ensuring the integrity of an electronic communication;

“*electronic technologies*” mean a combination of software and hardware that provides interaction between the persons of the Parties using an electronic document;

“*electronic transmission or transmitted electronically*” means transmissions made using any electromagnetic means, including by photonic means;

“*personal information*” means any data, including information about an individual whose identity is apparent or can reasonably be ascertained either from that information or from a combination of that information and other information;

“*information*” shall be understood as defined in respective national legislation of each parties;

“*trade administration documents*” mean forms a Party issues or controls that must be completed by or for an importer or exporter in connection with the import or export of goods;

“*unsolicited commercial electronic message*” means an electronic message which is sent for commercial and marketing purposes to an electronic address without the consent of the recipient or against the explicit rejection of the

recipient, using an internet access service supplier and, to the extent provided for under the domestic laws and regulations of each Party, other telecommunications service.

Article IV.2 Scope

1. This Chapter shall apply to measures adopted and maintained by a Party affecting trade by electronic means.
2. Nothing in this Chapter shall be construed to limit the Parties' right to regulate or to introduce new regulations to meet legitimate policy objectives.

Article IV.3 General Provisions

1. The Parties recognize the economic growth opportunity provided by the increasing use of electronic commerce in trade, in particular for businesses and consumers, the importance of the need to create an environment of trust and confidence in its use.
2. The Parties recognize that electronic commerce may increase trade opportunities and contribute to economic growth, and underscore the importance of promoting the use of electronic technologies in trade in order to minimize the costs and facilitate trade.

Article IV.4 Customs Duties

1. Each Party shall not impose a customs duty on a delivery transmitted by electronic means between the Parties, consistent with paragraph 5 of the WTO Ministerial Decision of 7 December 2013 in relation to the Work Programme on Electronic Commerce (WT/MIN(13)/32-WT/L/907).

2. Each Party reserves the right to adjust its practice referred to in paragraph 1 in accordance with any further WTO Ministerial Decisions in relation to the Work Programme on Electronic Commerce.

3. For greater certainty, paragraph 1 does not prevent a Party from imposing an internal tax or other internal charge on a delivery transmitted by electronic means, provided that the tax or charge is imposed in a manner consistent with this Agreement.

Article IV.5

Non-discriminatory Treatment of Digital Products

1. No Party may accord less favourable treatment to digital products created, produced, published, contracted for, commissioned or first made available on commercial terms in the territory of the other Party, or to digital products of which the author, performer, producer, developer, or owner is a person of the other Party than it accords to other like digital products.³

2. The Parties understand that this Article does not apply to subsidies or grants provided by a Party including government-supported loans, guarantees, and insurance.

3. This Article does not apply to any measure affecting broadcasting.

Article IV.6

Electronic Authentication and Certification Services

1. Neither Party shall adopt or maintain legislation for electronic authentication that would:

- a) prohibit parties to an electronic transaction from mutually determining the appropriate electronic authentication methods for that transaction;

³ For greater certainty, to the extent that a digital product of a non-Party is a “like digital product”, it will qualify as an “other like digital product” for the purposes of this paragraph.

b) prevent parties before judicial or administrative authorities to establish that their electronic transaction complies with any legal requirements with respect to electronic authentication.

2. Notwithstanding paragraph 1, a Party may require that, for a particular category of electronic transactions or electronic communications that have significant relevance to those transactions, the method of authentication meets certain performance standards or is based on a specific electronic certificate issued by a supplier of certification services accredited or recognized in accordance with the Party's laws and regulations provided that the requirement serves a legitimate policy objective.

3. Each Party shall, in accordance with its legislation on electronic authentication and certification services, endeavour to facilitate the procedure of accreditation or recognition of suppliers of certification services, which have already obtained accreditation or recognition under the legislation of the other Party.

Article IV.7

Personal Information Protection

1. The Parties recognize the economic and social benefits of protecting the personal information of users of electronic commerce that contributes to enhancing consumer confidence in electronic commerce.

2. Each Party shall, in a manner it considers appropriate, protect the personal information of the users of electronic commerce. Personal information of the users of electronic commerce cannot be shared with the other Party without the consent of the users.

3. Each Party shall endeavour to:

(a) adopt or maintain a domestic legal framework that provides for the protection of the personal information of the users of electronic commerce; and

(b) exchange information on their experiences in protecting personal information.

Article IV.8 Paperless Trading

1. The Parties shall endeavour to:
 - (a) make trade administration documents available to the public in electronic form; and
 - (b) accept trade administration documents submitted electronically as the legal equivalent of the paper version of those documents.

Article IV.9 Cooperation on Electronic Commerce

1. The Parties shall exchange information and experience with regard to laws and regulations in the field of electronic commerce, in particular with regard to consumer protection, improvement of consumer confidence and personal information protection.
2. The Parties shall maintain a dialogue on regulatory issues raised by electronic commerce, which will, *inter alia*, address the following issues:
 - (a) the recognition of certificates of electronic authentication issued to the public and the facilitation of cross-border certification services;
 - (b) consumers' right of withdrawal in electronic commerce;
 - (c) the liability of intermediary service providers with respect to the transmission or storage of information;
 - (d) the treatment of unsolicited commercial electronic messages; and
 - (e) any other issues relevant for the development of electronic commerce.
3. The dialogue shall include exchange of information on the Parties' respective legislation on these issues as well as on the implementation of such legislation.

Article IV.10
Online Consumer Protection

1. The Parties recognize the importance of maintaining and adopting transparent and effective measures to protect consumers from fraudulent and deceptive commercial practices as well as measures conducive to the development of consumer confidence when they engage in electronic commerce.
2. To this end, each Party shall adopt or maintain provisions regarding consumer protection in their domestic laws to proscribe fraudulent and deceptive commercial practices that cause harm to consumers engaged in electronic commerce.
3. The Parties shall endeavour to promote the cooperation between their respective national consumer protection bodies or other relevant bodies on activities related to cross-border electronic commerce in order to enhance consumer welfare and confidence.
4. Each Party's national consumer protection enforcement bodies shall endeavour to cooperate with those of the other Party, in appropriate cases of mutual concern, in the enforcement of their respective laws related to consumer protection in order to prevent or detain fraudulent and deceptive commercial practices in electronic commerce.
5. To this end, Parties should exchange information and experiences on national approaches for the protection of consumers engaging in electronic commerce and other issues regarding electronic commerce.

Article IV.11
Unsolicited Commercial Electronic Messages

1. Each Party shall adopt or maintain measures regarding unsolicited commercial electronic messages that:
 - (a) require suppliers of unsolicited commercial electronic messages to facilitate the ability of recipients to stop such messages;
 - (b) require the consent, as specified according to the laws and

regulations of each Party, of recipients to receive commercial electronic messages; or

(c) otherwise provide for the minimization of unsolicited commercial electronic messages.

2. Each Party shall provide recourse against suppliers of unsolicited commercial electronic messages who do not comply with its measures implemented pursuant to paragraph 1.

Article IV.12

Electronic Supply of Services

1. The Parties affirm that measures affecting the supply of a service delivered or performed electronically are subject to the obligations contained in the relevant provisions of Chapter III (Trade in Services) which are subject to any exceptions or limitations and restrictions set out in Annex III (Schedules of Specific Commitments) that are applicable to such obligations.

CHAPTER V

DISPUTE SETTLEMENT

Article V.1

Objective and Scope

1. The objective of this Chapter is to provide the Parties with a dispute settlement mechanism that aims at achieving, mutually agreed solutions to, or settlement by arbitration of, any dispute arising from this Agreement.

2. Disputes on the same matter arising under both this Agreement and the WTO Agreement may be settled in either forum at the discretion of the complaining Party. The forum thus selected shall be used to the exclusion of the other.

3. For the purpose of this Article, dispute settlement proceedings under the WTO Agreement or this Agreement are deemed to be initiated upon a request for the establishment of a panel by a Party.

4. Before a Party initiates dispute settlement proceedings under the WTO Agreement against the other Party as regards a matter arising under both this Agreement and the WTO Agreement, it shall notify the other Party of its intention at least thirty days in advance.

Article V.2 Good Offices, Conciliation or Mediation

1. Good offices, conciliation and mediation are procedures that are undertaken voluntarily if the Parties so agree. They may begin at any time and be terminated at any time.

2. Proceedings involving good offices, conciliation and mediation and all information disclosed during such proceedings shall be confidential, non binding and without prejudice to the Parties' rights in any other proceedings.

Article V.3 Consultations

1. The Parties shall at all times endeavour to agree on the interpretation and application of this Agreement, and shall make every attempt through co-operation and consultations to arrive at a mutually satisfactory resolution of any matter that might affect its operation.

2. A Party may request in writing consultations with the other Party whenever it considers that a measure applied by the Party to which the request is made is inconsistent with this Agreement. Consultations shall take place in the Joint Committee.

3. Consultations shall, unless the Parties agree otherwise, be held in the territory of the Party complained against.

4. The parties shall enter into consultations in good faith within 30 days from the date of receipt of the request for consultations. Consultations on urgent matters, including those on perishable agricultural goods, shall be entered into in good faith within 15 days from the receipt of the request for consultations.

5. The consultations shall be deemed concluded within 60 days and on urgent matters within 30 days, from the date of the consultation request, unless both Parties agree to continue consultations.

6. The Parties shall provide sufficient information to enable a full examination of how the measure might affect the operation of this Agreement.

7. The proceedings and all information disclosed during the consultations shall remain confidential. The Parties shall treat any confidential or proprietary information exchanged in the course of consultations in the same manner as the Party providing the information.

8. Consultations shall be without prejudice to the rights of the Parties in any further proceedings.

Article V.4

Establishment of Arbitration Panel

1. If the matter has not been resolved pursuant to Article V.3, it may be referred to arbitration by the complaining Party by means of a written request addressed to the Party complained against.

2. The complaining Party shall state in its request the measure it considers to be in breach of this Agreement and provide a brief summary of the legal basis of the complaint.

Article V.5

Arbitration Panel

1. The arbitration panel shall comprise three members.

2. In the written request pursuant to Article V.4, the Party referring the dispute to arbitration shall designate one member of the arbitration panel.

3. Within 15 days of the receipt of the request referred to in paragraph 2, the Party complained against shall designate one member of the arbitration panel.

4. The Parties shall agree on the appointment of the third member within 30 days of the appointment of the second member. The member thus appointed shall chair the arbitration panel.

5. If all three members have not been designated or appointed within 45 days from the date of receipt of the notification referred to in paragraph 2, the necessary designations shall be made at the request of any Party by the Secretary-General of Permanent Court of Arbitration (PCA) within a further 30 days. If the Secretary-General of the PCA is unable to act under this paragraph or is a national of a Party to this Agreement, the designation or appointment shall be made by the Deputy Secretary-General of the PCA or the officer next in seniority, provided they are not nationals of a party, to make the necessary appointments.

6. The Chair of the arbitration panel shall not be a national of any of the Parties, nor have his or her usual place of residence in the territory of any of the Parties, nor be employed or previously have been employed by any of the Parties, nor have dealt with the case in any capacity.

7. Any arbitrator may be challenged if circumstances exist that give rise to justifiable doubts as to the arbitrator's compliance with this Chapter or the Model Rules of Procedure as set out in Annex VII. If the other Party does not agree to the challenge or the challenged arbitrator does not withdraw, the decision on the challenge will be made by the Secretary-General of the PCA in accordance with the procedure set out in paragraph 5.

8. If an arbitrator is unable to participate in the proceeding, dies, withdraws or is removed, a replacement shall be selected within 15 days in accordance with the selection procedure followed to appoint the original arbitrator and the succeeding arbitrator shall have all powers and duties of the original arbitrator. In such a case, the arbitration panel proceedings shall be suspended during this period.

9. The date of establishment of the arbitration panel shall be the date on which the chair is appointed.

Article V.6
Procedures of the Arbitration Panel

1. Unless the Parties agree otherwise, the arbitration panel proceedings shall be conducted in accordance with this Chapter and the Model Rules of Procedure as set out in Annex VII.

2. Notwithstanding paragraph 1, the procedures for all arbitration panel proceedings shall ensure that:

(a) the Parties have the right to at least one hearing before the arbitration panel as well as the opportunity to provide initial and rebuttal written submissions;

(b) the Parties be invited to all the hearings held by the arbitration panel;

(c) all submissions and comments made to the arbitration panel be available to the Parties; and

(d) hearings can be opened to the public if both Parties agree in writing.

3. Unless otherwise agreed by the Parties, the proceedings, hearings and deliberations, the initial report and all written submissions as well as all information not publicly available that is disclosed during arbitration shall remain confidential.

4. Unless the Parties agree otherwise within 20 days from the date of receipt of the request for the establishment of the arbitration panel, the terms of reference shall be:

“To examine, in the light of the relevant provisions of this Agreement, the matter referred to in the request for the establishment of an arbitration panel pursuant to Article V.4 and to make findings of law and fact together with the reasons therefore as well as recommendations, if any, for the resolution of the dispute and the implementation of the ruling.”

5. The arbitration panel shall make its ruling based on the provisions of this Agreement, applied and interpreted in accordance with the rules of interpretation of public international law. The rulings cannot add to or diminish the rights and obligations provided in the provisions of this Agreement.

6. Decisions of the arbitration panel shall be taken by a majority of its members if consensus cannot be reached. Any member may furnish separate opinions on matters not unanimously agreed. No arbitration panel may disclose which members are associated with majority or minority opinions.

7. The expenses of the arbitration panel, including the remuneration of its members, shall be borne by the Parties in equal shares.

Article V.7

Suspension, Withdrawal and Termination of Panel Proceedings

1. Where the Parties agree, the arbitration panel may suspend its work and proceedings at any time for a period not exceeding 12 months. If the work and the proceedings of the arbitration panel have been suspended for more than 12 months, the arbitration panel's authority for considering the dispute shall lapse unless the Parties agree otherwise.

2. A complaining Party may withdraw its complaint at any time before the final report has been issued. Such withdrawal is without prejudice to its right to introduce a new complaint regarding the same issue at a later point in time.

3. The Parties may, at any time, reach a mutually agreed solution to a dispute or decide to terminate the proceedings of an arbitration panel established under this Agreement.

5. An arbitration panel may, at any stage of the proceeding prior to release of the final report, propose that the Parties seek to settle the dispute amicably and may propose a solution.

Article V.8 **Initial Report**

1. Following the consideration of submissions and oral arguments the arbitration panel shall present to the Parties an initial report within 90 days from the date of the establishment of the arbitration panel. The initial report shall include the findings of fact and law together with the reasons therefore.

2. In cases of urgency, including those on perishable agricultural goods, the arbitration panel shall make every effort to issue its ruling within 60 days from the establishment of the arbitration panel.
3. Where the arbitration panel considers that the deadline referred to in paragraphs 1 and 2 cannot be met, the Chair shall notify the Parties in writing, stating the reasons for the delay and the additional time needed.
4. A Party may submit written comments to the arbitration panel on the initial report within 14 days of the presentation of the report. At the request of a Party, the arbitration panel shall hold a further meeting with the Parties on the issues identified in the written comments.
5. The findings of the final panel report shall include its assessment of the arguments made at the interim review stage.

Article V.9 Final Report

1. The arbitration panel shall present to the Parties the final report, containing the matters referred to in Article V.8, including any separate opinions on matters not unanimously agreed, within 30 days of presentation of the initial report or in case an additional hearing is requested in accordance with paragraph 4 of Article V.8, within 45 days of the presentation of the initial report.
2. Unless the Parties decide otherwise, the final report shall be published 15 days after it is presented to them.

Article V.10 Implementation of Final Panel Report

1. The arbitration panel ruling is final and binding from the date it is issued and notified to the Parties. The Party found in violation of this Agreement shall promptly comply with the ruling in the final report. If it is impracticable to comply immediately, the Parties shall endeavour to agree on a reasonable period of time to do so. In the absence of such an agreement within 30 days, either Party may request the original arbitration panel to determine the length

of the reasonable period of time for compliance, in light of the particular circumstances of the case. The ruling of the arbitration panel should be given within 30 days from that request.

2. The Party complained against shall notify the complaining Party of the measure adopted in order to implement the rulings of the panel, as well as a detailed description of how the measure ensures implementation sufficient to allow the other Party to assess the measure.

3. At the request of a Party, and before compensation can be sought or suspension of benefits can be applied in accordance with paragraphs 4 and 5, the original arbitration panel shall rule on the existence or on the conformity of any measure taken to comply with the rulings. The ruling of the arbitration panel shall be given within 90 days from the date of that request.

4. If the Party found in violation of this Agreement fails to properly implement, after the expiry of the reasonable period of time according to paragraph 1, the ruling of the final report of the arbitration panel or any subsequent ruling of the arbitration panel according to paragraph 3, that Party shall, if so requested by the complaining Party, enter into consultations with a view to agreeing on a mutually acceptable compensation. If no such agreement has been reached within 20 days from date of the request for consultations, the complaining Party shall be entitled to suspend the application of benefits granted under this Agreement that are equivalent to those affected by the measure found to violate this Agreement.

5. In considering the benefits to be suspended, the complaining Party shall first seek to suspend benefits in the same sector or sectors as that affected by the measure that the arbitration panel has found to violate this Agreement. The complaining Party that considers it is not practicable or effective to suspend benefits in the same sector or sectors, may suspend benefits in another sector, indicating the reasons justifying its decision.

6. The complaining Party shall notify the other Party of the benefits which it intends to suspend no later than 60 days before the date on which the suspension is due to take effect. Within 15 days from that notification, any of the Parties may request the original arbitration panel to rule on whether the benefits which the complaining Party intends to suspend are equivalent to those affected by the measure found to violate this Agreement, and whether the proposed suspension is in accordance with paragraphs 4 and 5. The ruling

of the arbitration panel shall be given within 45 days from that request. Benefits shall not be suspended until the arbitration panel has issued its ruling.

7. The suspension of benefits shall be temporary and only be applied until the measure found to violate this Agreement has been withdrawn or amended so as to bring it into conformity with this Agreement, or the Parties have reached an agreement on a resolution of the dispute. The Party complained against shall notify the other Party of the measures it has taken to comply.

8. At the request of a Party, the original arbitration panel shall rule on the conformity with the ruling of any implementing measure adopted after the suspension of benefits and, in light of such ruling, whether the suspension of benefits should be terminated or modified. The ruling of the arbitration panel shall be given within 45 days from the date of that request. During this period benefits shall no longer be suspended.

Article V.11 Other Provisions

1. Any time period mentioned in this Chapter may be modified by mutual agreement of the Parties.
2. When possible, the arbitration panel referred to in paragraphs 1, 3, 6 and 8 of Article V.10 shall comprise the same panelists who issued the final report. If a member of the original arbitration panel is unavailable, the procedures laid down under Article V.5 shall apply for the selection of a replacement arbitrator.

CHAPTER VI INSTITUTIONAL PROVISIONS

Article VI.1 Establishment of the Joint Committee

1. A Joint Committee is hereby established in which each Party shall be represented by its senior officials.

2. The Joint Committee shall be responsible for the administration of this Agreement and shall ensure proper implementation of its provisions.
3. The Joint Committee shall meet once every two years or within 30 days upon the request of either Party.
4. The Joint Committee shall adopt its rules of procedure.

Article VI.2 Functions of the Joint Committee

1. For the efficient implementation of this Agreement, the Joint Committee shall have the following functions:
 - (a) reviewing the general functioning of this Agreement;
 - (b) setting up sub-committees as it considers necessary for accomplishing its tasks, and supervising the work of these sub-committees;
 - (c) reviewing, considering and, as appropriate, deciding on specific matters related to the operation and implementation of this Agreement, including matters reported by sub-committees;
 - (d) facilitating, as appropriate, the avoidance and settlement of disputes arising under this Agreement;
 - (e) as appropriate, providing interpretations of this Agreement;
 - (f) reviewing the possibility of further removal of the obstacles to trade between the Parties and further development of the trade relationship;
 - (g) considering further liberalisation of trade between the Parties; and
 - (h) exploring ways to enhance trade between the Parties and to further the objectives of this Agreement.
2. The Joint Committee may take decisions in the matters related to this Agreement, including decisions to adopt any amendment to this Agreement. The Joint Committee may also make recommendations to matters related to

this Agreement. The Joint Committee shall take decisions and make recommendations by consensus.

3. The decisions taken by the Joint Committee on any amendment to this Agreement shall be subject to the completion of the respective internal ratification procedures of each Party in accordance with Article VII.6 (Amendments).

CHAPTER VII EXCEPTIONS AND FINAL PROVISIONS

Article VII.1 General and Security Exceptions

1. Nothing in this Agreement shall prevent the Parties from taking actions and adopting measures that are consistent with Article XX and Article XXI of the GATT 1994, and Article XIV and Article XIV bis of the GATS.

2. The Joint Committee shall be informed, to the fullest extent possible, of measures taken under Paragraph 1 and of their termination.

3. The Parties understand that the measures referred to in Article XX(b) of GATT 1994 and Article XIV(b) of GATS include environmental measures necessary to protect human, animal, or plant life or health, and that Article XX(g) of GATT 1994 applies to measures relating to conservation of living and non-living exhaustible natural resources.

Article VII.2 Payments and Transfers

1. Except under the circumstances envisaged in Article VII.3 (Balance of Payment Exceptions), a Party shall not apply restrictions on international transfers and payments for current transactions with the other Party.

2. Nothing in this Agreement shall affect the rights and obligations of the Parties under the Articles of the Agreement of the International Monetary Fund (hereinafter referred to as the "IMF"), including the use of exchange

actions which are in conformity with the Articles of the Agreement of the IMF, provided that a Party shall not impose restrictions on capital transactions inconsistently with its specific commitments regarding such transactions, except under Article VII.3 (Balance of Payment Exceptions) or at the request of the IMF.

Article VII.3 Balance of Payment Exceptions

1. The Parties shall endeavour to avoid the application of the restrictive measures for balance of payment purposes.
2. Where any of the Parties to this Agreement is in serious balance of payments difficulties, or under threat thereof, it may adopt or maintain restrictive measures with regard to trade in goods and services, including on payments and transfers.
3. The rights and obligations of the Parties in respect of such restrictions shall be governed by paragraphs 1 to 3 of Article XII of the GATS, Article XII of the GATT 1994 and the Understanding on the Balance-of-Payments Provisions of the GATT 1994. A Party adopting or maintaining such restrictions shall promptly notify the Joint Committee thereof.

Article VII.4 Other Provisions

1. The Parties may mutually agree to extend this Agreement with the aim of broadening and supplementing its scope in accordance with their respective legislation, by concluding agreements on specific sectors or activities in light of the experience gained during its implementation.
2. Unless otherwise agreed, no later than two years after the entry into force of this Agreement, the Parties will commence exploratory talks on government procurement.

3. In pursuance of the objective of promoting the expansion of bilateral trade through the harmonious development of the bilateral economic relations, the Parties agreed to provide for measures to facilitate trade in goods.

Article VII.5

Annexes, Appendixes, Protocols, Notes and Footnotes

The Annexes, Appendixes, Protocols, Notes and Footnotes to this Agreement shall constitute an integral part of this Agreement.

Article VII.6

Amendments

1. The Parties may agree, in writing, to make amendments to this Agreement.
2. Any amendment shall enter into force in accordance with the provisions of Article VII.7
3. Any amendment shall constitute an integral part of this Agreement, upon the completion of the internal ratification procedures of the Parties.

Article VII.7

Entry into Force

1. The Parties shall ratify this Agreement in accordance with their internal ratification procedures.
2. This Agreement, or any amendments thereof, shall enter into force on the first day of the second month following the date of the receipt of the latter written notification through diplomatic channels, by which the Parties inform each other that all national or legal requirements for the entry into force are fulfilled.

**Article VII.8
Duration and Termination**

1. This Agreement shall be valid indefinitely.
2. Either Party may give written notice through diplomatic channels to the other Party of its intention to terminate this Agreement. Termination shall take effect 12 months after the date of the receipt of the notification to the other Party.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned plenipotentiaries, duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE at Ankara, this fourth day of September, in 2018 in two originals, each in the Turkish, Arabic and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence in the interpretation of this Agreement, the English text shall prevail.

**For the Government of
the State of Qatar**

**For the Government of
the Republic of Turkey**

**ANNEX VIII OF
THE TRADE AND ECONOMIC PARTNERSHIP AGREEMENT
BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE STATE OF QATAR AND THE
GOVERNMENT THE REPUBLIC OF TURKEY**

**PROTOCOL
ON THE IMPLEMENTATION OF ARTICLE VII.4.3**

1. Having regard to Article VII.4.3 of the Trade and Economic Partnership Agreement signed between the Government the State of Qatar and the Government the Republic of Turkey (hereinafter referred to as “the TEPA”), the Parties shall hereby liberalize all customs duties on importation of the goods originating in the other Party enlisted in Appendix I of this Protocol.
2. This Protocol shall be governed by the rules and provisions of the TEPA, including the rules of origin.
3. Goods imported from Turkey to Qatar can only receive a clearance certificate for free movement to the other GCC countries if any customs duties or charges having equivalent effect which are payable within the context of the GCC Customs Union, have been levied in Qatar.
4. The Parties shall not require any consular transactions in connection with importation of originating goods.
5. This Protocol in its entirety shall constitute an integral part of the TEPA. The rights and obligations of the Parties are incorporated into and made part of the TEPA.
6. The Parties shall maintain the confidentiality of the information contained in this Protocol and may not publish or disclose to any third party without the prior written consent of the other Party. Notwithstanding this, the Parties recognize the need to publish secondary legislation in order to implement the Protocol.
7. Either Party may give written notice to the other Party of its intention to terminate or suspend the implementation of this Protocol. Termination or suspension shall take effect on the last day of the third month after the date of notice of termination or suspension conveyed through diplomatic channels.
8. This Protocol shall enter into force on the date of the entry into force of the TEPA, and shall remain in effect during the time the TEPA remains in force.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned plenipotentiaries, duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE at ~~istambul~~ this ~~26.~~ of ~~Nov~~ in ~~2018~~, in two originals, each in the Turkish, Arabic and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence in the interpretation of this Agreement, the English text shall prevail.

For the Government of
the State of Qatar

For the Government of
The Republic of Turkey

وزارة العدل
Ministry of Justice
دولة قطر • State of Qatar